ЗВІТ
ЗІ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

детального план території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області

Директор НВПО «ЕКО КОНСАЛТ ГРУП» Р.А. Барський

УКРАЇНА
ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ТА ПРАВОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ "ЕКО КОНСАЛТ ГРУП" № 1 код 33923885
м. Іллічівськ Одеська область

Одеса, 2025 р.

Зміст

Вступ....4
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування....6
1.1. Зміст та основні цілі документа державного планування....6
1.2. Зв'язок документу державного планування з іншими документами державного планування....7
1.3. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості....8
1.4. Врахування думки органів виконавчої влади щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки....9
2. Характеристика поточного стану довкілля та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено....12
2.1. Характеристика поточного стану довкілля району розміщення....13
2.1.1. Стан повітря....13
2.1.2. Клімат, його зміни....17
2.1.3. Стан водних об'єктів....22
2.1.4. Земельні ресурси і ґрунти....26
2.1.5. Біорізноманіття та природоохоронні території....30
2.1.6. Соціально-економічні умови....36
2.1.7. Екомережі....42
2.2. Прогнози зміни стану довкілля та здоров'я населення за умови незатвердження ДПТ 46
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу....48
3.1. Основні рішення ДПТ....48
3.2. Опис територій, які ймовірно зазнають впливу внаслідок зміни їх функціонального призначення відповідно до проєктних рішень МД....49
3.3. Визначення факторів впливу на довкілля....51
3.3.1. Клімат....54
3.3.2. Геологічне середовище....54
3.3.3. Водне середовище....55
3.3.4. Повітряне середовище....55
3.3.5. Флора, фауна та біорізноманіття....56
3.3.6. Здоров'я населення....56
3.3.7. Соціально-економічні умови....56
3.3.8. Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафту....56
3.4. Оцінка рівнів та інтенсивності чинників впливу на довкілля....57
4. Екологічні проблеми, ризики впливу на здоров'я населення, територій з природоохоронним статусом....59
4.1. Визначення ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування....59
4.1.1. Оцінка неканцерогенного ризику....61
4.1.2. Оцінка канцерогенного ризику....61
4.1.3. Оцінка соціального ризику діяльності....61
4.2. Визначення ризиків впливу на довкілля, територій з природоохоронним статусом....62
4.3. Аналіз сильних і слабких сторін, можливостей розвитку, та загроз (SWOT-аналіз)....66
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, шляхи їх врахування....68
5.1. Відповідність проєкту МД екологічним цілям міжнародної, національної, регіональної політики....68
5.2. Обмеження щодо основних принципів охорони навколишнього природного середовища....71
5.3. Проєктні планувальні обмеження....72
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення....73

6.1. Якісна оцінка можливого впливу на довкілля як результат прямого впливу на нього в результаті забруднення 74
6.2. Кількісна оцінка впливів на довкілля планованої діяльності з урахуванням їх характеристик 76
6.3. Визначення масштабів факторів впливів 80
6.4. Визначення кумулятивних ефектів та синегічних наслідків 81
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків 86
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, опис способу здійснення стратегічної екологічної оцінки, будь-які ускладнення 89
8.1. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися 89
8.2. Ускладнення, що виникли в процесі проведення СЕО 90
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення 91
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення....96
11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію 97

Додатки
1). Схема охорони природного середовища
2). Орієнтовані розрахунки утворення відходів
3). Орієнтовані розрахунки викидів забруднюючих речовин та розрахунки розсіювання при експлуатації об'єкту
4). Листування щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки

Вступ

Екологічна ситуація об'єднує в собі сукупність екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану повітряного та водного середовищ, земельних і лісових ресурсів, рослинного й тваринного світу, заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напряму цих змін залежить рівновага природних екосистем та збалансованість подальшого екологічного й соціально-економічного розвитку регіону.

Тривалий час господарська діяльність людини здійснювалась без огляду на об'єктивні закони розвитку та відтворення природних ресурсів, а природоохоронна діяльність не належала до соціально-економічних пріоритетів, що обумовило складну екологічну ситуацію в регіоні. Велика кількість великих підприємств, зокрема хімічної промисловості, працює за недосконалими та застарілими технологіями виробництва, які не передбачають достатнього запобігання забрудненню навколишнього природного середовища.

Крім того, для області характерне недостатнє фінансування здійснення природоохоронних заходів, низький рівень екологічної свідомості, правової культури та екологічного виховання, внаслідок чого спостерігається значне погіршення природних властивостей ландшафту області, деградація довкілля, надмірне забруднення атмосферного повітря, водних ресурсів, земель, накопичення у великому обсязі відходів.

Замовник – Березівська міська рада Березівського району Одеської області, адреса: Одеська обл., Березівський р-н, м. Березівка, площа Захисників України, 9, тел. 04856-21862, mrada.gkh@gmail.com.

Розробник ДПТ – ТОВ «Бюро проєктування та експертизи», ГІП – Салієнко С.В., адреса: 65005, Одеська обл., м. Одеса, вул. Бугаївська, буд. 35, офіс 710, тел. +380503339656.

Розробник Звіту з СЕО – ПП НВПО «ЕКО КОНСАЛТ ГРУП», 68001, Одеська обл., м. Чорноморськ, вул. Паркова, буд. 12, тел. (094) 955 73 04.

Об'єктом розробки даного детального плану є територія відповідно до рішення Березівської міської ради Березівського району Одеської області №2124-VIII від 10.06.2025 року «Про надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області».

Містобудівну документацію розроблено у відповідності з чинними законодавчими актами, нормами і правилами та стандартами.

Ціллю розробки детального плану території є землевпорядні заходи перспективного використання земель, які формуються на основі розроблених проєктних рішень і містять інформацію щодо перспективного розподілу земель за категоріями, видами цільового призначення, власниками і користувачами (форма власності, вид речового права), угіддями з урахуванням наявних обмежень (обтяжень).

Основні завдання детального плану території:

- аналіз та оцінка існуючого стану забудови в межах розробки ДПТ;
- аналіз проєктних рішень чинної містобудівної документації;
- обґрунтування потреб формування земельних ділянок та визначення їх

цільового призначення в межах розробки ДПТ;

- визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними нормами;
- визначення заходів націлених на поліпшення стану навколишнього середовища та санітарно-гігієнічних умов для проживання населення;
- визначення планувальної організації, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації частини території;
- визначення параметрів забудови окремих земельних ділянок;
- визначення містобудівних умов забудови території в межах розробки ДПТ.

Передумови для розробки ДПТ виникли в зв'язку з необхідністю реконструкції існуючої будівлі магазину після пожежі зі збільшенням його об’ємно-планувальних параметрів. Вибір місця розташування – земельна ділянка, що є сформованою, за кадастровим номером 5121210100:02:002:0149

Доцільність розроблення детального плану території обумовлена необхідністю реконструкції будівлі магазину зі зміною його геометричних розмірів.

Основні показники проєкту детального плану території визначені на розрахунковий період 1-2 роки.

Детальний план території після його затвердження є основним документом для визначення вихідних даних щодо розміщення об’єктів містобудування, відведення земельних ділянок, встановлення та зміни цільового призначення земельних ділянок, розміщення об’єктів будівництва, визначення містобудівних умов та обмежень; проєктування мереж інженерного забезпечення території; розроблення проєктів землеустрою. Проходження процедури СЕО дасть можливість оцінити наслідки реалізації детального плану території.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

1.1. Зміст та основні цілі документа державного планування

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою розробки матеріалів СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

Основною метою стратегічної екологічної оцінки є стабілізація й послідовне поліпшення екологічної ситуації в Одеській області, створення належних умов для досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку, збереження природних екосистем та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування, підвищення стандартів якості природних об'єктів до європейського рівня.

Стратегічною ціллю є вдосконалення системи охорони навколишнього природного середовища в Одеській області, що забезпечить покращення екологічної ситуації області, екологічну безпеку та знизить рівень ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та призведе до більш раціонального використання та відтворення природних ресурсів. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 №1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» для досягнення стратегічної цілі необхідно комплексне, системне і цілеспрямоване вирішення наступних основних завдань:

1) охорона і раціональне використання водних ресурсів;

2) охорона атмосферного повітря;

3) охорона і раціональне використання природних ресурсів;

4) раціональне використання і зберігання відходів виробництва та побутових відходів;

5) наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, екологічна експертиза, організація праці.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з

розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

1.2. Зв'язок документу державного планування з іншими документами державного планування

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України 01.07.2015 №562-VIII, та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на довкілля, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року», схвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року. В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.12.2012 №659 затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Проєкт Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» прийнято Верховною Радою України 4 жовтня 2016 року, а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроєкту. 17 січня 2017 року Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроєкту.

21 лютого 2017 року у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроєкту «Про стратегічну екологічну оцінку», реєстраційний №6106. Метою законопроєкту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроєкт, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

12 жовтня 2018 року в Україні вступив в силу Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, №16, ст.138, спрямований на адаптацію законодавства України до законодавства Європейського Союзу в частині встановлення сфери застосування і порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки згідно з Директивою Європейського Парламенту і Ради Європи від 27 червня 2001 року №2001/42/ЄС, а також з метою реалізації Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті.

З урахуванням стану навколишнього природного середовища Одеської області проведення стратегічної екологічної оцінки спрямоване на координування дій обласних природоохоронних структур, органів місцевого самоврядування, державної виконавчої влади та суб'єктів господарювання, з метою покращення стану довкілля.

Розроблення детального плану території здійснюється відповідно до:

- Схеми планування території Одеської області, що затверджена рішенням Одеської обласної ради 24.04.2013 року №775-VI «Про затвердження Схеми планування території Одеської області»;
- Проект районного планування Березівського району;
- Схема землеустрою і техніко економічних обґрунтувань використання та охорони земель Березівського району;
- екологічно спрямованих регіональних програмам;
- інформації державного земельного кадастру.

Детальний план території розроблений на підставі рішення Березівської міської ради Березівського району Одеської області №2124-VIII від 10.06.2025 року «Про надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області».

Оскільки розробка детального плану території містобудування і охорони довкілля та опосередковано стосується енергетики, транспорту, поводження з відходами, то повинні бути виконані вимоги ст. 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Таким чином проведення процедури стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) у даному випадку є обов'язковим.

На подальших стадіях проєктування у разі необхідності провести процедуру оцінки впливу на довкілля у відповідності до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Остаточне рішення щодо цього буде прийнято на етапі створення проєктної документації будівництва об'єкту.

Розроблений детальний план території на земельну ділянку, яка розташована за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі виконано відповідно до діючих норм і правил деталізує та удосконалює їх рішення.

1.3. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості

В рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки детального плану території відповідно до вимог Порядку ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 травня 2023 р. №430, складено та розміщено на Єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема» Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 17.06.2025 р., реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі №17-06-15216-25.

Ознайомитись з текстом Заяви про визначення обсягу СЕО можна у приміщенні Березівської міської ради Березівського району Одеської області в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки за посиланням: https://eco.gov.ua/registers/yedynyi-reiestr-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky та на сторінці Березівської міської ради в мережі інтернет: https://berezivka-

gromada.gov.ua/.

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегії екологічної оцінки (10 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

1.4. Врахування думки органів виконавчої влади щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки

На виконання вимог частин 2 та 6 ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» було складено заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, і внесено її до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки для проведення консультацій з відповідними органами виконавчої влади з відповідними компетенціями, зазначеними у статтях 6, 7, 8 цього Закону.

Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації надав наступні пропозиції щодо визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку (лист №1587/06/05-07/2-25/2621 від 24.06.2025 р. наведено в додатках):

№ п/п	Зміст вимоги щодо врахування	Інформація щодо врахування	Відображення
1	Закону України «Про природно-заповідний фонд України»	Враховано	п. 2.1.5, 3.3.5, додатки звіту про СЕО
2	Земельного, Водного та Лісового кодексів України	Враховано	п.п. 2-5 звіту про СЕО
3	Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»	Враховано	п.п. 2-5 звіту про СЕО
4	Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»	Враховано	п. 1.2 звіту про СЕО
5	Закону України «Про охорону атмосферного повітря»	Враховано	п.п. 2-9 звіту про СЕО
6	Закону України «Про управління відходами»	Враховано	п.п. 2-9 звіту про СЕО
7	Закону України «Про рослинний світ»	Враховано	п.п. 2-6 звіту про СЕО
8	Закону України «Про тваринний світ»	Враховано	п.п. 2-6 звіту про СЕО
9	Закону України «Про екологічну мережу України» (відповідно до Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 № 136-VI (електронну версію розміщено на офіційній сторінці Департаменту http://ecology.odessa.gov.ua), територія Березівської міської територіальної громади Березівського району Одеської області входить	Враховано	п. 2.1.7 звіту про СЕО

	до Тилігульського регіонального екологічного коридору. Згідно з частиною 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу», регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проєктної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності)		
10	Ч. 3 ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (містобудівна документація розробляється у формі електронного документа, формат якого визначається Кабінетом Міністрів України, на оновленій картографічній основі, облікованій у Державному картографо-геодезичному фонді України, в цифровій формі як набори тематичних геопросторових даних у Державній геодезичній референцній системі координат УСК-2000 і єдиній системі класифікації та кодування об'єктів місто-будування для формування баз даних містобудівного кадастру)	Матеріали ДПТ будуть розроблені з урахуванням пропозиції	
11	Закону України «Про охорону земель»	Враховано	п.п. 2-7 звіту про СЕО
12	При проєктуванні інженерних мереж та споруд забезпечити дотримання вимог ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування», ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування», ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення» (у тому числі щодо проведення розрахунку водопостачання та водовідведення, влаштування очисних споруд виробничих, госпо-дарсько-побутових стоків, дощової каналізації тощо)	Враховано	п.п. 3-9 звіту про СЕО
13	Навести опис технологічного процесу запланованої діяльності із зазначенням усіх чинників впливу на навколишнє середовище, у тому числі на здоров'я населення, з урахуванням кумулятивних ефектів, технічних рішень, спрямованих на усунення чи зменшення шкідливих впливів, у тому числі, заходи щодо запобігання або зменшення надходження у навколишнє середовище забруднюючих речовин, стоків запахів, шумів, попередження виснаження поверхневих і підземних водних ресурсів	Враховано	п.п. 3-7 звіту про СЕО
14	Деталізувати інформацію щодо поводження з відходами, а саме: привести розрахунки утворення відходів із визначенням місць їх тимчасового розміщення та подальшого поводження з ними (якісні та кількісні характеристики відходів, що утворюються під час реалізації діяльності на усіх етапах); організації	Враховано	п. п. 3-6, додатки звіту про СЕО

	роздільного збирання корисних компонентів відходів, у тому числі твердих побутових відходів		
15	Включення до звіту про стратегічну екологічну оцінку інформації про розглянуті виправдані альтернативи та обґрунтування їх вибору, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено (вимоги статей 10, 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»)	Враховано	п. 8 звіту про СЕО

Всі надані пропозиції для визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки детального плану території розглянуті, їх відображення вказано у вищенаведеній таблиці.

2. Характеристика поточного стану довкілля та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Згідно Закону України від 03.03.2022 №2115-1Х «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» статистична та фінансова звітність подається протягом 3-х місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язки надати документи. Тому наведення ще більш детальної характеристики стану довкілля на території проєктування обмежене за обставин, пов'язаних з збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України. Характеристика довкілля Одеської області наведена згідно загальнодоступних джерел інформації («Щорічна доповідь про стан навколишнього природного середовища Одеської області у 2023 році» - Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації, 2024; «Паспорт Одеської області, 2024»; «Екологічний паспорт регіону, Одеська область, 2023»).

Територія сьогоднішньої Березівки, як і всього Березівського району, судячи з археологічних знахідок, була заселена ще наприкінці XI століття до нашої ери. Це свідчить численними курганами, розташованими на території Березівки. Ці кургани насипані над могилами людей, що жили на цій території в II та I століттях до нашої ери. По берегам річки Тилигул в середині I тисячоліття до нашої ери були розташовані грецькі та скіфські багатонаселені поселення, що були тут до VI століття до нашої ери.

У X-XVIII століттях на місці, де зараз розташовується Березівка, була стоянка для чумаків, котрі їздили на перекопські солоні озера. Крім колишньої чумацької зупинки тут перехрестя доріг з Очакова до Аккермана та по інших напрямках. Тому тут ще на початку XVIII століття згадувався район – Нова Олександрівка з хутором Куца Балка. Саме при цих населених пунктах у 1802 році було засновано маленьке містечко Березівка, яке заселялося біженцями від кріпосницького гніту. У 1811 році тут нараховувалось 50 дворів із населенням 187 чоловік. Більшість з них наступного року вимерло від чуми.

Населення Березівки продовжувало зростати і перед 1859 роком в Березівці нараховувалося вже 774 жителі. Оскільки вони всі були не закріпаченими, а залежними селянами, що платили поміщику чинш та називались «десятинщиками» і навіть «міщанами», тому з реформою 1861 року вони ніяких наділів не отримали. Через 25 років після реформи, за переписом 1886-1887 років, у Березівці нараховувалось 787 безземельних селянських господарств.

У 1870-1880 роках у XIX сторіччі Березівка була одним із помітних містечок Новоросійської губернії в торговельно-економічному відношенні. Кожні два тижні в Березівці проводили великі базари. На базарі торгували хлібом, зерном, борошном, крупами, худобою та кіньми і господарським реманентом. Особливо великі були осінні базари.

До 1917 року селяни були лише орендарями, та й орендарі були різні. Були такі, що брали в оренду до 10 десятин, таких було 55%, але були й такі, що

орендували до 110, таких було 2%. Були й такі, що орендували від 10 до 100 десятин. Серед березівських жителів було багато таких, що батрачили, не маючи ні дому, ні робочої худоби, та були й такі, що самі наймали батраків. Березівка була одним із центрів Херсонщини по торгівлі хлібом, соняшником, худобою і одночасно добре відомим на півдні України великим ринком по найму працівників.

У Березівку на Троїцький ярмарок (велика базарна площа знаходилася на території сучасного стадіону) тисячами сходилися на заробітки безземельні та бездомні селяни-бідняки. Тут можна було побачити робітників із Київської, Полтавської та Подільської губерній. Березівка служить головним містом найму робітників для Ананьївського, Тираспольського й Одеського повіту. До початку ярмарку до Березівки приїздили для найму батраків маклери, які наймали цілі партії батраків на економії поміщиків. Маклери часто збивали ціну за працівників, бо чим нижча плата за працівника, тим вищий їх особистий заробіток.

2.1. Характеристика поточного стану довкілля району розміщення

2.1.1. Стан повітря

За метеорологічними умовами Одеська область відноситься до територій з помірним потенціалом забруднення атмосферного повітря.

Характеристика стану забруднення проводиться за статистичними даними, даними Гідромету та матеріалами державного управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області.

В економічній ситуації сьогодення забруднення атмосферного повітря суттєво відрізняється від часу економічної стабільності (відмічається різке зменшення об’ємів викидів).

Загальна кількість підприємств, що у процесі діяльності впливають на стан атмосферного повітря складає 1287 суб’єктів господарювання, із них 232 підприємства здійснюють або можуть здійснювати шкідливий вплив на здоров’я людей і стан атмосферного повітря.

Викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по районах у 2021 році за даними Головного управління статистики в Одеській області http://od.ukrstat.gov.ua/ становлять:

Населені пункти	Обсяги викидів, т	2021 у % до 2020	У тому числі			
			діоксиду сірки		діоксиду азоту	
			т	2021 у % до 2020	т	2021 у % до 2020
Одеська область	35905,9	84,2	822,1	74,7	1528,5	106,1

Викиди в атмосферне повітря в Одеській області за даними Головного управління статистики в Одеській області http://od.ukrstat.gov.ua/ становлять:

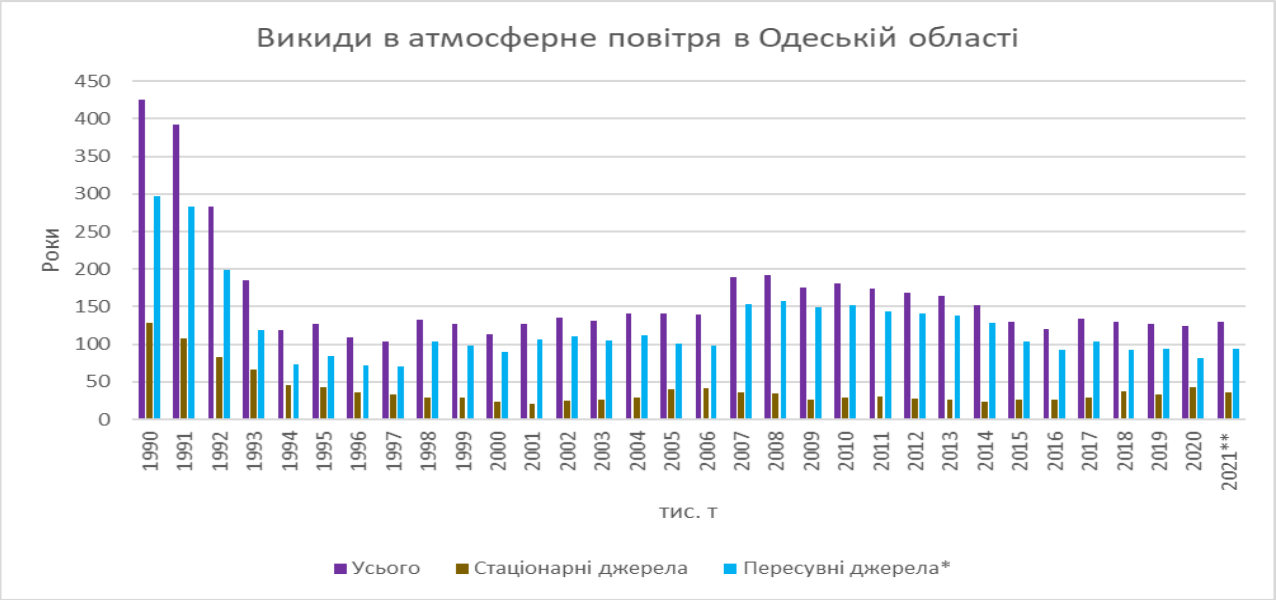

*За 1990-2002 рр. відображаються дані по автомобільному транспорту; з 2003р. – по автомобільному, залізничному, авіаційному, водному транспорту; з 2007р. – по автомобільному, залізничному, авіаційному, водному транспорту та виробничій техніці; з 2016р. – по автомобільному транспорту, розраховані на основі даних про кінцеве використання палива автомобільним транспортом, наведених у енергетичному балансі України.

** Попередні дані. Дані можуть бути уточнені.

Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах(пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) в цілому по області та в розрізі населених пунктів, тис. т:

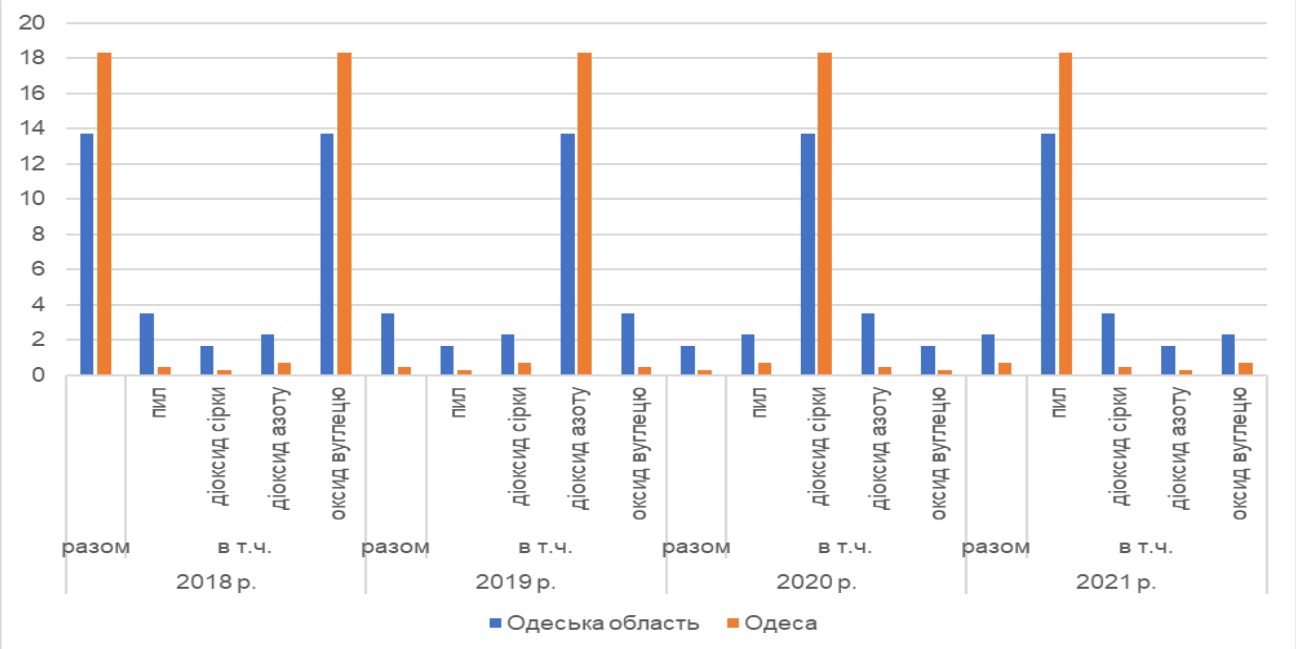

Викиди основних забруднюючих речовин, діоксиду вуглецю в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у 2021 році за даними Головного управління статистики в Одеській області http://od.ukrstat.gov.ua/ становлять:

Забруднюючі речовини	Обсяги викидів	2021 у% до 2020
Усього, т, у тому числі	35905,9	84,2
метали та їх сполуки, з них:	59,5	85,1
свинець	0,1	57,1

мідь	0,1	49,5
нікель	0,1	95,9
хром	0,1	78,9
цинк	1,2	87,8
арсен	0,0	47,5
метан	25862,5	83,6
неметанові леткі органічні сполуки	693,4	91,9
оксид вуглецю	3275,5	94,9
діоксид та інші сполуки сірки, з них	874,8	75,6
діоксид сірки	822,1	74,7
сполуки азоту, з них	2219,0	82,0
діоксид азоту	1528,5	106,1
оксид азоту	29,2	96,4
аміак	653,7	53,2
речовини у вигляді твердих суспендованих частинок	2910,2	81,8
стійкі органічні забруднювачі, з них	–	–
поліароматичні вуглеводні (ПАВ)	–	–
інші	11,0	82,8
Крім того, діоксид вуглецю, млн.т	1,4	89,2

Викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів за видами економічної діяльності (секція за КВЕД) у 2021 році за даними Головного управління статистики в Одеській області http://od.ukrstat.gov.ua/ становлять:

Види економічної діяльності	Код за КВЕД-2010	Обсяги викидів	
		т	2021% до 2020
Усі		35905,9	84,2
Сільське, лісове та рибне господарство	A	489,6	77,1
Добувна промисловість і розроблення кар’єрів	B	–	–
Переробна промисловість	C	5721,8	110,5
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	D	25277,5	82,7
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	E	1145,7	100,9
Будівництво	F	18,4	62,9
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	G	47,3	195,5
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	H	1816,6	64,7
Тимчасове розміщування й організація харчування	I	3,2	107,2
Інформація та телекомунікації	J	15,9	71,7
Фінансова та страхова діяльність	K	9,1	102,1
Операції з нерухомим майном	L	31,2	81,3
Професійна, наукова та технічна діяльність	M	2,1	42,4

Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	N	306,1	94,4
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	O	378,8	39,5
Освіта	P	177,5	45,6
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Q	454,6	94,2
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	R	10,4	92,1
Надання інших видів послуг	S	0,1	97,8

Пости спостереження за якістю атмосферного повітря на дослідженій території відсутні. Фонові концентрації забруднюючих речовин у повітрі було прийнято на підставі даних Порядку визначення величин фонових концентрацій забруднювальних речовин в атмосферному повітрі (затверджено наказом Міністерства екології та природних ресурсів України 30.07.2001 р. №286):

№ п/п	Забруднююча речовина		Гігієнічні нормативи ГДК, ОБРД (мг/м^3)	Фонова концентрація	
	Код	Найменування		мг/м^3	долі ГДК
1	03000/ 02902	Речовини у вигляді суспендованих твердих частинок (мікрочастинки і волокна)	0,5	0,05	0,1
2	04001/ 00301	Оксиди азоту (в перерахунку на діоксид азоту [NO+NO_2])	0,2	0,018	0,09
3	05001/ 00330	Сірки діоксид	0,5	0,02	0,04
4	06000/ 00337	Оксид вуглецю	5,0	0,4	0,08

Для всіх інших речовин данні відсутні. Для цих речовин фонові концентрації визначаються розрахунковим способом згідно ОНД-86.

При проведенні будівельних робіт необхідно керуватися вимогам радіаційної безпеки щодо будівельних матеріалів та будівельної сировини (сертифікація радіологічної якості) згідно НРБУ 97 та Основним санітарним правилам забезпечення радіаційної безпеки України, затвердженими МОЗ України № 54 від 02.02.2005 р.

Підприємства-джерела випромінювання електромагнітних хвиль на даній території не розміщуються. Можливими джерелами можуть бути радіотехнічні об'єкти мобільного зв'язку. Їх розміщення здійснюється на підставі санітарних паспортів, розробка яких регламентується спеціальними розрахунками в кожному конкретному випадку органами охорони здоров'я. Дозвільна система знаходиться в органах обласної санітарно-епідемічної служби.

Головним критерієм їх розміщення є потужність і висота розміщення антен з урахуванням висотності прилеглої забудови. У плані містобудівного розвитку території об'єкти мобільного зв'язку не є лімітуючим фактором. Щодо перевищень граничнодопустимих рівнів від існуючих джерел за даним показником не виявлялося.

Потужні джерела впливу на стан повітря на території, що розглядається, відсутні. Зміни у стані та якості повітря за рівнями концентрацій забруднюючих речовин та звукового навантаження, якщо детальний план території не буде затверджено, не очікуються.

2.1.2. Клімат, його зміни

Розглянута територія відноситься до степової зони з короткою і теплою зимою та тривалим жарким літом. Безпосередній вплив моря формує мікрокліматичні особливості території. Основні окремі елементи метеорологічних показників, які необхідні для обґрунтування і прийняття необхідних планувальних рішень, наведено за даними багаторічних спостережень метеостанції.

Температура повітря: середньорічна + 9,8 ºС; абсолютний мінімум – 28,0 ºС; абсолютний максимум + 37,0 ºС. Розрахункова температура: самої холодної п'ятиденки – 17,0ºС; зимова вентиляційна – 5,8ºС.

Опалювальний період: середня температура + 1,0 ºС; період – 165 доби.

Глибина промерзання грунту: середня 39 см; розрахункова 80 см.

Тривалість безморозного періоду: середня 216 днів.

Середньорічна відносна вологість повітря 76%.

Атмосферне осадки: середньорічна кількість 374 мм: в т. ч. теплий період − 236 мм, холодний − 138 мм, середньодобовий максимум 19 мм; спостережений максимум – 88 мм (1949 р.)

Висота снігового покриву: середньо декадна 5-7 см; максимальна 17-29 см; кількість днів зі стійким сніговим покривом − 34.

Радіаційний та світловий режим: річне сонячне сяйво – 2308 г/рік; річна сумарна радіація – 6857 МДж/м^2.

Максимальна швидкість вітру (можлива): за рік – 22 м/с; за 5-10 років – 24 м/с; за 15-20 років – 26 м/с. Переважаючі напрямки вітру і їх повторюваність: холодний період: З - 16,8%; теплий період: С - 18,4%.

Повторюваність напрямків вітру і штилів (%) приведена в таблиці

Період року	Пн	ПнСх	Сх	ПдСх	Пд	ПдЗх	Зх	ПнЗх	Штиль
МС «Одеса-порт» (2 мБС)									
Теплий період	18,4	10,7	7,6	8,4	16,4	11,7	10,4	16,4	1,4
Холодний період	16,8	14,6	13,2	7,0	10,2	11,0	11,8	15,4	1,0
Рік	17,8	12,3	9,8	7,8	13,8	11,4	11,0	16,0	1,2

Згідно будівельних норм, територія міста відноситься до ІІІБ підрайону, другого будівельно-кліматичного району (Південно-Східний) з відповідними вимогами містобудівного характеру (згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія». Серед чинників формування мезокліматичних особливостей міста визначальним є вплив Чорного моря і рельєфні особливості території. Щодо метеорологічних умов, територія відноситься до територій з помірним природним потенціалом забруднення атмосферного повітря. Планувальне рішення враховує існуючий характер вітрового режиму. Дані характеристики також враховані при формуванні поверхневого стоку, озеленення територій і при створенні комфортних умов проживання.

Нижче наведено графіки кліматичних даних на станції «Одеса», починаючи з 1899 року за даними за даними Українського гідрометричного центру

https://meteo.gov.ua/ua/34208/climate/climate_stations/137/21/:

Повторюваність (%) напряму вітру та штилю

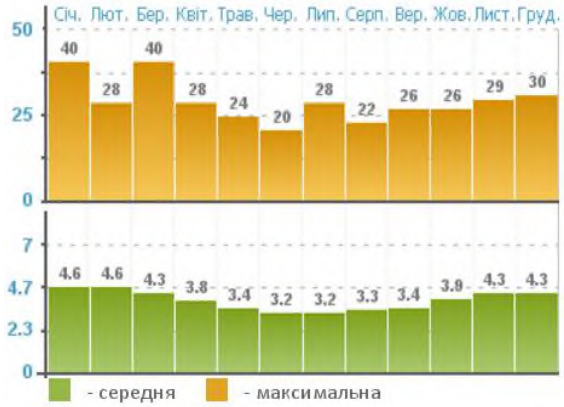

Число ясних і похмурих днів за загальною та нижньою хмарністю

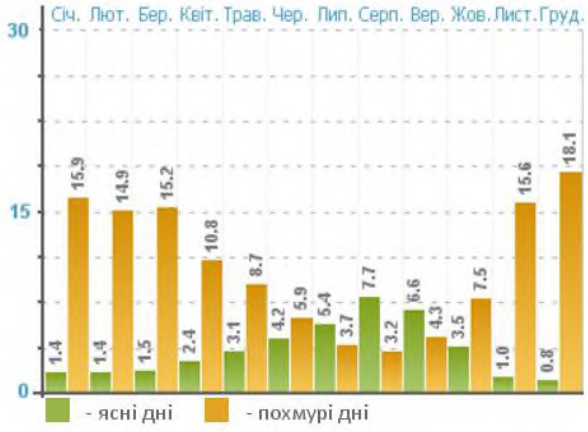

Середня місячна і максимальна кількість опадів (мм) з поправками на змочування

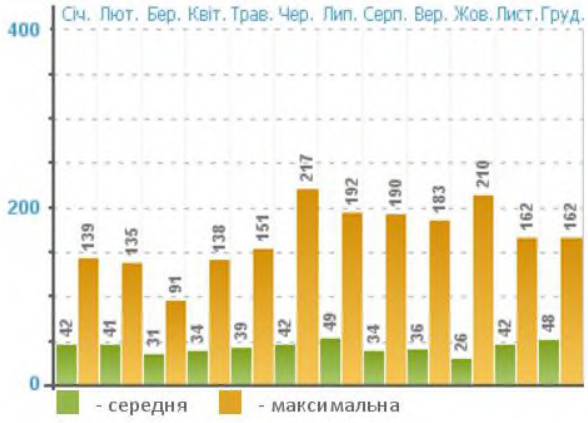

Швидкість вітру (м/с)

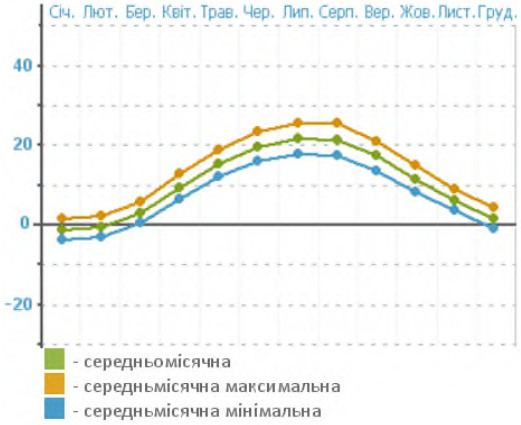

Число днів із різною кількістю опадів

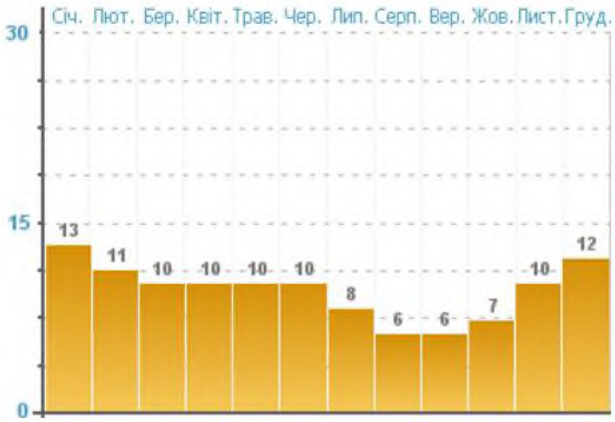

Середня місячна і річна температура повітря (°С)

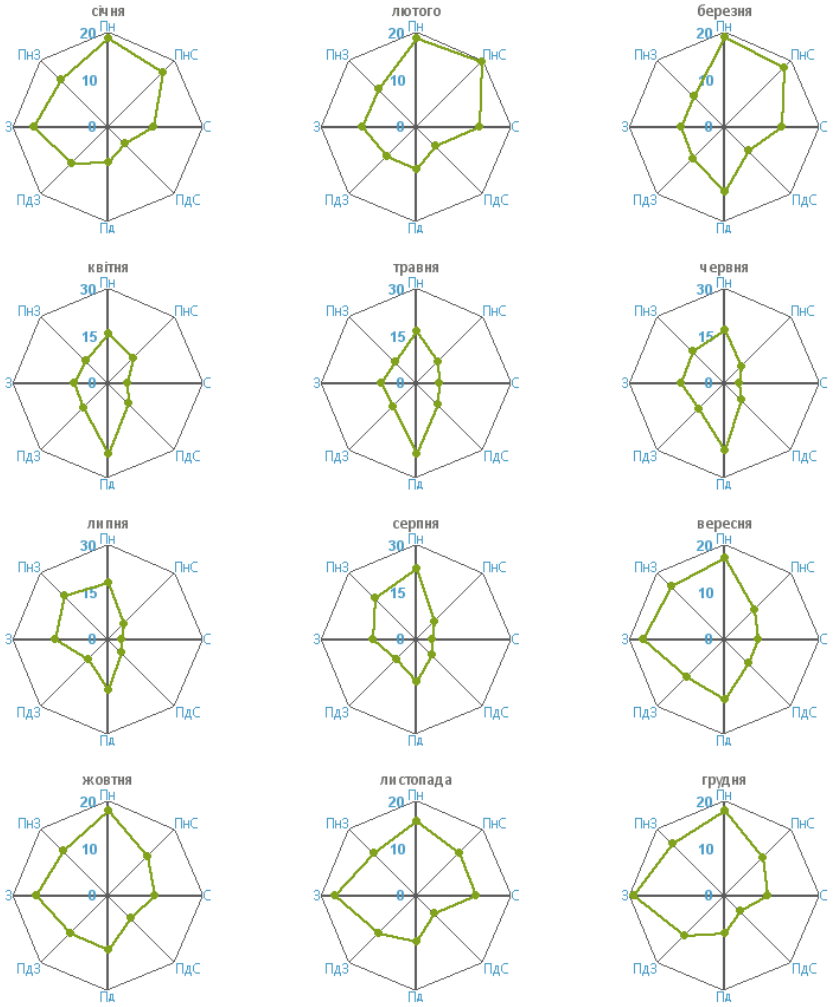

Метеорологічні характеристики і коефіцієнти, що визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та відомості щодо стану забруднення атмосферного повітряна наведено на підставі даних Гідрометцентру Чорного і Азовського морів:

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	200
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1,0
Середня максимальна температура зовнішнього повітря найбільш жаркого місяця року, Т, °С	31,5
Середня температура зовнішнього повітря найбільш холодного місяця, Т, °С	2,5
Середньорічна роза вітрів,%	
Пн	26
ПС	14
С	10
ПдС	7
Пд	14
ПдЗ	7
З	7
ПЗ	15
Середньорічна швидкість вітру, м/с	3,9

Парникові гази поглинають теплове випромінювання поверхні планети та атмосфери – інфрачервоне випромінювання, і відбивають його назад до Землі. Це природний процес. Океани і екосистеми, насамперед ліси, можуть поглинати парниковий газ, виділяючи кисень. Але таким чином океани окислюються, що зменшує їхню здатність поглинати вуглекислий газ. Вирубка лісів також знижує поглинання викидів.

Основні парникові гази: пари води (H_2O), вуглекислий газ (CO_2), метан (CH_4), оксид азоту (N_2O), озон (O_3), інші гази (гідрофторвуглець ГФУ, перфторвуглець ПФУ, гексафторид сірки SF_6). Вважається, що найбільший вплив на зміну клімату чинить вуглекислий газ, за яким іде метан.

Згідно з Національним кадастром антропогенних викидів із джерел і абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990-2016 рр. у 2016 році за даними останньої інвентаризації парникових газів сумарні викиди в Україні становили 320,6 млн. т. CO_2-еквіваленту, або 338,6 млн. т CO_2-еквіваленту без урахування чистого поглинання від сектору «Землекористування, зміни в землекористуванні та лісове господарство» (ЗЗЗЛГ).

Викиди в атмосферне повітря діоксиду вуглецю (парниковий газ) за даними Головного управління статистики в Одеській області http://od.ukrstat.gov.ua/ становлять, тис. т:

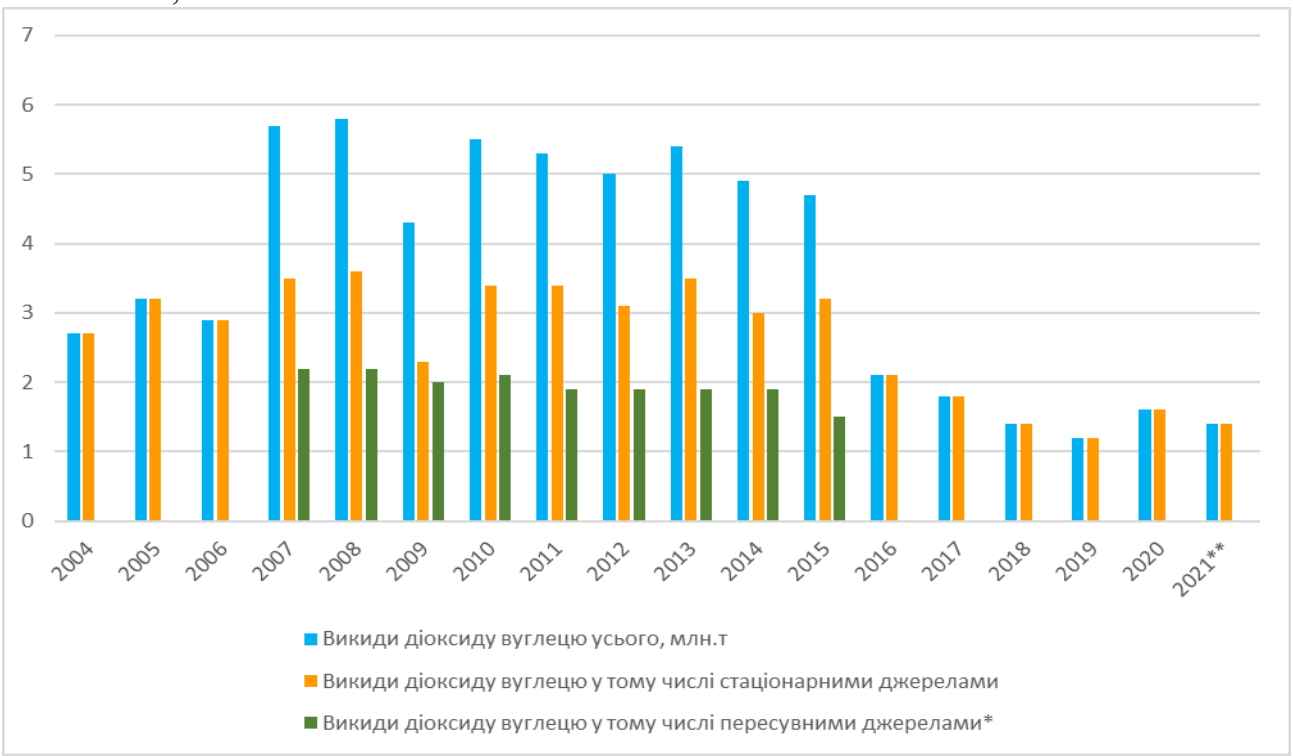

*За 2004-2006 рр. відображаються дані по автомобільному, залізничному, авіаційному, водному транспорту; з 2007 р. – по автомобільному, залізничному, авіаційному, водному транспорту та виробничій техніці; з 2016 р. – по автомобільному транспорту, розраховані на основі даних про кінцеве використання палива автомобільним транспортом, наведених у енергетичному балансі України.

**Попередні дані. Дані можуть бути уточнені.

Викиди діоксиду вуглецю в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів за видами економічної діяльності (секція за КВЕД) у 2021 році за даними Головного управління статистики в Одеській області http://od.ukrstat.gov.ua/

становлять:

Види економічної діяльності	Код за КВЕД-2010	Обсяги викидів діоксиду вуглецю	
		т	2021% до 2020
Усі		1408698,8	89,2
Сільське, лісове та рибне господарство	A	6183,0	102,8
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	B	–	–
Переробна промисловість	C	806229,9	82,3
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	D	511147,8	104,8
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	E	1320,8	30,3
Будівництво	F	1019,5	84,7
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	G	1629,6	97,0
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	H	41164,8	98,9
Тимчасове розміщування й організація харчування	I	601,4	158,6
Інформація та телекомунікації	J	736,4	75,2
Фінансова та страхова діяльність	K	477,1	107,5
Операції з нерухомим майном	L	3163,7	94,9
Професійна, наукова та технічна діяльність	M	–	–
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	N	15493,0	71,8
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	O	6457,1	54,0
Освіта	P	2263,9	51,6
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Q	10329,7	75,0
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	R	10,4	92,1
Надання інших видів послуг	S	0,1	97,8

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р.

Згідно регіональної доповіді про стан навколишнього середовища за 2021 рік область характеризується сприятливим кліматом для життєдіяльності людини. Проте особливості місцеположення, розвиток атмосферних процесів створюють умови для виникнення стихійних метеорологічних явищ, які приймають іноді

катастрофічний характер і приносять значні збитки. Дійсно, погодні умови, клімат, водні ресурси впливають практично на всі аспекти життя людини.

Глобальне потепління клімату є на сьогодні визнаним процесом, який спостерігатимется й у найближче десятиліття. На території області спостерігаються загальні кліматичні тенденції характерні для України, зокрема збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов – це аномальна спека і тепловий стрес, повені та підтоплення, поява нових інвазивних видів рослин і тварин, шкідників і алергенів. Протягом останнього десятиріччя середньорічна температура повітря зросла в середньому на 1°С.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України 6 грудня 2017 року № 878-р затверджено «План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року», одним з пунктів якого є схвалення Стратегії адаптації до зміни клімату України на період до 2030 року.

Не дивлячись на те, що викиди парникових газів тісно пов'язані із розвитком економіки, зокрема із рівнем ВВП як одним із найпоширеніших показників, свій вплив на рівень викидів має також низка інших факторів, наприклад, модернізація промислових та інших об'єктів, що дозволяє скорочувати інтенсивність викидів на одиницю продукції як прямо (зниження використання сировини), так і опосередковано (через заходи із енергозбереження або використання відновлюваних джерел), модернізація транспортних трубопроводів, що дозволило скоротити викиди парникових газів від неконтрольованих витоків при перекачуванні природного газу, а також зміна структури різних видів палива в енергетиці. Крім цього, викиди, пов'язані із сільським господарством (які в Національному кадастрі звітуються як у секторі «Сільське господарство», так і в секторі ЗЗЗЛГ) хоч і мали зниження у 2008 і 2014 рр., продовжили зростати і далі. Безпосередньо на території, яка розташована в районі розташування проєктованої діяльності, великі підприємства, які було перелічено вище, відсутні.

Постійно здійснюється значний обсяг робіт з підвищення енергоефективності регіону, заходів, спрямованих на зменшення використання природного газу і залучення альтернативних видів палива до паливно-енергетичного балансу громади і області.

Відсутність на території, що розглядається, та поблизу неї потужних джерел впливу на клімат, його прогнозний стан, якщо детальний план території не буде затверджено, очікується без змін. Змін впливу парниковими газами, якщо детальний план території не буде затверджено, не буде.

2.1.3. Стан водних об'єктів

Водні ресурси області складаються з запасів підземних та поверхневих вод. Запаси поверхневих вод на території області розподіляються нерівномірно. Північна та центральна частини території характеризуються обмеженими запасами води, а південь та захід, які тяжіють до річок Дністер та Дунай, мають великий запас води.

Згідно даних Державного водного кадастру Одеської області знаходиться в на межі району басейну річки Дністер та району басейну річок Причорномор'я http://geoportal.davr.gov.ua:81/:

Територія ДПТ відповідно гідрологічного районування відноситься до зони недостатньої водності, а саме Причорноморської області надзвичайно низької водності: http://geomap.land.kiev.ua/zoning-7.html.

Центральний водогосподарський район охоплює території Березівського району та Роздільняського району (колишні Великомихайлівський, Миколаївський, Захарівський та Ширяївський адміністративні райони). На території зазначених районів налічується 1155 артсвердловин, з них 796 (69%) знаходяться у незадовільному технічному стані.

Мінералізація підземних вод, головним чином верхньосарматських (розвідані горизонти, на які бурять свердловини для споживання води на питні потреби) водоносних горизонтів артезіанського басейну підвищена, але вони являються єдиним джерелом водопостачання.

За зонуванням території за ступенем забрудненості поверхневих вод (гігієнічна класифікація водних об'єктів) територія ДПТ має підвищену ступінь забруднення, екологічна оцінка якості води – забруднена (шкідлива для питного вживання) http://geomap.land.kiev.ua/ecology-7.html:

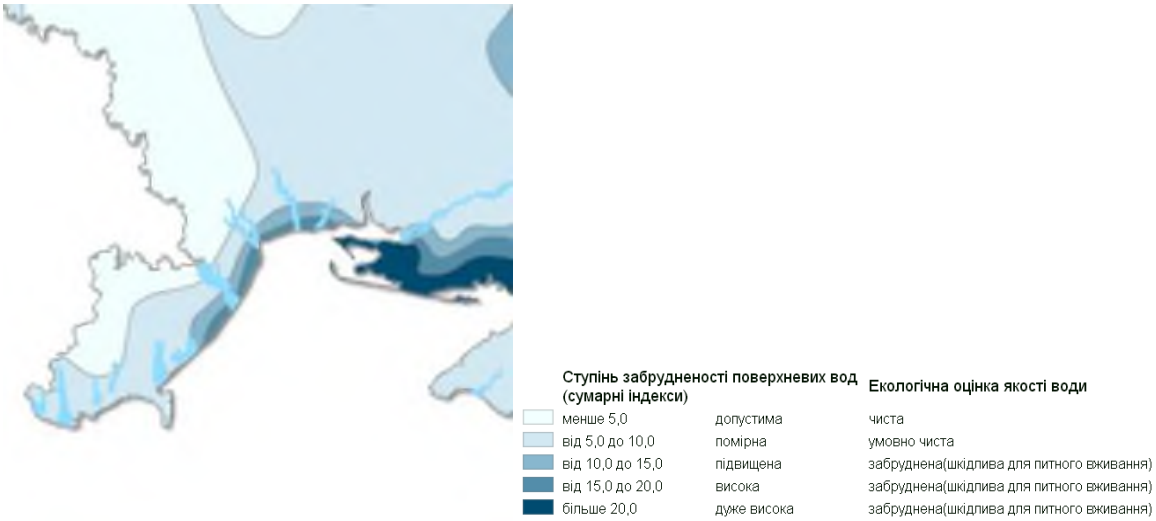

*Індекси сумарної забрудненості поверхневих вод розраховані за органолептичними і токсикологічними властивостями, санітарним режимом та бактеріологічними показниками.

За зонуванням території за ступенем забрудненості підземних вод в Одеські області води незабруднені http://geomap.land.kiev.ua/ecology-6.html:

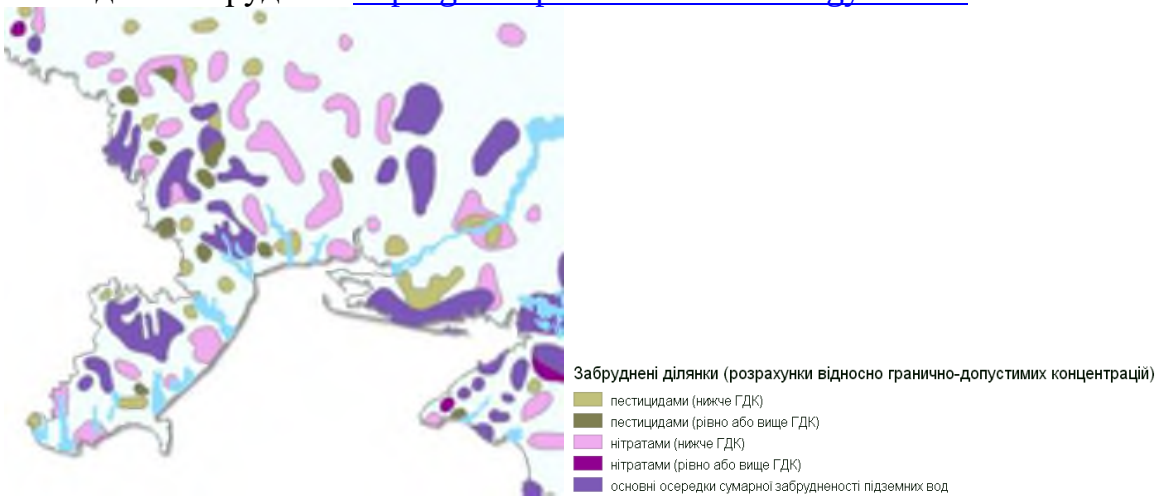

Згідно природного потенціалу самоочищення поверхневих вод (інтегральні показники) територія ДПТ відноситься до зони з дуже низьким рівнем самоочищення https://geomap.land.kiev.ua/ecology-10-2.html:

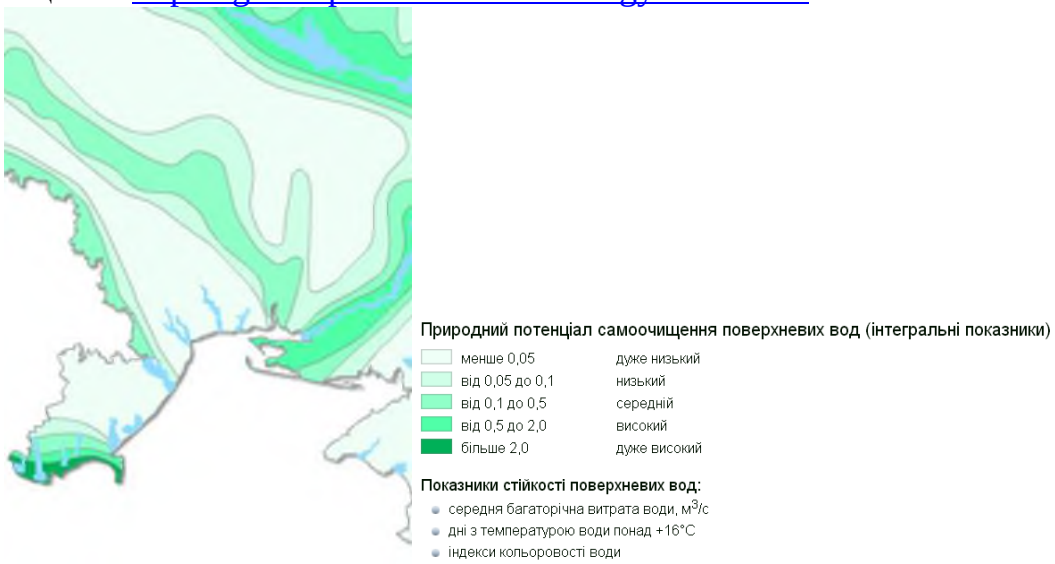

На території Одеської області налічується 132 підприємство, які скидають стічні води в поверхневі водойми, у тому числі 24 господарства, які здійснюють скид в канали зрошувальних систем. Основними забруднювачами являються: ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал», КП «Чорноморськводоканал», КП «Водоканал» м. Арциз, КВЕП «Подільськводоканал», КП «Білгород-Дністровськводоканал», ПАТ «Целюлозно-картоний комбінат», МКП «Теплодарводоканал» та інші.

На території Одеської області розташовано 5732 артезіанських свердловин та 195 шахтних колодязя. Однак, забезпеченість підземними водами якісною питною водою у цілому по області становить близько 30%.

Через місто Березівка протікають річки Тилігул, Тартакай та Балка Кологлія.

Тилігул – річка в Україні, в межах Подільського та Березівського районів Одеської області. Впадає до Тилігульського лиману (басейн Чорного моря).

Довжина 168 км (за іншими даними – 173 км), площа басейну 3550 км^2. Бере початок на півдні Подільської височини та в її межах тече вузькою (1,0-1,5 км) долиною; нижче (у межах Причорноморської низовини) долина розширюється до 3 км (ширина річища до 10-20 м). Долина переважно асиметрична, її схили розчленовані ярами і балками. Заплава місцями заболочена, завширшки 300-600 м. Похил річки 0,9 м/км. Основне живлення – снігове. Влітку на окремих ділянках пересихає. Використовується для зрошення.

Тилігул бере початок на північний схід від міста Подільська. Тече переважно на південний схід. Впадає до Тилігульського лиману на схід від села Донська Балка.

Основні притоки: Липецька, Журівка (праві); Сліпуха, Тартакай (ліві).

Над Тилігулом окрім Березівки розташоване місто Ананьїв.

Назва походить від назви лиману, до якого вона впадає – Тилігул, від тур. Deli Göl – «скажене озеро».

Проблема розчищення русла є багаторічною. Існує проблема відновлення гідрогеологічного режиму річок Тилігул і Тартакайка.

Тартакай – річка в Україні, в межах Березівського району Одеської області та Веселинівського району Миколаївської області. Ліва притока Тилігулу (басейн Чорного моря).

Довжина близько 21 км (в межах Одеської області – 9,7 км). Долина вузька, глибока, порізана балками і ярами. Річище слабозвивісте, влітку пересихає. Споруджено кілька ставків. Тартакаївський ставок (с. Роздол) без води з початку 2000-х р.р. Нижче нього в межах с. Роздол (стара назва Тартакай (Картакай)) тече річка Тартакай (або Тартакайка), далі тече по Березівці і впадає в Тилігул. В межах Березівки, щоб запобігти пересиханню, зроблено декілька каскадів, заглиблено і розчищено.

Тартакай бере початок на північний схід від села Новогригорівки. Тече спершу на південний схід, у середній та нижній течії – на південь. Впадає до Тилігулу біля південної околиці міста Березівки.

Балка Кологлія – балка (річка) в Україні у Березівському районі Одеської області. Ліва притока річки Тилігулу (басейн Чорного моря).

Довжина балки приблизно 10 км, похил річки 5,4 м/км, площа басейну водозбору 74,1 км^2, найкоротша відстань між витоком і гирлом – 7,40 км, коефіцієнт звивистості річки – 1,35. Формується декількома струмками та

загатами. На деяких ділянках балка пересихає.

Бере початок на південно-західній стороні від села Травневе. Тече переважно на південний захід понад селом Ланове, через місто Березівку і впадає в річку Тилігул.

Приймаючи до уваги відсутність на території, що розглядається, джерел потужного впливу на водні ресурси, змін у стані водного середовища, якщо детальний план території не буде затверджено, не прогнозується.

2.1.4. Земельні ресурси і ґрунти

2.1.4.1. Місцеположення, рельєф та сучасне використання території

Березівський район розміщений у східній частині Одеської області. Площа – 1,6 тис. км^2.

Територія Березівського району відноситься до зони південних степів.

Рельєф – це сукупність геометричних форм земної поверхні, що утворюються в результаті складної взаємодії земної кори з водною, повітряною та біологічними оболонками. Рельєф виступає одночасно продуктом геологічного розвитку і компонентом (складовою частиною) ландшафту.

Березівський район розташований у межах Причорноморської низовини, що представляє собою слабко нахилену з півночі на південь рівнину, яка включає в себе басейни річок Тилігул, Царега і Балайчук. Загальний нахил більшої частини території на південний схід до Чорного моря.

Характер рельєфу території району рівнинно-хвилястий. Плато розсічене балками, які направлені з півночі на південь. Через майже всю територію протікає річка Тилігул з притоками, яка впадає в Тилігульський лиман. Схили до заплави річки більш круті, покриті великою кількістю ярів та промоїн.

Територія на яку розробляється детальний план характеризується рівним, спокійним рельєфом та абсолютними відмітками від 11,92 до 12,09 м над рівнем моря.

На території планування відсутні інженерно-захисні споруди.

Об'єктом розробки даного проекту детального плану є земельна ділянка з кадастровим номером 5121210100:02:002:0149, площею 0,0214 га.

Територія, що досліджується при розробці містобудівної документації, межує:

- на півночі та сході – з землями Березівської міської ради;
- на півдні – з земельною ділянкою з кадастровим номером 5121210100:02:002:0079, власник – Гусарєва Наталія Олександрівна, цільове призначення – «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі» та з земельною ділянкою з кадастровим номером 5121210100:02:002:0093, власник – Гусарєва Наталія Олександрівна, цільове призначення – «для розміщення, експлуатації і обслуговування будинку магазину «Наталі»»;
- на заході – з земельною ділянкою з кадастровим номером 5121210100:02:002:0498, власник – Королькова Катерина Олександрівна, цільове призначення – «для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

До території детального планування в існуючому використанні підключені наступні комунікації:

- ЛЕП 380 В;
- газопровід низького тиску;

- водопровід та каналізація.

Змін у стані рельєфу, якщо детальний план території не буде затверджено, з урахуванням сучасного рівня впливу не прогнозується.

2.1.4.2. Геологічна будова

Геологічне середовище – це частина земної кори (гірські породи, ґрунти, донні відклади, підземні води тощо), яка взаємодіє з елементами ландшафту, атмосферою та поверхневими водами і може зазнавати впливу техногенної діяльності. На території Одеської області представлені метаморфічні і осадові породи докембрію, палеозою, мезозою і кайнозою.

Докембрійський осадово-метаморфічних і інтрузивний комплекс оголений в Побужжя, де представлений породами гнейсовой серії (гнейси, кристалічні вапняки, мігматити і ін.) Віком 1900-2100 млн. Років, гранітними інтрузіями і пов'язаними з ними гібридними породами - чарнокітів. На решті території області докембрий прихований під чохлом осадових відкладень, потужність яких зростає в південно-західному напрямку до 6 тис. Породи докембрію складають фундамент Східно-Європейської платформи, що має блокове будова. На Придністровському блоці платформи накопичилися товщі континентальних і прибережно-морських опадів: аркозові пісковики, гравеліти, глинисті сланці і аргіліти загальною потужністю понад 600 м (свердловина у с. Мирного).

У палеозої, в зв'язку з розвитком каледонской і герцинской (Келецько-Сандомирської і Добруджінско-Тарханкутської) геосинклінальних зон, південна і південно-західна частини платформи відчували коливання, що виражалися в зміні опускань, з подальшими трансгресіями морів, відносними підняттями, який супроводжувався скороченням морів, появою лагун, а потім встановленням континентального режиму. У кембрії море залишило глини, аргіліти і пісковики; вони перекриті відкладеннями силуру (пісковики, аргіліти, мергелі, вапняки і доломіт); потужність їх зменшується від 200-400 м в басейні р. Когильник до 20 м в басейні р. Барабоя. У девоні море регресує в Придунайських-Припрутська регіон, в ньому акумулюються прибережно-морські опади і континентальні грубообломочниє породи (пісковики, алевроліти, вапняки, мергелі). Морські опади нижнього карбону (вапняки з прошарками пісковиків, аргілітів і конгломератів) розкриті свердловинами у вершин лиманів Сасик, Алібей, у с. Балабанка на глибинах до 1850 м. у пермському періоді в цьому районі існували дрібні моря і лагуни, в яких накопичилися хемігенно-теригенні опади.

Метаморфізованні породи девону, карбону і тріасу, палеозойські кислі ефузиви, пермські інтрузіви складають складчастий масив Добруджа, що підноситься уздовж правого (румунського) берега Дунаю. На лівому березі, до лінії Ізмаїл-Каланчак-Котловина розташований занурений схил Добруджі, породи якої - сланці палеозою і вапняки тріасу - виступають на поверхню в долині Дунаю біля сіл Орловка і Новосільське. Зім'яті в складки відкладення девону оголюються також на о-ві Зміїному.

У мезозої, в зв'язку з древнекіммерійской складчатостю в Добруджі, виник крайової (передгірний) Преддобруджінскій прогин. У ранньому тріасі в ньому відкладалися гравеліти, аркозовий пісковик, конгломерати - продукти руйнування Добруджі, в середньому тріасі - вапняки, глини, алевроліти. Серед тріасових відкладень значну роль відіграють вулканогенні освіти - туфи і лави. Інтенсивне прогинання Преддобруджья відбувалося в середній і верхній юрі і

супроводжувалося, накопиченням осадової товщі потужністю до 3,5 км

Кайнозой представлений відкладеннями палеогенової, неогенової і антропогенової (плейстоценової, четвертинної)

Найбільш поширеною гірською породою є лес, що утворився в результаті дії еолових, делювіальних і грунтово-елювіальний процесів в посушливому кліматі.

Сейсмічність території – 7 балів.

Геологічна будова місцевості має сталу структуру. У разі, якщо детальний план території не буде затверджено, змін у геологічній будові та геоструктури не очікується.

2.1.4.3. Надра

Основна матеріально-сировинна база надр Одеські області на даний час – підземні води. Підземні води області сформувалися протягом тривалого геологічного часу в субаеральних і субаквальних умовах і належать до Причорноморського та Преддобруджінского артезіанських басейнах.

В сучасну геологічну епоху підземні води на більшій частині території формуються в субаеральних умовах (власне підземні води). В межах області існують також субмарини, підлиман, подозерние, подрусловой і інші води, що формуються в субаквальних умовах.

Підземні води містяться в породах різного літолого-фаціальні складу і залягають на глибинах до 5 км. Вони утворюють комплекси водоносних горизонтів в архейських, протерозойских, кембрійських, силурийских, девонських, кам'яновугільних, перм-тріасових, юрських, крейдових, палеогенових, неогенових і антропогенових відкладеннях. В межах Причорноморського артезіанського басейну виділяються три гідрогеологічних району.

Перший гідрогеологічний район характеризується комплексами підземних і субаквальних водоносних горизонтів в тріщинуватої зоні кристалічних порід і в продуктах їх вивітрювання, а також в піщаних, піщано-глинистих і суглинних відкладеннях сармата і антропогенових еолово-делювіальних і алювіальних породах.

Другий гідрогеологічний район характеризується комплексами водоносних горизонтів в кристалічних породах, продуктах їх вивітрювання, в кембрійських, крейдяних, палеогенових, неогенових і антропогенових відкладах. Водоносні горизонти в неогенових відкладеннях поширені повсюдно і грають важливу роль в житті місцевого населення.

Третій гідрогеологічний район має підземні і субаквальні водоносні горизонти, що знаходяться у відкладеннях палеозою, мезозою і кайнозою.

Четвертий і п'ятий гідрогеологічні райони знаходяться переважно на території Преддобруджінского артезіанського басейну. Характеризуються комплексами підземних і субаквальних водоносних горизонтів в кембрійських, силурийских, девонських, кам'яновугільних, перм-тріасових, юрських, крейдових, неогенових і антропогенових відкладах різного літолого-фаціальні складу.

Корисні копалини на території громади, окрім вод питних і технічних, також представлені будівельним матеріалом (вапняки, глина різних видів, кварцити, пісок високої якості).

Змін у стані надр та порушення гідрогеологічного режиму, якщо детальний план території не буде затверджено, не прогнозується.

2.1.4.4. Ґрунти

У відповідності з природним сільськогосподарським районуванням територія міста входить до 08 природно-сільськогосподарського району. Основними ґрунтами є типові південно-степові та південні мало гумусні чорноземи. Згідно агровиробничого районування місто Одеса відноситься до Причорноморського середньостепового краю, а саме Дністровсько-Бузької низовинної області https://geomap.land.kiev.ua/obl-0.html.

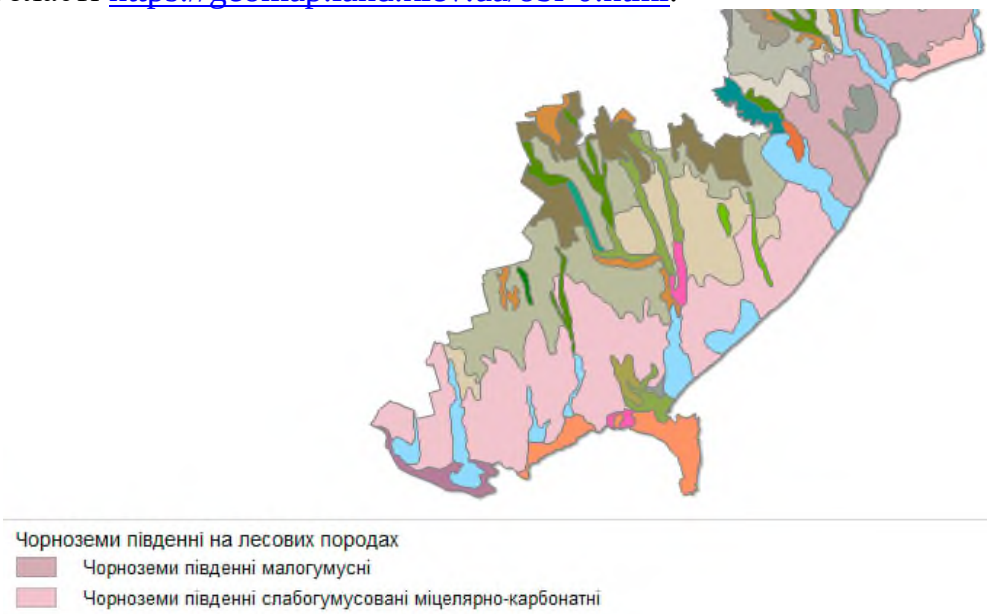

Рівні забруднення ґрунтів за іншими показниками знаходяться у межах нормативних величин (ДСН 173-96). Основним потенційним джерелом забруднення є автотранспорт та об'єкти транспортної інфраструктури. При цьому фактор забруднення не відноситься до планувальних обмежень, він постійно знаходиться в динамічному стані і залежить від багатьох складових. Система організації дорожнього руху, яка намічена комплексом заходів генерального плану міста, спрямована на вирішення даної проблеми. Варто зауважити, що забруднені ґрунти є вторинним джерелом забруднення підземних та поверхневих вод, а також атмосферного повітря через незадовільний стан покриття вулиць, недостатню кількість зелених насаджень.

У ґрунтовому покриві переважають чорноземи південні малогумусні і слабогумусовані, менша площа ґрунтів припадає на чорноземи південні залишково солонцюваті. Вітри сприяють швидкому висушуванню та дозріванню ґрунту, тому весняну обробку та посів слід проводити в короткі терміни. Крім того, при швидкості вітру 3-6 м/с починає проявлятися вітрова ерозія на супісчаних-середньосуглинкових ґрунтах, а при швидкості вітру більш ніж 6 м/с вітряній ерозії підкоряються ґрунти тяжкого механічного складу. На обстежуваній території слабкій дефляції підвладні не змиті чорноземи південні, а середній – всі еродовані ґрунти.

Змін у стані та будові ґрунтів, якщо детальний план території не буде затверджено, не очікується.

2.1.4.5. Управління відходами

Згідно районування за стійкістю ґрунтів до забруднення відходами промислових підприємств, тваринницьких комплексів, ферм, мінеральними й органічними добривами, пестицидами (%) Одеська область відноситься до зони середньої стійкості ґрунтів http://geomap.land.kiev.ua/ecology-10-3.html:

Стійкість ґрунтів до забруднення відходами промислових підприємств, тваринницьких комплексів, ферм, мінеральними й органічними добривами, пестицидами (%)

менше 40,0	дуже слабостійкі
від 40,0 до 50,0	слабостійкі
від 50,0 до 60,0	середньостійкі
від 60,0 до 70,0	стійкі
більше 70,0	сильностійкі

*Оцінку стійкості ґрунтів виконано за показниками, що характеризують суми активних температур, крутизну схилів, кам'янистість, структурність, питомий опір, механічний склад, вміст гумусу, тип водного режиму, реакцію pH, заплідненість, ємність іонів, розораність, господарську освоєність, у межах природно-сільськогосподарських районів України.

Забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва та життєдіяльності населення набуває все більшої гостроти та призводить до навантаження на довкілля. Наразі несанкціоновані звалища є великою проблемою не тільки для міста, а й для людства в цілому. Зміна умов споживання призвела до небезпечного зростання кількості побутового сміття, а це, у свою чергу, до появи несанкціонованих звалищ. Саме стихійні сміттєзвалища є одним із основних джерел забруднення навколишнього середовища і кількість їх щороку зростає.

Склад відходів, що потрапляють на полігони, дуже неоднорідний, відходи не перероблюються, за своїм походженням належать до побутових, небезпечних, біологічних та будівельних. Отруйні речовини та гази, що утворюються внаслідок перегнивання відходів, потрапляють до підземних вод та в атмосферне повітря. Підземні води, у свою чергу, потрапляють до моря. Побутові відходи є джерелом ускладнення санітарно-епідеміологічної ситуації на території міста, особливо щодо гострих інфекцій і паразитарних хвороб. Санітарне очищення та захоронення твердих побутових відходів є однією з найгостріших екологічних проблем у сфері комунального господарства.

Є необхідність вирішення проблеми у роздільному зборі відходів. Для впровадження роздільного сортування та збору відходів необхідно постійно інформувати мешканців міста щодо необхідності роздільного сортування відходів, починаючи з дітей молодшого віку.

Поліпшення ситуації з управління відходами у разі незатвердження детального плану території не очікується, тому що потрібні заходи як планувальні, так і організаційні для мінералізації впливів відходами, починаючи з роздільного збору побутових відходів, впорядкованості території та раціонального управління відходами.

2.1.5. Біорізноманіття та природоохоронні території

2.1.5.1. Стан флори, фауни та біорізноманіття

Одеська область відрізняється багатством видового різноманіття диких тварин, що обумовлено різноманітністю кліматичних, геоморфологічних та екологічних умов. Використання мисливських тварин здійснюється користувачами мисливських угідь, кількість яких в області становить 51, а закріплена площа угідь – 2,5 млн. га. За даними обліку чисельності мисливських видів тварин їх кількість в останні кілька років залишається стабільною. Завдяки багатству водних об’єктів область займає друге місце в Україні за обсягами вилову риби та морепродуктів і є

найперспективнішим та найважливішим рибогосподарським регіоном держави. Основу промислу прісноводних видів риб складає карась, лящ, товстолобик, пеленгас і окунь. Разом з тим, незважаючи на значну кількість рибодобувних підприємств, в області спостерігається тенденція зниження вилову риби у внутрішніх водоймах. Для відновлення промислової іхтіофауни водоймищ потрібен розвиток аквакультури.

Рослинний світ. Одеська область знаходиться у двох природних зонах: лісостепу і степу. Переважна більшість території області розташована у степовій зоні, лише на північному заході – у лісостеповій. Природна рослинність більшої частини області – степова.

З просуванням на південь з'являється більше степових видів, серед яких переважають трав'янисті види, що пристосовані до умов середнього зволоження та посухи. Спектр провідних родин складають айстрові, злакові, бобові, осокові, хрестоцвітні, лободові, гвоздичні, губоцвітні, гречкові, зонтичні, жовтецеві, шорстколисті тощо.

В районі Причорноморської низовини характерна лучна рослинність, що займає рівнинні ділянки прируслових та заплавних гряд і представлена угрупуваннями болотистих, засолених, справжніх та остепнених лук, трав'яних боліт та болотистих лук. Болотна рослинність (очерет, рогіз) є характерним елементом плавнів Дунаю та приозерної рослинності. Солонцева та солончакова рослинність представлена досить незначними площами.

Значне місце у флорі області належить водній рослинності. Вона представлена невкоріненими вільноплаваючими, вкоріненими зануреними, вкоріненими з плаваючими листками та повітряноводними формами. Зазвичай зустрічаються тостера (морська трава), рдест, філофора (червона водорість), харові та інші водорості. В товщі води також численні дуже дрібні одноклітинні водорості (фітопланктон). Особливо розвинені діатомові водорості та динофлагелянти. Чисельність і біомаса планктонних водоростей найбільш висока в поверхневому шарі води, досягає в літній період декількох десятків мільйонів клітин на літр води.

Область має велику кількість рослин, в тому числі рідкісні, які занесені до Червоної книги України. Із «червонокнижних» видів тут охороняються, зокрема, сальвінія плаваюча, водяний горіх плаваючий, плавун щитолистий, меч-трава болотна, альдрованда пухирчаста, зозулинець болотний, коручка болотна і чемерицеподібна, білоцвіт літній, гвоздика гвоздика бессарабська, ковила дніпровська, золотобородник цикадовий та інші.

Перелік видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області, затверджений рішенням Одеської обласної ради від 18.02.2011 №90-VI, налічує 292 види рослинного світу, з них 155 занесені до Червоної книги України.

Найбільш цінні рослинні угрупування охороняються у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Тваринний світ. Тваринний світ області багатий та різноманітний, адже тут є всі фізико-географічні умови для нормального існування тварин: сприятливий клімат, різноманітні природні умови, фітоценози різних типів, багато прісних і солоних водойм із великою площею акваторій та різними глибинами, наявність відслонень різних гірських порід та інших біотопів.

Фауна Одеської області різноманітна і представлена 1500 видами безхребетних та більше 400 видами хребетних тварин. Серед лісової фауни найчисельнішими є зайці-русаки, а степової – хом'як, ховрашок, тушканчик. Водяться також лосі, козулі, дикі кабани і кози, лисиці, борсуки, куниці, видри, єнотоподібні собаки та багато видів лісових птахів. На незамерзаючих ділянках Південного Бугу зимують лебеді, дикі гуси та качки, озерна крачка.

Найчисельнішою та найважливішою як в природоохоронному, так і екологічному плані групою хребетних тварин області є птахи. Зареєстровано більше 320 видів птахів, серед них зустрічаються рідкісні види, як то: великий та малий баклан, ковпик (косар), сіра, руда, мала та велика білі чаплі, квак, крячки річковий та рябодзьобий, пелікан рожевий та кучерявий, орлан-білохвіст та інші.

Серед земноводних найбільш чисельними є озерна та їстівна жаби, звичайна квакша та дунайський тритон, а серед плазунів – болотна черепаха, звичайний вуж, прудка ящірка.

У Чорному морі розповсюджені популяції дельфінів (афаліна, білобочка, азовка). Із навколоводних звірів – мешканці прісних водойм: інтродуковані ондатра та єнотоподібний собака, а також рідкісні «червонокнижні» – горностай, річкова видра, європейська норка. В плавнях зрідка зустрічається кіт лісовий.

Іхтіофауна річок різноманітна. В річках і озерах водяться лящ, судак, сом, щука, сазан, окунь та інші види риб. Розводять товстолобика, білого амура, сазана.

З метою охорони, збереження та відтворення рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин відповідним рішенням обласної ради від 18.02.2011 № 90-УІ затверджено Перелік видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області та Положення про нього.

Об'єкти природно-заповідного фонду. Природно-заповідний фонд області (далі - ПЗФ) має в своєму складі 128 територій та об'єктів, загальна площа яких становить 166343,4471 га. Відношення площі природно-заповідного фонду до площі Одеської області становить 4,99 %.

За категоріями об'єкти природно-заповідного фонду Одеської області представлені наступним чином: 1 біосферний заповідник (Дунайський біосферний заповідник), 3 національних природних парки (Нижньодністровський, «Тузловські лимани», «Куяльницький»), 1 зоопарк, 1 ботанічний сад, 2 регіональних ландшафтних парки («Ізмаїльські острови», «Тилігульський»), 42 заказників, 25 парків-пам'яткиків садово-паркового мистецтва, 49 пам'яток природи і 4 заповідних урочища.

На територіях та об'єктах природно-заповідного фонду охороняються більше 194 видів представників рослинного і 382 види тваринного світів, які є рідкісними та знаходяться під загрозою зникнення.

На відстані 6,7 км у північно-східному напрямку від межи проєктованого об'єкта розташований ботанічний заказник місцевого значення «Костянська балка».

Найближчі об'єкти заповідного фонду – Заводівський ландшафтний заповідник місцевого значення, який представлений в основному лісним масивом, та Тилігульський регіональний ландшафтний парк.

ЗАВОДІВСЬКИЙ ЗАКАЗНИК

Ландшафтний заказник місцевого значення в Україні. Розташований у Березівському районі Одеської області, поблизу села Заводівка.

Площа заказника 93,0 га. Створено за рішенням облвиконкому від 30.12.1980 року №795, перезатверджено рішенням облвиконкому від 02.10.1984 №493. Межі заказника регламентуються розпорядженням Березівської районної державної адміністрації від 18.09.2008 року №406/А-2008. Розташований на території урочища Заводівка, у кварталах 3-5 Березівського лісництва Березівського держлісгоспу.

Заказник створено для охорони байрачних лісових насаджень уздовж річки Тилігул, які мають велике ґрунто- і водозахисне, а також естетичне і рекреаційне значення.

Заказник являє собою штучні лісові насадження з дуба звичайного, клена гостролистого, акації білої, ясена зеленого, гледичії та інших рослин, звичних для насаджень степової зони.

Заказник має значення як місце концентрації диких тварин та птахів. Згідно з даними екологічного обстеження 2003 року заказник перебуває у задовільному стані.

ТИЛІГУЛЬСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК

Площа – 13 954 га.

Створено рішенням Одеської обласної ради від 25.11.1997 № 176-XXII. Тилігульський регіональний ландшафтний парк розташований на узбережжі Тилігульського лиману. Територія парку охоплює ділянки, багаті флорою та фауною, і має велику цінність як місце проживання водноболотних птахів (гніздування, зимівля, перебування під час сезонних міграцій).

Парк включено до переліку водно-болотних угідь, що мають міжнародне значення, головним чином, як середовищеіснування водоплавних птахів, відноситься до Смарагдової мережі.

Довжина Тилігульського лиману сягає 60 кілометрів, ширина – до 4,5 кілометра, максимальна глибина – 21 метр, прозорість води – до 7 метрів.

Це найглибший і найпрозоріший лиман нашого регіону, який відділений від Чорного моря широким піщаним пересипом. Їх з'єднує лише штучно створений канал.

Тилігульський лиман знаходиться на межі Миколаївської та Одеської областей і вважається одним із найчистіших лиманів Північно-Західного Причорномор'я.

Територія заповідного об'єкту має важливе культурне значення. На узбережжі лиману виявлено низку поселень епохи пізньої бронзи, античної доби, черняхівської культури. Тилігул був одним із районів найбільш ранньої українсько-козацької колонізації. Він здавна використовувався людьми для вилову риби та мореплавства.

Площа парку становить 13 954 га, зокрема 3973 га суші та 9981 га акваторії лиману. До складу парку входять 5 заказників, один з яких є заказником загальнодержавного значення:

- «Калинівський» – ботанічний заказник (площа 92 га), створений рішенням виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 № 496-XXI.
- «Тилігульський пересип» – орнітологічний заказник (площа 390 га), створений рішенням виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 № 496-XXI.
- «Новомиколаївський» – ландшафтний заказник (площа 315 га), створений

рішенням Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 № 496-XXI.

- «Каїрівський» – ландшафтний заказник (площа 150 га), створений рішенням Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 № 496-XXI.

- «Коса Стрілка» – орнітологічний заказник загальнодержавного значення (площа 394 га), створений постановами Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 № 500 та від 07.01.1985 № 5.

Тилігульський пересип є багаторічним місцем сезонних концентрацій, гніздування та міграцій близько 70% видів птахів України. Також на території трапляються види птахів та рослин, занесених до Червоної книги України.

Фауна

У межах парку відмічено 384 види хребетних тварин, зокрема 56 видів риб, 5 – амфібій, 8 – рептилій, 285 видів птахів, 26 видів ссавців. Загальна чисельність птахів становить від 2000 до 7000 пар. Кількість зимуючих птахів становить близько 10 000 особин, а пролітають – близько 8000 особин. Загальна чисельність птахів, що зупиняються на прольоті в межах лиману та його узбережжя, іноді сягає 50 тисяч особин. Сезонні скупчення утворюють переважно мартини звичайний і жовтоногий, лиска, крижень, баклан великий, гуска білолоба, галагаз, лебідь-шипун, чепура велика, чапля сіра тощо. Частина пернатих тут і зимує.

Основними місцями гніздування є зарості очерету у верхній частині лиману і піщані острови в його нижній частині. На піщаних островах та косах із невисокою трав'янистою рослинністю часто гніздяться крячки річкові, коловодник звичайний, шилодзьобка, ходуличник, зуйки морський та малий, рідше – кулик-сорока і дерихвіст лучний. Серед заростів очерету, переважно у верхній частині лиману, виводять потомство лиска, крижень, гуска сіра, лебідь-шипун, різні види чапель, косар та коровайка. У норах та берегових обривах влаштовують свої гнізда красені галагази та екзотичні сиворакші.

Заповідні угіддя підтримують існування багатьох рідкісних представників орнітофауни, занесених до Червоної книги України і Європейського червоного списку: пелікана рожевого, баклана малого, чаплі жовтої, косаря, коровайки, лелеки чорного, казарки червоноволої, черні білоокої, гоголя, скопи, луня польового, канюка степового, підорлика малого, орлана-білохвоста, балабана, сапсана, журавля сірого, лежня, зуйка морського, ходуличника та кулика-сороки, кульонів великого і середнього, мартина каспійського та інших. Всього понад 40 видів.

Серед інших видів, що перебувають під охороною держави, тут мешкають дибка степова, красотіл пахучий, сколія-гігант, мелітурга булавовуса, ксилокопа звичайна, джміль червонуватий, махаон, поліксена, полози жовточеревий та сарматський, мишівка степова, хом'ячок сірий, горностай, тхір степовий тощо.

Флора

У заповідному об'єкті добре збереглася природна рослинність, яка представлена водними угрупованнями, трав'янистими болотами, засоленими луками, солончаками і солонцями, справжніми та кам'янистими степами, деревно-чагарниковими заростами. В районі Ташинської затоки та гирла річки Царега знаходиться один із найбільших на півдні України цілинних степових масивів.На узбережжі Тилігульського лиману в межах парку налічується близько 624 видів судинних рослин, із яких 22 види занесені в національну та міжнародну Червоні книги: гімносперміум одеський, пізньоцвіт анкарський, шафран сітчастий,

тюльпан Біберштейна, тюльпан Шренка, підсніжник Ельвейза, ряст ущільнений, горицвіт весняний, сон чорніючий, штернбергія осіння, проліска дволиста, белевалія сарматська, гіацинтик блідий, рястка Буше, рястка Коха, астрагал шерстистоквітковий, еремогоне головчаста, ковила Лессінга, ковила українська, півники карликові, мигдаль степовий, таволга звіробієлиста, ефедра двоколоскова.

Каїрівський заказник створено для охорони штучних лісових насаджень і степових ділянок, на яких трапляються види рослин із Червоної книги України.

Калинівський – урочище, в якому збереглися понад 20 видів рідкісних та зникаючих рослин, зокрема занесених до Червоної книги України.

Новомиколаївський заказник – ландшафтний заказник місцевого значення. Являє собою штучні лісові насадження з акації білої, скумпії, сосни кримської та інших видів на правому схилі долини річки Балай, між заказником «Петрівський» та селом Новомиколаївкою.

Територія детального плану не межує з територіями, які позначені як дійсна або пропонована територія Смарагдової мережі відповідно відомостей офіційного веб-сайту Бернської конвенції (https://emerald.eea.europa.eu).

2.1.5.2. Озеленення та благоустрій

На території детального планування рослинність відсутня.

Біоценози, що сформувалися на території, що розглядається, мають сталу структуру. Змін у стані озеленення та благоустрою, якщо детальний план території не буде затверджено, не очікується.

2.1.5.3. Опис матеріальних об'єктів, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, охоронюваних ландшафтів

Ландшафт – конкретна територія, однорідна за своїм походженням та історією розвитку, неподільна за зональними і азольнальними ознаками, що має єдиний геологічний фундамент, однотипний рельєф, спільний клімат, подібним сполученням гідротермічних умов, ґрунтів, біоценезів і певною структурою.

Ландшафти мають різні розміри: від невеликих локальних утворень (річкові заплави й тераси, ерозійні яри і балки, гляціальні долини і горби тощо), до геокомплексів регіонального (рівнинні й гірські простори, континенти й океани тощо) й глобального (географічна оболонки Землі) рівня.

У зв'язку з інтенсивною господарською діяльністю, більшість ландшафтів є перетвореними. Поширення антропогенно-порушених ділянок призводить до деградації природних угруповувань і перешкоджає їх відновленню та нормальному функціонуванню.

Усі зміни структури ландшафтів, зумовлені таким впливом, призводять до формування антропогенних ландшафтів. При цьому утворюється особливий вид ландшафту – рекреаційний.

На теперішній час ландшафт території, що розглядається, перетворений та характеризується як антропогенний.

Важливою рисою культурного ландшафту є те, що напрям господарської діяльності узгоджується з природними властивостями, ця діяльність спрямована на зменшення негативного впливу несприятливих для господарства і життєдіяльності людини фізико-географічних (природних) процесів (ерозії, селів, зсувів, заболочування, засолення, посух та ін.) і максимального відтворення природних ресурсів.

На території, що розглядається для розроблення ДПТ, об'єктів культурної

спадщини, визначених п. 2 ст. 2 Закону України «Про охорону культурної спадщини» та прийнятих під охорону держави у встановленому чинним законодавством порядку не зафіксовано.

Змін у стані матеріальних об'єктів, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафту, якщо детальний план території не буде затверджено, не буде.

2.1.6. Соціально-економічні умови

Одеська область – один з головних економічних центрів України, що поєднує в собі найбільший морський порт, розвинену промисловість, курортно-рекреаційний комплекс, транспортну, фінансову та соціальну інфраструктуру. Основними господарськими функціями, які виконує регіон на рівні міжнародного поділу праці, є транспортна та зовнішньоторговельна. Область є єдиним повністю сформованим в Причорномор'ї місцевим територіально-виробничим комплексом, який забезпечений висококваліфікованою робочою силою, що володіє іноземними мовами. Це дозволяє розвивати бізнес з високими стандартами та вимогами до трудових ресурсів.

Розвинена мережа автодоріг, розташування міста поблизу річок Дунай, Дністер, Південний Буг і Дніпро, а також великі морські порти Одеса, Чорноморськ та Південне – у поєднанні з міжнародним аеропортом «Одеса» та залізницею створюють сприятливі умови для приймання, обробки, зберігання і транспортування вантажів, а також обробки потужних пасажиропотоків.

Одеська область - високорозвинений індустріальний регіон, промисловість якого відіграє значну роль у структурі реального сектору економіки регіону.

Зменшились обсяги виробництва хімічних речовин і хімічної продукції (-17,3%), харчових продуктів, напоїв (-10,0%), у текстильному виробництві, виробництві одягу, виробів зі шкіри (-7,1%), у машинобудуванні (-4,5%), гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції (-2,5%), на підприємствах з виробництва виробів з деревини, паперу та поліграфічної діяльності(-0,6%).

Поряд з цим зросли обсяги виробництва у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів (+7,1%), у виробництві основних фармацевтичних продуктів і препаратів; на підприємствах з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (+1,1%).

Зниження обсягів виробництва промислового комплексу на 8,2% у 2018 р. обумовлено, в першу чергу, зниженням обсягів виробництва на 10,0% у харчовій промисловості (частка 41,6% у загальному обсязі промислового виробництва).

Фінансовий результат підприємств до оподаткування (крім малих і сільськогосподарських підприємств) за є позитивним. Частка у загальній кількості прибуткових підприємств становить 67,7%. Частка збиткових підприємств порівняно з відповідним періодом минулого року збільшилась на 1,7 в.п. і становила 32,3%.

Значна частка збиткових підприємств знаходиться у таких видах економічної діяльності: мистецтво, спорт, розваги та відпочинок (60,0%); надання інших видів послуг (50,0%); транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (48,9%); операції з нерухомим майном (40,0%); діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (35,1%).

У 2023 році економіка громади та України в цілому функціонує в умовах воєнного стану. Запровадження воєнного стану з 24.02.2022 на всій території країни суттєво позначилося на основних показниках соціально-економічного розвитку. В цілому різке падіння показників у 2023 році відобразилося на результатах діяльності основних секторів економіки.

У структурі сільськогосподарського виробництва, яке є основним видом діяльності на даній території, домінує рослинництво. Лідируючі позиції займає вирощування зернових культур, олійних культур, а також вирощування овочів і кормових культур. Не зважаючи на воєнний стан і бойові дії на території держави відповідно до моніторингу всі 100% агроформувань здійснюють свою господарську діяльність з вирощування та виробництва сільськогосподарської продукції.

У структурі сільськогосподарського виробництва області домінуючою є частка малих підприємств.

Наданий опис поточного стану довкілля (базовий сценарій) на основі дійсних офіційних джерел інформації. Ймовірної зміни поточного стану довкілля без здійснення планованої діяльності не очікується.

2.1.6.1. Структура території у межах розробки ДПТ

Сучасне використання земель визначається цільовим призначенням земельних ділянок розташованих в межах території детального планування 03.07 «Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

2.1.6.2. Транспорт

Транспортна інфраструктура міста Березівка має добре розвинену транспортну мережу, що включає:

- автостанцію «Березівка», що забезпечує регулярні автобусні рейси до різних населених пунктів Одеської області та за її межами;
- залізничний вокзал, розташований на лінії Одеса – Бахмач, станція «Березівка» колись мала сполучення з багатьма великими містами України, але на даний час пасажирське сполучення значно скоротилося;

Через Березівку проходять важливі автомобільні дороги, що з'єднують місто з іншими регіонами області та країни.

Територія, щодо якої розробляється детальний план території, має зручне транспортне сполучення через вул. М. Грушевського з автошляхом Т-16-15 – автомобільний шлях територіального значення в Одеській області. Проходить територією Роздільнянського та Березівського районів через Великоплоське – Новопетрівку – Цебрикове – Знам'янку – Березівку, загальна довжина – 118,6 км та автошляхом Т-16-23 автомобільний шлях територіального значення в Одеській області. Проходить територією Ананьївського, Любашівського, Миколаївського та Березівського районів через Ананьїв – Березівку – Вікторівку. Загальна довжина – 101,4 км.

На території опрацювання детального плану території відсутня транспортно-дорожня інфраструктура, мікрорайон обмежений вулицями М. Грушевського, Пушкінська, Свято-Миколаївська та провулком Шаховцева.

Вздовж території, що підлягає детальному плануванню, відсутні упорядковані пішохідні та велосипедні сполучення.

Паркування легкового автотранспорту та відстій вантажного автотранспорту в існуючому використанні не передбачено.

2.1.6.3. Демографічна і соціальна ситуація, ринок праці

Аналіз демографічної ситуації Одеської області свідчить про існування негативних тенденцій у зазначеній сфері, зокрема таких, як скорочення чисельності наявного населення.

Станом на 01.01.2021 року населення Одеської області нараховувало 2 368 107 осіб, що становить 5,69% населення України. За 2020 рік чисельність населення скоротилась на 9123 осіб (-3,84 на 1000).

За січень-квітень 2021 року населення області скоротилось на 6451 особу і на 1 травня становило 2 361 656 осіб. Кількість живонароджених за цей період - 6118 осіб, померлих - 14 412 осіб, прибулих - 8458, вибулих - 6615 осіб.

Як і в більшості міст України, в регіоні порівняно висока частка осіб у працездатному віці – 72,5%. Проте, частка осіб молодше працездатного віку в Одесі суттєво нижча, ніж в середньому по Україні. Це зумовлено зниженим рівнем народжуваності.

Частка населення старше працездатного віку наближається до середнього по Україні показника:

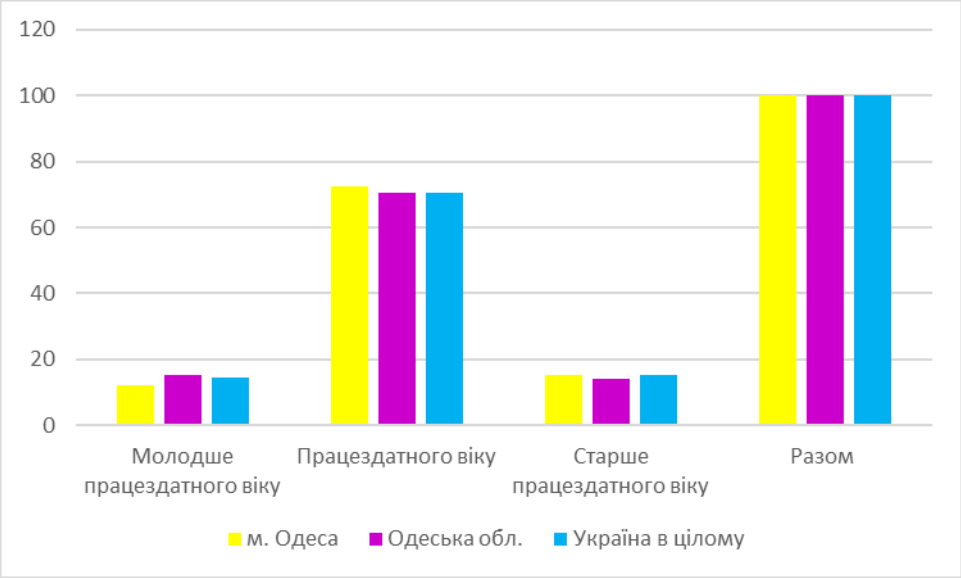

Для демографічної ситуації у громаді характерне прискорення темпів зменшення кількості населення через його природне скорочення та міграцію.

Серед пріоритетних напрямків економічного і соціального розвитку області особливе місце займає реалізація державної політики зайнятості населення, ефективне використання робочої сили, подолання безробіття серед працездатного населення.

Для ринку праці Одеської області стало характерним зменшення зайнятості населення віком 15-70 років за методологією Міжнародної організації праці (далі – МОП) в абсолютному та відносному значенні, а також відповідне збільшення безробіття. Проте, спостерігається тенденція до поліпшення показників зайнятості та безробіття.

Для молоді, яка звертається до державної служби зайнятості, здійснюються заходи сприяння зайнятості населення: надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг, створення банку вакансій та пошук підходящої роботи, сприяння в працевлаштуванні громадян, у тому числі шляхом організації підприємницької діяльності, організація професійної підготовки, перепідготовки,

підвищення кваліфікації безробітних, організація і фінансування громадських робіт, виплата допомоги по безробіттю.

Середній рівень працевлаштування становив 33,3% від загальної кількості безробітних даної вікової категорії. Проте кількість новостворених робочих місць із заробітною платою, яка перевищує мінімальну заробітну плату і менше трьох мінімальних заробітних плат та робочих місць із заробітною платою, яка більше або дорівнює трьом мінімальним заробітним планам поступово скорочується.

У промисловому комплексі існують проблеми, що зумовлені такими чинниками:

- низьким рівнем переробки та високою ресурсозатратністю виробництва, недостатньою потужністю фінансово-кредитної системи, великим загальним податковим навантаженням та недосконалим нормативно-правовим забезпеченням;
- недостатньо платоспроможний внутрішній ринок промислової продукції;
- зростання цін на металосировину та енергоносії суттєво впливає на фінансові показники роботи підприємств машинобудування та металургії і конкурентоспроможність продукції підприємств галузі.

Населення громади становить 11533 мешканців, з яких 9737 проживають у місті Березівка. За останні роки чисельність населення незначно зменшувалась. Демографічна ситуація має незначну негативну тенденцію, очевидним є відтік сільського населення до міста, здебільшого, працездатного віку.

Політику в галузі освіти громади забезпечують 4 загальноосвітніх шкіл, в яких навчається 1555 дітей, 5 дошкільних закладів, де виховується 530 дітей.

Професійна освіта забезпечена двома навчальними закладами, які готують фахівців основних робітничих професій – Березівське вище професійне училище Одеського національного політехнічного університету; Державний навчальний заклад «Березівський професійний аграрний ліцей».

На території громади також діють: музична школа, дитяча спортивна школа, Центр дитячої творчості.

Мережа закладів культури та спорту становить 9 установ, з яких – 1 сільський будинок культури, 2 сільські клуби, 2 бібліотеки, стадіон з тренажерами, тенісний корт, міні футбольне поле та новостворений ролердром.

Медична мережа громади нараховує 1 лікарню та 2 фельдшерські пункти.

В промисловості найбільшу питому вагу займають підприємства представлені підприємствами харчової промисловості та перероблення сільськогосподарських продуктів.

В галузевій структурі сільського господарства переважає рослинництво.

Аграрний сектор громади спеціалізується на вирощуванні зернових та технічних культур. Сільськогосподарські підприємства нарощують площі посіву сільськогосподарських культур.

Найбільші сільськогосподарські підприємства, що здійснюють діяльність на території громади: СПП «АГРО2000» - 972,29 га, ПП «Роздолянське» - 195,33 га, СФГ «Слабенко С.С.» - 1212,90 га, ТОВ «Санвіт» - 1073,71 га, ПП «Маяк» - 4325 га, ПП «Чорногірське» - 4826 га, ПП «Чеське» - 3005 га, ФГ «Лідер-Агро» 1520 га, АФГ «Сатурн» - 2050 га.

На території громади функціонує 295 заклади торгівлі, 8 АЗС, 9 СТО, 10 аптек та 10 закладів громадського харчування.

Значних змін у стані демографічній ситуації, ринку праці територіальної громади, якщо детальний план території не буде затверджено, не очікується. Проте, на локальному рівні можливе поступове погіршання ситуації.

2.1.6.4. Здоров'я населення

Здоров'я людини залежить від багатьох факторів. Вважається, що приблизно на 50% здоров'я визначається способом життя – умовами праці, звичками, харчуванням, моральним і психологічним навантаженням, матеріально-побутовими умовами, взаємовідносинами в сім'ї тощо. На 20% здоров'я залежить від генотипу і на 20% - від стану природного середовища. І лише на 10% здоров'я обумовлене системою охорони здоров'я.

Серед різноманітних факторів навколишнього середовища, які впливають на здоров'я населення, найбільш очевидним є мікробний, котрий мас величезне значення у виникненні інфекційних захворювань. Більш складна й менше вивчена роль стану й змін навколишнього середовища в неінфекційній захворюваності населення. Виділяють шість основних форм захворювань, які пов'язані із забрудненням атмосферного повітря, а саме: новоутворення; хвороби ендокринної системи; розлади харчування; порушення обміну речовин та імунітету; хвороби крові та кровотворних органів; хвороби системи кровообігу; хвороби органів дихання; хвороби органів травлення.

В цілому, стан здоров'я населення Одеської агломерації викликає серйозні побоювання і, як один з індикаторів якості довкілля, дозволяє зробити висновок про необхідність вжиття комплексних заходів зі зниження антропогенного навантаження на території агломерації та профілактики захворювань серед її населення.

Відзначається подальше погіршення стану здоров'я населення району з істотним підвищенням в усіх вікових групах рівнів захворюваності і поширеності хвороб, зокрема хронічних неінфекційних захворювань, включаючи хвороби системи кровообігу, злоякісні новоутворення, хронічні обструктивні хвороби легень, цукровий діабет та інші хвороби. Збільшується частота соціально-небезпечних хвороб, у тому числі туберкульозу та ВІЛ/СНІД, розладів психіки серед осіб молодого віку.

Поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення можливе шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги, профілактики та лікування хронічних захворювань. Показники здоров'я населення залежать від деяких забруднюючих речовин, що мають найбільшу значимість при формуванні тих чи інших захворювань, а саме:

Показник	Забруднюючі речовини, фізичні фактори впливу
Хвороби органів дихання	Акролеїн, фенол, формальдегід, хлор, оксид міді, бутилацетат, толуол, п'ятиокис ванадію, оксид вуглецю, оксиди азоту, аміак, вуглеводні, сірки діоксид, фториди, аерозолі сірчаної кислоти
Ендокринні захворювання	Фтористі сполуки газоподібні, капролактам, нікель металевий, оцтова кислота, етилацетат, оксид кадмію, водень хлористий, сірки діоксид, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні
Загальна смертність	Етилацетат, капролактам, бутилацетат, толуол, водень хлористий, стирол, марганець і його сполуки, оксид міді, свинець і його сполуки, ацетон, ксилол, оцтова кислота,

	шестивалентний хром, циклогексан, дихлоретан, фтористі сполуки газоподібні, нікель металевий, спирт ізопропіловий
Хвороби крові та кровотворних органів	Сірки діоксид, тверді речовини, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, вібрація
Хвороби органів травлення	Сірки діоксид, тверді речовини, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, шум
Новоутворення	Бензол, формальдегід, бензапірен, ацетальдегід, сірки діоксид, тверді речовини, оксиди азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, нітрити, нітрати і нітрозо сполуки, радіація
Вроджені аномалії	Діоксини, важкі метали, пестициди та мінеральні добрива, радіація
Хвороби сечостатевої системи	Сполуки свинцю, формальдегід, забруднення питної води
Хвороби очей	Фенол, оксид вуглецю, оксиди азоту, аміак, вуглеводні, сірки діоксид, формальдегід, фториди, аерозолі сірчаної кислоти
Хвороби шкіри	Бенз(а)пірен, оксид вуглецю, оксиди азоту, аміак, вуглеводні, сірки діоксид, формальдегід, фториди, аерозолі сірчаної кислоти, поверхнево-активні речовини

Можна відмітити, що превалюючи ці забруднюючі речовини відсутні у викидах, характерних для територій житлової та громадської забудови. У викидах таких територій можлива присутність сірки діоксиду, твердих речовин, оксидів азоту, оксиду вуглецю, вуглеводнів, бенз(а)пірена, аміаку.

Відповідно результатів проведених вимірів стану атмосферного повітря у

Наразі в усіх регіонах України зберігається неепідемічний рівень захворюваності на COVID-19, ситуація стабільна.

Погіршення стану здоров'я населення не очікується, а з урахуванням впровадження новітніх технологій можливе і покращення за умови поліпшення стану повітряного басейну.

Змін у стані здоров'я, якщо детальний план території не буде затверджено, не прогнозується.

2.1.6.5. Туристична сфера

Одеський регіон є одним із провідних туристично-рекреаційних центрів України, що обумовлено в першу чергу особливостями економіко-географічного розташування області, сприятливими природно-кліматичними умовами, наявністю великої кількості пам'яток історії, культури архітектури та містобудування, природних лікувальних ресурсів і морських піщаних пляжів.

Що створює всі передумови для розвитку в області різних видів туризму: культурно-пізнавального, релігійного, лікувально-оздоровчого, екологічного, круїзного, сільського та інших спеціалізованих видів туризму. Вирішальне значення для розвитку індустрії відпочинку має наявність на території Одещини розвиненої туристичної інфраструктури, основу якої складають заклади тимчасового розміщування: готелі, санаторно-курортні, оздоровчі заклади тощо.

З метою підвищення рівня інформування про Одеську область як туристичний напрямок обласною державною адміністрацією у мережі Інтернет в тестовому режимі запущено туристичний портал Одеської області

tourism.odessa.gov.ua. Створено низку промоційних відео про туристичний потенціал Одеської області з подальшим їх транслюванням на телебаченні та в мережі Інтернет. Також розроблено прототип мобільного додатку для туристів.

Проводиться постійна робота, щодо поширення поліграфічної рекламно-інформаційної продукції про туристичний потенціал Одеської області (для розповсюдження на виставках та існуючих туристичних інформаційних центрах).

Березівська ОТГ має певний туристичний потенціал на базі вже створених туристичних продуктів («Action city») та можливості використання місцевих природних рекреаційних ресурсів (Тилігульський ландшафтний парк).

Очевидно, що громада не володіє потужними туристичними перевагами і ця галузь навряд чи може вважатись ключовою для розвитку місцевої економіки. Але у поєднанні з іншими заходами, надання туристичних послуг може стати досить прибутковим та, водночас, сприяти розвитку торгівлі.

Підстави для змін у сучасному стані туристичної сфери, якщо детальний план території не буде затверджено, відсутні.

2.1.7. Екомережі

2.1.7.1. Смарагдова мережа

Мережа «Емералд» (з англ. - смарагд) – це європейська мережа, яка в Європі називається «НАТУРА 2000». В країнах, що наразі ще не є членами ЄС, проводиться попередня оцінка природних місць існування диких видів птахів, інших видів тварин та рослин, та порівнюється з такими, що охороняються в Європі. Європа підтримує розробку цієї мережі в країнах не-членах Європейського союзу. Законодавчо в Україні розробка Смарагдової мережі відбувається на основі «Бернської конвенції» (1979), яку Україна ратифікувала у 1995 році. Ця мережа має поєднати території особливого природоохоронного значення (Areas of Special Conservation Interest) – місця існування рідкісних тварин та розповсюдження оселищ, які охороняються документами Конвенції в країнах, які не є членами Європейського Союзу. Фактично, метою створення Смарагдової мережі (Emerald Network) Європи є збереження природної фауни, флори та оселищ. Смарагдова мережа має переважно ті самі основи формування, що й «НАТУРА 2000», але діє за межами Європейського Союзу, розвиваючи загальноєвропейський підхід щодо охорони типів природних оселищ.

Наразі Смарагдова мережа є інструментом для сприяння охороні природи в загальноєвропейському контексті в країнах, які не є членами Європейського Союзу. Вона була ініційована й координується Бернською конвенцією (1979), а Директива про оселища (1992) поширюється тільки на країни Європейського Союзу. Смарагдова мережа й Директива про оселища мають однакові цілі – обидва міжнародні документи спрямовані на збереження природної фауни, флори й оселищ.

Об’єкти в межах Смарагдової мережі разом з територіями Директив про оселища та охорону птахів становлять ядро Загальноєвропейської екологічної мережі (Pan European Ecological Network (PEEN)), яка також підтримується Бернською конвенцією. Держави-члени Європейського Союзу виконують вимоги Бернської конвенції за допомогою мережі NATURA 2000 (території особливої охорони NATURA 2000 відповідають особливо важливим природоохоронним територіям у Смарагдовій мережі).

Станом на сьогодні у національному законодавстві не визначено конкретних обмежень щодо здійснення поточних/планових видів діяльності на територіях Смарагдової мережі. Разом з тим, збереження цих територій є зобов'язанням України перед Радою Європи в рамках Бернської конвенції та Європейським Союзом в рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Тому, при плануванні або здійсненні діяльності в межах території Смарагдової мережі або за її межами, але яка може мати вплив на таку територію, потрібно враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі.

Разом з тим, необхідно зазначити, що найближчий об'єкт Смарагдової мережі до території, на яку розробляється детальний план, – Тилігульський регіональний ландшафтний парк, розташований у південному напрямку від міста Березівка. Докладніше у п. 2.1.5 даного звіту про СЕО.

2.1.7.2. Регіональна екологічна мережа Одеської області

Для регулювання суспільних відносин у сфері формування, збереження та раціонального, невиснажливого використання екомережі як однієї з найважливіших передумов забезпечення сталого, екологічно збалансованого розвитку України, охорони навколишнього природного середовища, задоволення сучасних та перспективних економічних, соціальних, екологічних та інших інтересів суспільства використовуються норми Закону України «Про екологічну мережу України» від 24.06.2004 р. №1864-IV.

Екомережа – це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Структурні елементи екомережі – території екомережі, що відрізняються за своїми функціями. До структурних елементів екомережі відносяться ключові, сполучні, буферні та відновлювані території. Ключові території забезпечують збереження найбільш цінних і типових для даного регіону компонентів ландшафтного та біорізноманіття. Сполучні території (екокоридори) поєднують між собою ключові території, забезпечують міграцію тварин та обмін генетичного матеріалу. Буферні території забезпечують захист ключових та сполучних територій від зовнішніх впливів. Відновлювані території забезпечують формування просторової цілісності екомережі, для яких мають бути виконані першочергові заходи щодо відтворення первинного природного стану.

Схема регіональної екомережі Одеської області містить елементи екологічних мереж різних рівнів: міжнародного (Всеєвропейська екомережа – Нижньо-дунайський та Азово-Чорноморський природні регіони), загальнодержавного (Національна екомережа України – природні коридори: Азово-Чорноморський, Прибережно-Дністровський, Південноукраїнський,

Галицько-Слобожанський, Прибережно-Бузький) і регіонального (Кодимсько-Савранський, Кодимсько-Слобідсько-Байталівський, Слобідсько-Ягорлицький, Кучурганський, Великокуяльницький, Тилігульський, Нижньодунайський, Ялпузький, Катлабузький, Киргиз-Китайський, Сасик-Когильницький, Хаджидерський та Чорноморський прибережно-морський коридори).

Безумовно, що ядром екомереж повинні стати землі природно-заповідного фонду, частка яких нормативно встановлена в Україні на рівні 5%. Проте для Одеської області, виходячи з рекреаційної значущості територій, цього нормативу недостатньо, оптимальний його рівень повинен складати до 10%, ураховуючи інтенсивність техногенних навантажень.

Включення територій та об'єктів до переліку територій та об'єктів екомережі не призводить до зміни форми власності і категорії земель на відповідні земельні ділянки та інші природні ресурси, їх власника чи користувача.

Власники і користувачі територій та об'єктів, включених до переліків територій та об'єктів екомережі, мають право:

а) звертатися до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з пропозиціями щодо надання фінансової підтримки, направленої на збереження ландшафтного та біорізноманіття;

б) брати участь в обговоренні та внесенні пропозицій до проєктів відповідних програм розвитку екомережі;

в) готувати та подавати в установленому порядку пропозиції щодо надання статусу об'єкта природно-заповідного фонду;

г) отримувати інформацію щодо екологічного стану території чи об'єкта, включеного до екомережі;

ґ) брати участь у міжнародному співробітництві з питань формування, збереження та використання екомережі.

Власники і користувачі територій та об'єктів, включених до переліків територій та об'єктів екомережі, зобов'язані забезпечувати їх використання за цільовим призначенням.

Переліки територій та об'єктів екомережі:

1. Перелік ключових територій екомережі включає території та об'єкти природно-заповідного фонду, водно-болотні угіддя міжнародного значення, інші території, у межах яких збереглися найбільш цінні природні комплекси.

2. Перелік буферних зон екомережі включає території навколо ключових територій екомережі, які запобігають негативному впливу господарської діяльності на суміжних територіях.

3. Перелік сполучних територій екомережі включає території, що забезпечують зв'язки між ключовими територіями та цілісність екомережі.

4. Перелік відновлюваних територій екомережі включає території, що являють собою порушені землі, деградовані і малопродуктивні землі та землі, що зазнали впливу негативних процесів та стихійних явищ, інші території, важливі з точки зору формування просторової цілісності екомережі.

Включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екомережі не завдає шкоди правам тих, на чиїй території вони розташовані.

Рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 №136-VI (електронну версію розміщено на офіційній сторінці Департаменту http://ecology.odessa.gov.ua) затверджено регіональну схему формування екологічної мережі Одеської області,

структурними елементами якої є території та об'єкти природно-заповідного фонду, землі, зарезервовані до наступного заповідання, землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони, землі лісового фонду, полезахисні лісосмуги та інші захисні насадження тощо. Екологічна мережа сприятиме поліпшенню умов для здорового довкілля, збереженню та охороні місць розселення унікальних та цінних видів рослин та тварин, збереженню генофонду, високоцінних природних комплексів.

Складовими структурних елементів екологічної мережі є території та об'єкти природно-заповідного фонду, землі, зарезервовані до наступного заповідання, землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони, землі лісового фонду, полезахисні лісосмуги та інші захисні насадження тощо. Екологічна мережа сприятиме поліпшенню умов для здорового довкілля, збереженню та охороні місць розселення унікальних та цінних видів рослин та тварин, збереженню генофонду, високоцінних природних комплексів.

Згідно з ч. 4 ст. 15 Закону України «Про екологічну мережу», регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проєктної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності).

Згідно з регіональною схемою формування екологічної мережі Одеської області, затвердженою рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 №136-VI, місце розміщення детального плану території не входить до природних екологічних коридорів міжнародної екологічної мережі, природних коридорів національної екологічної мережі, регіональних екологічних коридорів. Територія м. Березівка Одеської області входить до сполучених територій екологічної мережі. Найближчий екологічний коридор – Тілигульський, регіонального значення.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень, на основі регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, забезпечують розроблення та виконання місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень відповідно до вимог Закону України «Про екологічну мережу України».

Екокоридори (сполучні території) поєднують між собою ключові території екологічних мереж, забезпечують міграцію тварин та обмін генетичного матеріалу, території, що забезпечують зв'язки між ключовими територіями та цілісність екомережі. Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі регулюється Законом України «Про екологічну мережу України». Власники і користувачі територій та об'єктів, включених до переліків територій та об'єктів екомережі, беруть на себе зобов'язання щодо збереження природних ресурсів, їх екологічно-збалансованого та раціонального використання.

Режим охорони та використання буферних зон, сполучних і відновлюваних територій екомережі визначається згідно з відповідною схемою екомережі.

Проєктована ділянка розташована поза меж природоохоронних територій (не входить до меж об'єктів природно-заповідного фонду, прибережної захисної смуги водних об'єктів, не є землями зарезервованими до подальшого заповідання та особливо цінного призначення тощо). Безпосередньо проєктований об'єкт

передбачено розташувати на раніше освоєній території.

Наданий опис поточного стану довкілля (базовий сценарій) на основі дійсних офіційних джерел інформації. Ймовірної зміни поточного стану довкілля без здійснення планованої діяльності не очікується.

Однак, неприйняття документу планування, що розглядається, може сприяти поступовому погіршення соціально-економічних та інфраструктурних умов.

2.2. Прогнози зміни стану довкілля та здоров'я населення за умови незатвердження ДПТ

У разі незатвердження детального плану території на земельну ділянку, яка розташована на території Березівської сільської ради Одеського району Одеської області без змін запишуться всі компоненти довкілля, окрім соціально-економічних умов життя людей та стану природного середовища.

Довкілля та його компоненти характеризується постійністю концепції наявних процесів в результаті багаторічного (100 років і більш) розвитку стану сценарію. На території, що розглядається, не очікується негативних явищ, в т.ч. селів, зсувів, посух, наводнення, ущільнення та осідання, оповзнів, обвалів, руйнівних землетрусів, засолення вод, евтрофікації. Вплив на рівень забруднення атмосферного повітря також очікується на даному рівні з можливим поступовим покращенням стану незважаючи на зростаючий антропогенний вплив за рахунок впровадження новітніх альтернативних технологій органічному паливу (сонячна та вітрова енергії, збільшення використання електромобилів).

Очікуються зміни клімату у контексті глобальних трендів. За даними IPCC за останні 100 років температура на Землі зросла майже на 1°C. Дослідження показують, що за нинішніх темпів викидів парникових газів температура на Землі у наступні 100 років може зрости ще на 4°C. Вплив локальних факторів на зміну мікроклімату несуттєві. При впливі існуючих факторів діяльності не передбачається змін мікроклімату, оскільки відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи тощо. Хвилювання також викликає сфера управляння відходами через відсутність освіченості мешканців, відсутності роздільного збору побутових відходів та інших організаційних заходів. Негативного впливу зазнають соціально-економічні умови життя людей через нестачу робочих місць.

До позитивних аспектів прогнозу зміни стану довкілля та стану здоров'я населення за умов, якщо ДПТ не буде затверджено, належить відсутність впливів на довкілля при проведенні значних будівельно-монтажних робіт для реалізації проєкту та функціонування запланованих об'єктів. Але впливи при проведенні будівельно-монтажних робіт є локальними та короткочасовими, та через вже існуючий значний антропогенний тиск на навколишнє середовище в даному регіоні функціонування об'єктів, запланованих проєктом, здійснюватиме незначний негативний вплив та у межах існуючих норм. Функціонування аналогічних об'єктів не показує перевищень дозволених законодавством впливів на довкілля.

Для збереження екологічної рівноваги на території регіону треба реалізовувати наступні принципи:

- формування екологічного збалансованого природного каркасу розселення на основі раціонального територіального розподілення та розвитку зон екологічної

рівноваги;

- сучасний рівень виконання та використання інженерних мереж;
- раціонального господарського зонування території, яке б забезпечувало максимальну ефективність природокористування;
- зменшення антропогенного навантаження на природне середовище території, зниження забруднення середовища до екологічно безпечного рівня, нарощування екологічно безпечних технологій.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

3.1. Основні рішення ДПТ

В межах території, щодо якої розробляється детальний план території, відсутні житлові будинки. Відстань до найближчого житлового будинку складає 85 м на північний схід.

В межах території, на яку розробляється детальний план території розташований магазин «Ідеал». Поряд з територію планування, на півдні, знаходиться магазин «Наталі» та торгівельний будинок в якому розташовані магазини: «Світ одягу та взуття», «Тріумф» та аптека «Ультрас».

Наразі, на території планування, виробничої забудови, основних промислових, сільськогосподарських, лісогосподарських, рибогосподарських, транспортно-складських, комунальних та інших підприємств не знаходиться.

На території опрацювання детального плану території відсутня транспортно-дорожня інфраструктура, мікрорайон обмежений вулицями М. Грушевського, Пушкінська, Свято-Миколаївська та провулком Шаховцева.

Вздовж території, що підлягає детальному плануванню, відсутні упорядковані пішохідні та велосипедні сполучення.

Паркування легкового автотранспорту та відстій вантажного автотранспорту в існуючому використанні не передбачено.

Заходи з благоустрою території планування не передбачаються.

Землевпорядні заходи перспективного використання земель формуються на основі розроблених проєктних рішень і містять інформацію щодо:

- перспективного розподілу земель за категоріями, видами цільового призначення;
- призначення земель, власниками і користувачами (форма власності, вид речового права), угіддями з урахуванням наявних обмежень (обтяжень);
- відомості про межі таких територій вносяться до Державного земельного кадастру на підставі електронних документів окремо на кожен об'єкт.

Оскільки об'єктом планування є окрема земельна ділянка, землевпорядні заходи перспективного використання земель визначаються вимогами що цієї ділянки.

Інженерне забезпечення. До території детального планування в існуючому використанні підключені наступні комунікації:

- ЛЕП 380 В;
- газопровід низького тиску;
- водопровід та каналізація.

До вище вказаних комунікацій будуть здійснені всі необхідні підключення на території детального планування.

Управління відходами

Оскільки на даному етапі неможливо точно визначити параметри та характеристики діяльності об'єкту, прийняті данні аналогів для можливості визначення орієнтованої кількості утворення відходів.

Розрахунки носять оціночний характер та потребують уточнення на

подальших етапах проєктування, детальніше див. додатки.

Вивезення сміття здійснюється комунальним підприємством «Благоустрій» Березівської міської ради на сміттєзвалище що знаходиться за межами міста, у напрямку до села Новоандріївка чверть години їзди на захід від м. Березівка.

Видалення ТПВ з території планування здійснюється в контейнер, що розташований згідно «Правил благоустрою території Березівської об'єднаної територіальної громади», затверджених рішенням Березівської міської ради №558-VII/1 від 07.06.2019 року.

Побутові стічні води, за мірою накопичення, також вивозяться спецорганізацією на подальше управління.

Заходи з інженерної підготовки

Заходи з інженерної підготовки реалізовані з урахуванням інженерно-будівельної оцінки території, забезпечення захисту від несприятливих природних і антропогенних явищ та прогнозу зміни інженерно-геологічних та гідрологічних умов при різних видах техногенного навантаження.

Заходи по вертикальному плануванню передбачаються у відповідності до проєкту (або передпроектних пропозицій) реконструкції будівлі магазину.

3.2. Опис територій, які ймовірно зазнають впливу внаслідок зміни їх функціонального призначення відповідно до проєктних рішень МД

Метою розроблення детального плану території є реконструкція будівлі магазину (зі зміною його геометричних розмірів), що розташована на земельній ділянці з кадастровим номером 5121210100:02:002:0149 за адресою: Одеська область, Березівський район, м. Березівка, вул. М. Грушевського, 7а.

Ділянка території детального плану має площу 0,0214 га.

Будівля магазину (проектна) передбачається площею 182,23 м^2.

Техніко-економічні показники:

№ п/п	Найменування показника	Площа, м^2
I	Загальна площа території планування	214
II	Площа забудови	161,58
III	Покриття тротуарної плитки	52

Проектні обмеження у використанні існуючих земельних ділянок, що розглядаються при детальному плануванні, встановлюються відповідно проектному цільовому призначенню – «03.07 Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

Ці обмеження визначаються відповідно до додатку 6 «Перелік обмежень щодо використання земель та земельних ділянок» до «Порядку ведення Державного земельного кадастру», Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. №1051.

Розташована у функціональній зоні територія, відповідно до додатків 59 «Класифікатору видів цільового призначення земельних ділянок» та 60 «Класифікатору видів функціонального призначення територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок» до Постанови КМУ №1051 від 17 жовтня 2012 р. «Порядок ведення Державного земельного кадастру», відноситься до підгрупи 1, класу виду функціонального призначення території 02, підкласу 05.

Код виду функціонального призначення території – 10205.0 «Території закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування».

В проектному використанні, мають бути встановленні наступні обмеження: цільове призначення сформованих земельних ділянок може відповідати кодам 03.07; 03.08; 03.13; 08.01; 01.12, щодо переважних (основних) видів цільового використання земельних ділянок та 03.20; 04.10; 05.01; 07.08; 11.04; 13.01; 13.03; 14.02 (в частині розміщення об'єктів розподільчих мереж), щодо супутніх видів цільового використання визначених у додатку 59 до ПКМУ №1051, але, оскільки встановлюється 10205.0 «Території закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування», то обмеженням щодо цього конкретного коду.

Проектне використання території, що встановлене рішенням Березівської міської ради Березівського району Одеської області №2124-VIII від 10.06.2025 р. «Про надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області». не суперечить обмеженням, що встановлюються.

Опис територій, які ймовірно зазнають впливу внаслідок зміни їх функціонального призначення відповідно до проєктних рішень МД

Номер і функціональне призначення території	Планована зміна призначення території	Розташування	Площа, га
03.07 Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі	03.07 Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі	Територія у межах розробки ДПТ	0,0214

Цільове призначення та використання планованої земельної ділянки **не передбачають**:

впливів викидами забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення;

впливів викидами забруднюючих речовин від пересувних джерел забруднення;

впливів на водні об’єкти (прибережні захисні смуги річок, морів, інших водойм та водних об’єктів тощо, водоохоронні зони);

впливів на території, що використовуються для полігонів, звалищ, териконів тощо, а також для об’єктів водопостачання та каналізації;

впливів на території об’єктів природно-заповідного фонду, а також природоохоронного, культурно-оздоровчого та рекреаційного призначення;

впливів на території розвитку екзогенних геологічних процесів (підтоплення, ерозія, селенебезпечні, зсувонебезпечні тощо);

впливів на території, на які впливає економічна діяльність (санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств, місця залягання корисних копалин, особливо цінні сільськогосподарські землі тощо).

3.3. Визначення факторів впливу на довкілля

Оцінка ймовірного впливу планованої діяльності на довкілля відповідно до контрольного переліку:

№	Наслідки від реалізація планованої діяльності	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймо-вірно	Ні	
Атмосферне повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+		
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+		
3.	Погіршення якості атмосферного повітря			+	
4.	Появу джерел неприємних запахів			+	
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+	
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+	
7.	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+	
8.	Збільшення скидання шахтних і кар’єрних вод у водні об’єкти			+	
9.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+	
10.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+	
11.	Появу загроз для людей і матеріальних об’єктів, пов’язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+	
12.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об’єкту			+	
13.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	
14.	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод			+	
15.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+	

16.	Забруднення підземних водоносних горизонтів			+	
Відходи					
17.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			+	
18.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів, що не є небезпечними		+		
19.	Збільшення кількості небезпечних відходів			+	
20.	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			+	
21.	Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+	
Земельні ресурси					
22.	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			+	
23.	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+	
24.	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			+	
25.	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+	
26.	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			+	
27.	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями ДДП та цілями місцевих громад			+	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28.	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			+	
29.	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+	
30.	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому			+	
31.	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+	
32.	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			+	
33.	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			+	

34.	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично прийнятих місць, руйнування пам'ятників природи тощо)			+	
Населення та інфраструктура					
35.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			+	
36.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			+	
37.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків			+	
38.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			+	
39.	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			+	
40.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+	
Екологічне управління та моніторинг					
41.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+	
42.	Погіршення екологічного моніторингу			+	
43.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+	
44.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	
Загальна оцінки впливу на довкілля та використання природних ресурсів					
45.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			+	
46.	Суттєве вилучення будь-якого не відновлюваного ресурсу			+	
47.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			+	
48.	Суттєве порушення якості природного середовища			+	
49.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+	
50.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+	

51.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+	

3.3.1. Клімат

Негативного впливу на клімат і мікроклімат при експлуатації об'єкта не очікується. До факторів мікроклімату належать: температура, вологість, швидкість руху повітря, освітленість, виробничі шуми, газовий склад, запиленість, мікрофлора повітря приміщення.

Значного виділення інертних газів, теплоти, вологи та ін. при експлуатації не відбуватиметься, тому змін мікроклімату не передбачається.

Значного систематичного впливу кліматичних умов, несприятливих для розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, а також виникнення мікрокліматичних умов, що сприяють розповсюдженню шкідливих видів фауни і флори, в даному регіоні не зафіксовано.

Особливості кліматичних умов не сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, необхідність передбачення заходів з запобігання негативним впливам планованої діяльності на клімат і мікроклімат відсутня.

Передбачене устаткування інженерного забезпечення сертифіковане і дозволено до використання на території України.

3.3.2. Геологічне середовище

Вплив на геологічне середовище та ґрунти мінімізується з урахуванням впровадження всіх заходів. Площі цінних сільськогосподарських угідь, хімічного біологічного та радіоактивного забруднення, вібрації на території планування відсутні. Виникнення небезпечних інженерно-геологічних процесів і явищ та інших чинників при нормальних умовах експлуатації технологічного обладнання, які негативно вплинуть на стан ґрунту, не передбачається в зв'язку з відсутністю факторів їх утворення. Зміни у ландшафті не очікується, так як ландшафт території вже зазнав антропогенного втручання.

Згідно із статтею 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності передбачаються заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів та ін.

Відповідно до пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» передбачається:

- збереження існуючого ландшафту;
- збереження ґрунтів і деревних насаджень;
- відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;

- мінімальний обсяг земляних робіт;
- збереження та використання ґрунтового шару для подальшого використання при проведенні благоустрою.

Родючий шару ґрунту на території , що розглядається, відсутній, оскільки вона розташована серед міста Березівка.

Превалююче утворення відходів передбачається від експлуатаційних процесів та технічного і побутового обслуговування. Передбачено роздільне збирання окремих видів відходів з подальшою передачею за договорами спеціальним організаціям в залежності від видів подальшого управління. Відомості щодо можливої кількості утворення відходів при реконструкції та експлуатації наведені у додатках до даного звіту СЕО.

Реалізація проєкту не потребує вилучення з природокористування додаткових земель.

3.3.3. Водне середовище

Негативного впливу на водне середовище не очікується. Стоки – загально-побутового характеру як під час реконструкції, так і при експлуатації магазину.

Рішення щодо інженерного забезпечення, інженерної підготовки і інженерного захисту території наведені у п. 3.1 даного звіту про СЕО.

Відведення атмосферних вод передбачається поверхневим стоком за рахунок існуючого рельєфу в зелені зони. Основними джерелами забруднення поверхневого стоку, що формується на території, є продукти ерозії ґрунту, та потраплянням у них пилу, викидів в атмосферу, різноманітних нафтопродуктів, що потрапляють на територію в результаті їх протоки і несправностей автотранспорту та іншої техніки.

Через місто Березівка протікають річки Тилігул, Тартакай та Балка Кологлія.

Річка Тилігул відноситься до малих річок, прибережні захисні смуги для таких річок встановлюються по берегах шириною 25 метрів, ця відстань до проєктованого об’єкту дотримується.

Порушення гідрологічних і гідрогеологічних параметрів водних об’єктів і територій у зонах впливів діяльності, впливи на поверхневі і підземні води пріоритетних та специфічних забруднюючих речовин, що надходять у водне середовище при скидах стічних вод і фільтраційних витоках відсутні, у зв’язку з відсутністю умов для його утворення, а також відсутністю факторів забруднення поверхневих зливових вод від об’єкту.

Комплекс заходів та експлуатаційний процес повністю виключатиме порушення гідродинамічного режиму, забезпечує відсутність впливу на поверхневі і підземні водні ресурси, порушення стану вод.

3.3.4. Повітряне середовище

Можливий вплив на повітряне середовище хімічного (забруднюючими речовинами) та фізичного (акустичний вплив) характеру у разі використання для теплозабезпечення газового котла.

Проведені розрахунки кількості утворення забруднюючих речовин та ступеню впливу на атмосферне повітря показали, що при експлуатації не очікується перевищень нормативних рівнів, а самі впливи є мінімальними, див. додатки до даного звіту СЕО.

Розрахунки, проведені для аналогічного обладнання показали, що при експлуатації не очікується перевищень нормативних рівнів шумових впливів.

Все обладнання повинно бути сертифіковано та дозволено до використання на території України.

3.3.5. Флора, фауна та біорізноманіття

Експлуатація не зробить негативного впливу на тваринний і рослинний світ району розміщення, виснаження або деградації фауни і флори не очікується.

Дана регіональна територія відноситься до територій низького біорізноманіття. Фауна і флора в районі розміщення характеризується складом, звичайним для освоєних територій. Заповідні об'єкти відсутні.

Територія планованої діяльності не має впливу на стан біорізноманіття та на території високого біорізноманіття і території з природоохоронним статусом.

3.3.6. Здоров’я населення

Очікується позитивний влив на населення м. Березівка, пов’язаний з поліпшенням умов життя людей через високий рівень працевлаштування, а також впорядкування території.

Допустимі умови праці, що характеризуються такими рівнями факторів виробничого середовища і трудового процесу, які не перевищують встановлених гігієнічних нормативів для робочих місць, а можливі зміни функціонального стану організму відновлюються за час регламентованого відпочинку або до початку наступної зміни та не чинять несприятливого впливу на стан здоров'я працюючих і їх потомство в найближчому та віддаленому періоді.

Очікувані впливи – незначні та в межах допустимого.

3.3.7. Соціально-економічні умови

Очікується позитивний влив на населення м. Березівка, пов’язаний з поліпшенням умов життя людей через поліпшення соціально-економічного стану і соціального обслуговування.

На обласному та державному позитивним фактором є збільшення відрахування податків.

3.3.8. Матеріальні об’єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафту

У зоні впливу планованої діяльності відсутні території, що охороняються (заповідники, розплідники, пам’ятники природи), об’єкти, що внесені до державного й місцевого реєстру природно-заповідного фонду, території, перспективні для заповідання.

Опис рельєфу наведено у п. 2.1.4.1 «Місцеположення, рельєф та сучасне використання території» даних матеріалів СЕО.

Опис матеріальних об’єктів, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, охоронюваних ландшафтів наведено у п. 2.1.5.3. даних матеріалів СЕО.

Під час здійснення виробничої діяльності для виконання заходів по збереженню культурної спадщини необхідно керуватися положеннями Закону України «Про охорону культурної спадщини», детальніше наведено у звіті ДПТ.

3.4. Оцінка рівнів та інтенсивності чинників впливу на довкілля

Чинниками, що можуть впливати на фактори довкілля, є:

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- здійснення операцій управління відходами;
- скиди (інфільтрація) забруднювачів у поверхневі та підземні водні об'єкти;
- фізичні фактори впливу (шум);
- використання енергії та ресурсів.

На фактори довкілля можуть впливати як один або декілька чинників впливу, так відсутність цього впливу. Розглядається вплив з точки зору суттєвості, а також характеру цього впливу (негативний або позитивний). Може здійснюватися прямий або опосередкований вплив на фактори довкілля.

Викиди в атмосферне повітря

При здійсненні діяльності не передбачається значного негативного впливу на атмосферне повітря. При проведення реконструкції викиди мають локальний, короткочасний характер, який оцінюється як несуттєвий. Очікується, що викиди в атмосферне повітря здійснюватиме ***прямий вплив*** на такі фактори довкілля:

- здоров'я населення;
- стан повітря;

та ***опосередкований вплив*** на:

- соціально-економічні умови
- стан ґрунтів;
- стан води.

Здійснення операцій поводження з відходами

Всі види відходів, що утворюватимуться в процесі діяльності, будуть вивозитися спеціалізованими підприємствами на подальше управління за договорами. Тому за місцем діяльності чинитимуть на навколишнє середовище незначний негативний вплив. Передбачено роздільне збирання окремих видів відходів. Очікується, що здійснення операцій поводження з відходами здійснюватиме ***прямий вплив*** на наступні фактори довкілля:

- стан ґрунтів;

та ***опосередкований вплив*** на:

- стан води
- здоров'я населення;
- стан повітря;
- стан землі (у тому числі вилучення земельних ділянок);
- соціально-економічні умови.

Впливи на водне середовище

Вплив можливий при потраплянні стоків у наземні водні об'єкти та при інфільтрації забруднювачів у підземні. Відкриті водойми відсутні у зоні можливого стоку з території. Стоки характеризуються як зливові води, специфічні стічні води відсутні. Вся вільна від забудови територія передбачається з тротуарної плитки, що виключає інфільтрацію стоків дощових та талих вод у грунт.

Організація відведення дощових і талих вод не планується. Очікується, фактори впливу на водне середовище здійснюватиме ***прямий вплив*** на такі фактори довкілля:

- стан води;

- стан ґрунтів;
- стан фауни;
-стан флори;
- стан біорізноманіття;

Та ***опосередкований вплив*** на:

- здоров'я населення;
- соціально-економічні умови.

Акустичний вплив

На підставі розрахунків, виконаних для аналогічних проєктів, можна зробити висновок, що при експлуатаційній діяльності, з урахуванням найгірших умов, чинитиметься незначний негативний на навколишнє середовище і соціальні умови життєдіяльності людей та їх здоров'я.

Очікується, що описаний в цьому підпункті фактор впливу (шум) здійснюватиме ***прямий вплив*** на такі фактори довкілля:

- здоров'я населення;

та ***опосередкований вплив*** на:

- соціально-економічні умови.

Використання енергії та ресурсів

Викопне паливо, яке може бути використано – природний газ. На теперішній час у світі набирають оберти впровадження відновлювальної «зеленої» енергетики, що зменшує використання викопного палива та сприяє автономії енергетичних систем.

Очікується, що використання енергії та ресурсів здійснюватиме ***прямий вплив*** на такі фактори довкілля:

- здоров'я населення;
- стан флори і фауни;
- стан ґрунтів;
- стан води;
- стан повітря.

та ***опосередкований вплив*** на:

- стан біорізноманіття;
- кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів);
- соціально-економічні умови.

4. Екологічні проблеми, ризики впливу на здоров'я населення, територій з природоохоронним статусом

Вивчення рішень дозволило оцінити можливі шкідливі фактори та чинники на довкілля, в т.ч. на водне середовище, повітряне середовище, геологічне середовище і ґрунт, клімат і мікроклімат, рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти, здоров'я населення. Опис основних екологічних проблем і ризиків впливу на здоров'я населення:

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка	Проєктні рішення МД
Забруднення атмосферного повітря	Викиди забруднюючих речовин при реконструкції та експлуатації	Територія ДПТ	Суворе дотримання регламентів проведення робіт по реконструкції. Використовувати сертифіковане обладнання
Фізичні фактори впливу (акустичний вплив)	Утворення додаткових фізичних факторів впливу	Територія ДПТ	Використання сертифікованого та дозволеного в Україні обладнання, вибір місця розташування та потужності
Вплив на здоров'я населення	Можливі фізичні фактори впливу	Територія ДПТ	Використання сертифікованого та дозволеного в Україні обладнання, вибір оптимальної потужності
Утворення відходів	Збільшення утворення відходів, Збільшення навантаження як на інфраструктуру, так і на довкілля	Територія ДПТ	Роздільний збір відходів. Передача для подальшого управління

Аналіз рішень по при впровадженні діяльності дозволив зробити наступні висновки, що основні чинники впливу на навколишнє середовище – викиди в атмосферне повітря, фізичні фактори впливу та відходи.

4.1. Визначення ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування

Діяльність людини впливає на екосистему переважно шляхом їх безпосередньої руйнації, особливо видобувна, та в результаті викидів в атмосферу й гідросферу забруднюючих речовин, які через атмосферу розносяться на великі відстані та потрапляють майже у всі ландшафти.

Основним завданням на найближчу перспективу є мінімізація підвищення рівня антропогенного впливу на довкілля. У зв'язку із цим, використання методик розрахунку техногенного навантаження у разі оцінювання екологічних ризиків від впровадження в екологічну систему проєктованих об'єктів є однією з основних

задач.

Оцінка ризиків запланованої діяльності на здоров'я населення за критерієм атмосферного повітря розраховується за «Методичними рекомендаціям «Оцінка ризиків для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря» (Наказ МОЗ України от 13.04.2007 р. № 184) за критеріями неканцерогенного, канцерогенного та соціального впливів на здоров'я населення.

Характеристику ризику розвитку ***неканцерогенних ефектів*** здійснюють шляхом порівняння фактичних рівнів експозиції з безпечними (референтними) рівнями впливу та визначенням коефіцієнта небезпеки:

HQ = AD/RfD, або HQ = AC/RfC

де: HQ – коефіцієнт небезпеки;

AD – середня доза, мг/кг;

AC – середня концентрація, мг/куб.м;

RfD – референтна (безпечна) доза, мг/кг;

RfC – референтна концентрація, мг/куб.м.

За інгаляційного надходження, якщо цього не потребують спеціальні задачі дослідження, немає необхідності розраховувати дозу впливу, а розрахунок коефіцієнта небезпеки можна здійснювати за формулою:

HQ = C /RfC,

де: HQ – коефіцієнт небезпеки впливу і-тої речовини;

C – рівень впливу і-тої речовини, мг/куб.м;

RfC – безпечний рівень впливу, мг/куб.м.

Розрахунок ***канцерогенного ризику*** проводять за формулою:

HI = E HQ

де: E – знак суми,

HQ – коефіцієнти небезпеки для окремих компонентів суміші і хімічних речовин, що впливають.

Поряд з розрахунками індивідуального канцерогенного ризику проводять визначення популяційного ризику (PCR), який відображає додаткову (до фонової) кількість випадків новоутворень, які можуть виникнути протягом життя внаслідок впливу досліджуваного фактора:

PCR = CR × POP,

де: CR – індивідуальний канцерогенний ризик;

POP – кількість популяції, що підпадає під вплив даного фактора, чол.

При порівняльній характеристиці ризику іноді використовують величину популяційного річного ризику (PCRa), що являє собою розраховану кількість додаткових випадків раку протягом року:

PCRa = E (C × UR) × POP /70,

де: E – знак суми;

C – середня річна концентрація і-тої речовини;

POP – кількість популяції, що зазнає впливу, люд.

UR – одиничний ризик протягом життя (70 років).

Канцерогенний ризик за комбінованої дії декількох хімічних сполук розглядають як адитивний. При аналізі доцільно групувати досліджувані канцерогени з урахуванням виду та/або локалізації пухлин. У цьому випадку розрахунок сумарних канцерогенних ризиків здійснюють окремо для кожної групи (наприклад, для раку легенів, пухлин печінки тощо).

В цьому розділі розглядаються ризики для здоров'я людей та довкілля під час здійснення планованої діяльності.

Для визначення вихідних даних для розрахунків рівня ризиків зазвичай проводиться оцінка параметрів викидів в атмосферне повітря з джерел, за речовинами, що є основними при реалізації проєктних рішень. В даному випадку викиди забруднюючих речовин та джерела таких викидів при впровадженні проєктних рішень відсутні.

4.1.1. Оцінка неканцерогенного ризику

Характеристику ризику розвитку неканцерогенних ефектів здійснюють шляхом порівняння фактичних рівнів експозиції з безпечними (референтними) рівнями впливу та визначенням коефіцієнта небезпеки.

Коефіцієнт небезпеки розраховують окремо за умов короткотривалого (гострого), підгострого і тривалого впливу хімічної речовини. При цьому період осереднення експозиції і відповідних безпечних рівнів впливу має бути аналогічним.

Неканцерогенні ризики діяльності, запланованої за забруднюючими речовинами, розраховані в табличній формі:

Код CAS (*групи)	Найменування речовини	Середньорічна концентр., мг/м^3	Референтна концентрація, мг/м^3	Коефіцієнт небезпеки (*індекс небезпеки) HQ
відсутній				

Ризик розвитку неканцерогенних ефектів: ***відсутній.***

4.1.2. Оцінка канцерогенного ризику

Канцерогенний ризик діяльності, запланованої за забруднюючими речовинами, розрахований в табличній формі:

Код CAS (*групи)	Найменування речовини	Середньорічна концентрація, мг/м^3	Фактор канцерогенного потенціалу (SF), мг/(кг×доба)	Одиничний ризик UR, мг/м^3	Індивідуальний канцерогенний ризик (ККД)
відсутній					

Ризик розвитку канцерогенних ефектів: ***відсутній.***

4.1.3. Оцінка соціального ризику діяльності

Разом з розрахунками індивідуального канцерогенного ризику проводять визначення популяційного ризику (PCR), який відображає додаткову (до фонової) кількість випадків новоутворень, які можуть виникнути протягом життя внаслідок впливу досліджуваного фактору.

Оцінка ризиків запланованої діяльності на здоров'я населення за критерієм атмосферного повітря розраховувалася за «Методичними рекомендаціям «Оцінка ризиків для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря» (Наказ МОЗ України от 13.04.07 р. № 184). В цьому розділі наведені прийняті вихідні дані та результати розрахунку соціального впливу на здоров'я населення.

Вихідні дані для розрахунку:

Оскільки індивідуальний канцерогенний ризик відсутній, розрахунки соціального ризику не проводились.

Результати розрахунку:

Ризик протягом життя: 0,000000000.

Рівень соціального ризику: **відсутній**.

Впровадження планованої діяльності не завдаватиме негативного впливу на стан здоров'я людей, в тому числі не збільшить соціальний ризик.

Планована діяльність не завдаватиме негативного впливу на стан здоров'я людей, в тому числі не призведе до небезпечного ризику розвитку неканцерогених і канцерогенних ефектів, не збільшить соціальний ризик.

Впровадження планованої діяльності не завдаватиме негативного впливу на стан здоров'я людей, в тому числі не призведе до небезпечного ризику розвитку неканцерогених і канцерогенних ефектів, не збільшить соціальний ризик.

4.2. Визначення ризиків впливу на довкілля, територій з природоохоронним статусом

Основна мета оцінювання техногенного навантаження полягає у накопиченні, систематизуванні та аналізуванні інформації про кількісний характер взаємовідносин між об’єктом та навколишнім середовищем з метою отримання таких результатів:

- оцінок якості складових довкілля;
- виявлення причин негативних порушень у навколишньому середовищі, встановлення джерел та факторів негативного зовнішнього впливу;
- прогнозування допустимості змінювання навантаження в цілому для навколишнього середовища;
- встановлення найбільш небезпечних впливів та порівняння внеску тих чи інших видів впливів.

Для оцінювання внеску тих чи інших факторів впливів на довкілля існують нормативні методики, найбільш простою та поширеною на стадії проєктування об’єкту є методика порівняння отриманих кількісних оцінок із затвердженими нормативами (методика оцінювання впливів на навколишнє середовище).

Сьогодні процедури по оцінюванню впливів на навколишнє середовище щодо забруднення атмосферного повітря, води, ґрунти закінчуються, як правило, формальним зіставленням розрахункових концентрацій забруднюючих речовин із установленими нормативними значеннями, частіше – гранично припустимими концентраціями за наступними методиками:

Методичні вказівки «Оцінка рівнів вмісту зварювальних аерозолів в атмосферному повітрі при обґрунтуванні безпечних обсягів викидів», затверджені МОЗ України, Наказ від 28.04.2004 р. № 226;

«Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения» (СаНПіН №4630-88), затверджені Приказом Министерства здравоохранения СССР от 04.07.1988 г. №4630-88;

«Методические указания по оценке степени опасности загрязнения почвы химическими веществами» (СаНПіН №4266-87), затверджені Приказом Министерства здравоохранения СССР от 13.03.1987 г. №4266-87

після чого робиться висновок про прийнятність того або іншого проєкту щодо впливу на навколишнє середовище.

Для практичного оцінювання техногенного навантаження на стадії проєктування використана методика інтегрального критерію (формалізованого показника), що узагальнює ширші групи показників та дає змогу кількісно оцінити впливи досліджуваного об'єкту на етапі проєктування та в подальшому приймати рішення щодо прийнятності впровадження такого об'єкту в екосистему. Вказана методика та програмний комплекс «RISK_OVNS», що розроблена на кафедрі кібернетики ХТІ Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»« групою авторів: зав. кафедри КХТП КПІ, к.т.н. Т.В. Бойко та доцентом КХТП КПІ, к.т.н. А.О. Абрамовою, та надана ПП НВПО «Еко Консалт Груп» для впровадження у дослідно-промислову експлуатацію.

Колективом авторів в складі зав. кафедри КХТП КПІ, к.т.н. Т.В. Бойко та доцента КХТП КПІ, к.т.н. А.О. Абрамової розроблено методику розрахунку техногенного навантаження, у якості інтегрального критерію обрано екологічний ризик, що визначається шляхом розрахунку індексних оцінок екологічної небезпечності об'єктів. Запропоновані індексні оцінки розраховуються за допомогою функції бажаності Харрінгтона на основі нормативних показників.

В загальному вигляді уніфікований індекс оцінювання рівня екологічної небезпечності має вигляд:

$$I_i = 1 - d_i = 1 - e\text{-}(e^{-y'_i}),$$

де: I_i – індекс оцінювання рівня екологічної небезпечності об'єкту і-го виду впливу на довкілля, безрозмірний;

d_i – функція бажаності і-го виду впливу на складову довкілля, безрозмірний;

e – експонента;

y'_i – кількісний показник, який враховує особливості об'єкта за і-им видом впливу (хімічний, фізичний) на складові довкілля, що пов'язаний із кількісним показником $П_i$ (визначається згідно з нормами України) та значеннями максимального $П_{max}$ (граничне значення допустимого впливу на довкілля) і мінімального $П_{мін}$ (граничне значення недопустимого впливу на довкілля) значень показників із всієї сукупності специфічних забруднювальних речовин і визначається за формулою:

$$y'_i = \frac{2 \times П_i - (П_{мах} + П_{мін})}{(П_{мах} - П_{мін})}$$

За цією формулою розраховують специфічні для об'єкта значення y'_i.

З метою розрахунку техногенного навантаження на екологічну систему розроблено індекси оцінювання рівня екологічної небезпечності хімічного та фізичного впливу проєктованого об'єкту на довкілля.

Індекси оцінювання рівня екологічної небезпечності хімічного впливу проєктованих об'єктів

Складова навколишнього природного середовища	Математична залежність для визначення індексу	Умовні позначення
Атмосферне повітря (i=1)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,25 \times КП - 1)})}$	$К_{Пі}$ – кратність перевищення нормативного забруднення, безрозмірний; $К_{Пmax}$=0;

		$К_{Пmin}$=8
Поверхневі води (i=2)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,33\times I_E - 1,33)})}$	I_E – інтегральний екологічний індекс, безрозмірний; I_{Emax}=1; I_{Emin}=7
Ґрунти (i=3)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,016\times Z_C - 1)})}$	Z_C – сумарний показник забруднення ґрунтів, безрозмірний; Z_{Cmax}=0; Z_{Cmin}=128

Індекси оцінювання рівня екологічної небезпечності фізичних впливів проєктованих об’єктів

Параметри впливу	Математична залежність для визначення індексу	Умовні позначення
Шум (i=4)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,25\times L_A - 1)})}$	L_A – рівень шуму, дБА; L_{Amax}=0, L_{Amin}=80
Інфразвук (i=5)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,1\times \Delta L - 1)})}$	ΔL – рівень звукового тиску, дБ; ΔL_{max}=0, ΔL_{min}=20
Ультразвук (i=6)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,1\times Lvg - 1)})}$	Lvg – логарифмічний рівень віброшвидкості, м/с^2; Lvg_{max}=0, Lvg_{min}=110
Електромагнітні впливи (i=7)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(2\times W_{ТГ} - 1)})}$	$W_{гд}$ – гранично допустима величина щільності потоку енергії, Вт/м^2; $W_{гдmax}$=0, $W_{гдmin}$=1
Вібраційні впливи (i=8)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,018\times Lv - 1)})}$	Lv – логарифмічні рівні віброшвид- кості у м/с·10^{-2}; Lv_{min}=0, Lv_{max}=112
Радіаційні впливи (i=9)	$I_i = 1 - e^{-(e^{(0,0015\times Aеф - 1)})}$	$A_{еф}$ – ефективна сумарна питома активність природних радіонуклідів, Бк·кг$^{-1}$; $A_{ефmin}$=0, $A_{ефmax}$=1350

На підставі значень індексів пропонується встановлювати рівень впливів на складові НС, проводити оцінювання категорії небезпечності об'єкту за допомогою розроблених шкал оцінювання впливу на довкілля з боку проєктованих об’єктів:

Інтервал зміни значень індексу	Рівень впливу	Найменування категорії небезпечності об'єкта
Атмосферне повітря		
$0 < I_1 \leq 0,37$	Допустимий	Безпечний
$0,37 < I_1 \leq 0,45$	Умовно-допустимий	Малонебезпечний
$0,45 < I_1 \leq 0,66$	Недопустимий	Середньої небезпеки
$0,66 < I_1 \leq 0,93$	Недопустимий	Небезпечний
$0,93 < I_1 \leq 1,0$	Недопустимий	Особливо небезпечний

Поверхневі води		
$0 < I_2 \leq 0,35$	Допустимий	Повністю безпечний
$0,35 < I_2 \leq 0,45$	Допустимий	Безпечний
$0,45 < I_2 \leq 0,60$	Допустимий	Безпечний
$0,60 < I_2 \leq 0,69$	Умовно-допустимий	Помірно небезпечний
$0,69 < I_2 \leq 0,80$	Недопустимий	Середньої небезпеки
$0,80 < I_2 \leq 0,90$	Недопустимий	Небезпечний
$0,90 < I_2 \leq 0,91$	Недопустимий	Особливо небезпечний
$0,91 < I_2 \leq 1,0$	Недопустимий	Надзвичайно небезпечний
Ґрунти		
$0 < I_3 \leq 0,37$	Допустимий	Безпечний
$0,37 < I_3 \leq 0,45$	Умовно-допустимий	Середньої небезпеки
$0,45 < I_3 \leq 0,93$	Недопустимий	Небезпечний
$0,93 < I_3 \leq 1,0$	Недопустимий	Надзвичайно небезпечний

Для узагальнення оцінювання впливів на довкілля розроблено індекс екологічної небезпечності проєктованого об’єкту:

$$I = \max \{I_1,\ldots I_i,\ldots I_n\},$$

де: I – індекс екологічної небезпечності проєктованого об’єкту;

I_i – індекси оцінювання рівня екологічної небезпечності і-го впливу (фізичний, хімічний) на складові довкілля проєктованим об’єктом.

Із врахуванням накопиченого досвіду, розроблених методик й умов мінімальної необхідності, запропонований алгоритм оцінювання екологічного ризику з метою оцінювання техногенного навантаження від впровадження проєктованого об'єкту:

- на основі передпроєктних досліджень, технологічного проєкту та відповідно до діючих нормативних документів розраховуються кількісні показники оцінювання хімічних впливів на складові довкілля (атмосферне повітря, поверхневі води, ґрунти) та фізичних впливів;
- значення кількісних показників оцінювання впливів на складові довкілля перераховують в індекси;
- за значенням індексу приймається рішення щодо прийнятності проєктного рішення за певною складовою довкілля, або його доопрацюванню, або відхиленню цього проєкту; за умови прийнятності проєкту для кожної складової та довкілля в цілому розраховується екологічний ризик та визначається його рівень;
- по значенню екологічного ризику встановлюється рівень техногенного навантаження даного об’єкту на екологічну систему.

Згідно зі специфікою прояву небезпек на етапі проєктування об’єктів, запропоновані математичні залежності оцінювання екологічного ризику проєктованого об’єкту. Для розрахунку такого екологічного ризику модифіковано метод «індекс – ризик» у напрямку встановлення функціональної залежності між розробленою системою індексів та нормованими рівнями екологічного ризику у ймовірнісному вигляді із використанням методів нелінійної регресії. Розроблені математичні залежності визначення екологічного ризику надано у таблиці:

Екологічні ризики	Математична залежність	Вихідна інформація
Загальний екологічний ризик	$R_E = \sum_{i=1}^{m} r_i$	
Екологічні ризики від хімічного та фізичного впливів	$r_i = a^i \times e^{b_i \times I_i}$	a, b – розрахункові константи, які пов'язані з специфікою складової НС: $a_1 = 5{,}17\times10^{-9}$, $b_1 = 11{,}29$ (для атмосферного повітря); $a_2 = 4{,}84\times10^{-13}$, $b_2 = 21{,}054$ (для поверхневих вод); $a_3 = 6{,}083\times10^{-8}$, $b_3 = 5{,}48$ (для ґрунтів); $a_4 = 1\times10^{-6}$, $b_4 = -37{,}05$ для шуму); $a_5 = 8\times10^{-10}$, $b_5 = 7{,}67$ (для інфразвуку); $a_6 = 1\times10^{-8}$, $b_6 = 6{,}89$ (для ультразвуку);$a_{7\text{-}14} = 1\times10^{-8}$, $b_{7\text{-}14} = 4{,}95$ (для електромагнітного та вібраційного впливів); $a_{15} = 2{,}47\times10^{-9}$, $b_{15} = 8{,}93$ (для радіоактивного впливу).

Проведення оцінювання рівня екологічного ризику та техногенного навантаження здійснюється відповідно до запропонованої шкали, що враховує встановлені нормативні рівні ризиків для України.

На основі встановлених рівнів екологічного ризику та техногенного навантаження приймається рішення щодо прийнятності впровадження об'єкту в екологічну систему. Отже, запропоновано методику оцінювання техногенного навантаження шляхом визначення екологічного ризику впровадження об'єкту в екологічну систему, що базується на розрахунку індексів оцінювання рівня екологічної небезпечності проєктованого об'єкту. Встановлення рівня екологічного ризику дозволяє здійснювати контроль рівня техногенного навантаження та орієнтуватися не тільки на шкоду здоров'ю людини, але й на інші «відповідні реакції» довкілля.

В цій роботі оцінювалися рівні ризику для факторів довкілля, для яких значимість впливу визначена як низька або середня – атмосферного повітря і грунт. Рівень ризику на поверхневі води не оцінювався, оскільки вплив в ході здійснення планованої діяльності при забезпеченні усіх заходів безпеки є вкрай низьким або відсутнім.

Результати розрахунку, виконаного за допомогою програмного комплексу RISK_OVNS, зведені в таблиці:

№	Фактор довкілля	Індекс впливу	Рівень впливу	Ризик	Рівень ризику
1	Атмосферне повітря	0,005	Допустимий	$0{,}33\times10^{-8}$	Прийнятний
2	Акустичний вплив	0,003	Допустимий	$0{,}70\times10^{-9}$	Прийнятний
3	Грунт (відходи)	0,009	Допустимий	$0{,}023\times10^{-8}$	Прийнятний
Узагальнена оцінка екологічної безпеки					
Індекс екологічної небезпечності			**0,009**	**Допустимий**	
Значення екологічного ризику			**$0{,}33\times10^{-8}$**	**Прийнятний**	

4.3. Аналіз сильних і слабких сторін, можливостей розвитку, та загроз (SWOT-аналіз)

Був виконаний SWOT-аналіз сильних сторін, можливостей розвитку, слабких сторін та загроз реалізації детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування

будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, який розглядається у даних матеріалах СЕО.

Сильні сторони (S – strengths) – аналіз внутрішніх можливостей, які є притаманні громаді та належного від їх використання сприятимуть розвитку (потрібно тримати їх в якості сильних, на основі яких відбуватиметься подальший розвиток

Слабкі сторони (W – weaknesses) – аналіз внутрішніх чинників, які є слабкою ланкою громади, якщо їх не усунути, вони будуть перешкоджати її розвитку (потрібно мінімізувати їх вплив);

Можливості (O – opportunities) – аналіз зовнішніх факторів, які безпосередньо не залежать від поведінки спільноти громади, але які можна розглядати як можливість та після вжиття відповідних заходів, можуть використовуватися в якості факторів, що сприяють розвитку суспільства;

Загрози (T – threats) – це тенденції або події в зовнішньому середовищі, які під час відсутності відповідної реакції організації спричиняють значне погіршення стану організації на шляху до виконання своїх планів.

SWOT-аналіз

Сильні сторони	***Слабкі сторони***
1. Наявність інженерних комунікацій (електрика, водопровід, каналізація, газопостачання, зв'язок, в тому числі мобільний та інтернет). 2. Наявність робочої сили, велика частка працездатного населення, позитивна демографічна тенденція 3. Вигідне географічне положення 4. Лібералізація інвестиційного законодавства в Україні та асоціація з ЄС зумовлюють можливості щодо залучення інвестицій. 5. Активна громадська діяльність. 6. Антикорупційна реформа. 7. Децентралізація та реформа державного управління. 8. Дерегуляція та реформа підприємництва. 9. Податкова реформа. 10. Розвиток сучасних засобів зв'язку.	1. Зниження добробуту населення 2. Застаріла або відсутня містобудівна документація. 3. Сповільнення росту економічний рівня країни. 4. Збільшення кількості утворюваних відходів. 5. Значна частина працездатного населення працює за межами громади. 6. Периферійність щодо обласного центру.
Можливості	***Загрози***
1. Зростання економіки та інфраструктури 2. Зростання економіки 3. Сприяння залученню фінансів для соціального розвитку. 4. Проєкти місцевого економічного розвитку та розбудови інфраструктури за рахунок бюджетних коштів та інвестицій. 5. Подальша підтримка державою децентралізаційних процесів, субвенції територіальним громадам. 6. Зростання самостійності громади, зокрема, в земельних питаннях.	1. Погіршення екологічної ситуації. 2. Військова агресія з боку рф. 3. Нестабільна соціально-економічна та політична ситуація в країні. 4. Нестабільність національної валюти та інфляція. 5. Мала ефективність економічних реформ.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, шляхи їх врахування

5.1. Відповідність проєкту МД екологічним цілям міжнародної, національної, регіональної політики

Документ	Ключові екологічні цілі	Цілі проєкту МД, що розглядається	Відповідність*
Атмосферне повітря			
Міжнародний рівень			
«Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» (резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25.09.2015)	Ціль 11.6. До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню побутовими та іншими відходами	Використання сучасного обладнання Оптимізація систем опалення та енергозабезпечення, підвищення коефіцієнту ефективності перетворення енергії	+
Національний рівень			
Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел зменшиться зі 100% рівня 2015 р. до 85% у 2030 році	Використання сучасного обладнання Оптимізація систем опалення та енергозабезпечення, підвищення коефіцієнту ефективності перетворення енергії	+
Зміна клімату			
Національний рівень			
Закон України «Про основні засади державної кліматичної політики» та Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року (СНВР)	Стратегічне бачення низьковуглецевого майбутнього країни, описує проблему економічного розвитку та напрямки її вирішення, а також визначає мету та завдання СНВР	Використання сучасного обладнання Оптимізація систем опалення та енергозабезпечення, підвищення коефіцієнту ефективності перетворення енергії	+
Земельні ресурси			
Національний рівень			
Закон України «Про охорону земель»	Забезпечення раціонального використання земель, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних	Заходи щодо попередження небезпечних інженерно-геологічних процесів і явищ	+/-

	функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля		
Відходи			
Міжнародний рівень			
«Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» (резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 р.)	Завдання 11.5. До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню міськими та іншими відходами	Санітарна очистка території з урахуванням перспективних обсягів утворення побутових відходів	+/-
Національний рівень			
Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820	Створення до 2030 року 800 нових потужностей із переробки вторинної сировини, утилізації та компостування біовідходів Зменшення загального обсягу захоронення побутових відходів з 95% до 30%	Санітарна очистка території з урахуванням перспективних обсягів утворення побутових відходів	+/-
Біорізноманіття			
Міжнародний рівень			
Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (гл. 2 ст. 4 Бернської конвенції)	1. Кожна Договірна Сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення охорони середовищ існування видів дикої флори та фауни, особливо тих, які зазначені у додатках I і II, а також охорони природних середовищ існування, яким загрожує зникнення. 2. Договірні Сторони у своїй політиці планування забудови і розвитку територій враховують потреби охорони природ-	У МД відсутня інформація стосовно наявних на території, яку охоплює МД, природних середовищ існування, включених до складу Смарагдової мережі України, водно-болотних угідь та об'єктів природно-заповідного фонду	-

	них територій, що охороняються згідно із попереднім пунктом, для того щоб уникнути будь-якої деградації таких територій або у міру можливості звести її до мінімуму.		
Національний рівень			
Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	Частка площі земель природно-заповідного фонду у загальній території країни: 2015 рік – 6,3%, 2030 рік – 15%	У МД відсутня інформація стосовно наявних на території, яку охоплює МД, природних середовищ існування, включених до складу Смарагдової мережі України, водно-болотних угідь та об'єктів природно-заповідного фонду	+/-
Здоров'я населення			
Національний рівень			
Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» (2017 рік)	Кількість смертей унаслідок транспортних нещасних випадків: 2015 рік – 12,6 на 100 тис. населення, 2030 рік – 10-9	Відрахування податків	+/-
Регіональний рівень			
Стратегія розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки	Міцне здоров'я кожному	Відрахування податків	+/-
Програма соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2025 рік	Подальший розвиток мережі медичних установ. Підвищення рівня обізнаності і зниження захворюваності на інфекційні хвороби. Покращення роботи медичних сервісів. Відновлення (будівництво) об'єктів інфраструктури стаціонарних госпіталів (польових мобільних госпіталів).	Відрахування податків	+/-

* (+) повна відповідність, (+/-) часткова відповідність, (-) невідповідність

5.2. Обмеження щодо основних принципів охорони навколишнього природного середовища

Проєктні рішення ДПТ розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: ст. 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Відповідно до нормативно-правової бази України було прийнято ряд зобов'язань:

№	Принцип охорони довкілля	Зобов'язання	Шлях досягнення
1	Пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів і лімітів використання природних ресурсів	Створення умов для забезпечення нормальних умов життя людей та стану довкілля	Забезпечення допустимих рівнів концентрацій забруднюючих речовин у повітрі та шумового режиму
			Догляд та очищення території
2	Охорона навколишнього природного середовища	Нормування впливу планової діяльності на навколишнє природне середовище	Отримання дозволів та технічних умов, містобудівних умов та обмежень
		Екологічна освіта	Відповідальність у справі охорони навколишнього природного середовища
		Високий рівень благоустрою	Максимальний благоустрій і впорядкування території
3	Узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану довкілля	Гласність і демократизм при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду	Оприлюднення та забезпечення загальної доступності матеріалів детального плану території та самого звіту СЕО відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації»
4	Проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів	Оцінка ступеню антропогенної мінливості територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку	Забезпечення розподілу забудованих і відкритих озеленених територій
		Створення упорядкованої території з високим санітарним станом	Максимально можливе збереження існуючого рельєфу
5	Планова діяльність не	Використання	Використання отриманих

	передбачає суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу	можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля	висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів об'єкту
		Проводити рекультивацію землі	Відновлювати рослинний шар при проведенні виробок (котлованів і траншей)
6	Компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища	Компенсація шкоди, заподіяної довкіллю при проведенні будівельно-монтажних робіт та реконструкцій	Здійснення компенсаційних платежів
		Сплата екологічних податків	Здійснення компенсаційних платежів за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин
			Здійснення компенсаційних платежів за утворення відходів при відсутності договорів на їх передачу
			Сплата компенсаційних платежів за перевищення нормативних значень викидів забруднюючих речовин

5.3. Проєктні планувальні обмеження

Детальним планом території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, розроблено проєкт містобудівних умов та обмежень, докладніше наведено у п. 5 звіту ДПТ.

Всі санітарні та/чи охоронні зони показані на Схемі охорони природного середовища, див. додатки до даного звіту СЕО та графічні матеріали ДПТ.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

На підставі оцінювання ймовірних впливів на компоненти довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси, ґрунти, кліматичні фактори та рівні шумового, теплового, вібраційного забруднення та здоров'я населення) сукупний вплив від реалізації заходів передбачених проєктом є несуттєвим та екологічно допустимим.

Головною складовою екологічного аналізу планованої діяльності є визначення типів впливу на навколишнє середовище та оцінка екологічних наслідків при її впровадженні. Для оцінки впливу планованої діяльності на навколишнє середовище необхідно усвідомлювати, що фактори проєкту можуть стримувати або посилювати один одного, мати короткотерміновий або довгостроковий, стратегічний або локальний, первинний або вторинний, безпосередній або опосередкований вплив.

Вплив людини на природу характеризується поняттям «антропогенне навантаження». Це величина прямого або опосередкованого впливу на природне середовище в цілому або на її окремі компоненти, в першу чергу, шляхом її забруднення.

Забруднення природного середовища – це надходження в природне середовище абсолютно нових або відомих (твердих, рідких, газоподібних) речовин, біологічних агентів, різних видів енергії в кількостях і концентраціях або рівнів фізичних факторів, що перевищують природний для живих організмів рівень.

Природне забруднення – це забруднення навколишнього середовища, що виникає без участі людини або як результат його віддаленого непрямого впливу на природу. Основні джерела природного забруднення – стихійні, катастрофічні природні процеси: виверження вулканів, повені, торнадо, цунамі, селі, пожежі, т.п.

Антропогенне забруднення – будь-яке забруднення, викликане діяльністю людини.

За об'єктами забруднення розрізняють: забруднення вод, атмосфери, ґрунту, ландшафту.

За тривалістю і масштабом поширення розрізняють забруднення тимчасове і постійне; точкове, локальне, регіональне, транскордонне та глобальне.

За джерелами та видами забруднювачів розрізняють фізичне, хімічне, біологічне, біотичне, механічне забруднення.

Фізичне забруднення – це забруднення, що характеризується відхиленнями від норми її температурно-енергетичних, хвильових, радіаційних та інших фізичних властивостей. Цей вид забруднення може проявлятися в різних формах, а саме:

• теплове (термальне) забруднення характеризується періодичним або тривалим підвищенням температури середовища вище за природний рівень. Характерне для повітряного і водного середовищ (в результаті викидів (скидів) нагрітих газів і відпрацьованих вод);

• світлове забруднення пов'язане з періодичним або тривалим перевищенням рівня природної освітленості місцевості за рахунок використання джерел штучного освітлення. Характерне для індустріальних центрів, великих міст,

агломерацій. Ця форма самостійно або в поєднанні з іншими формами забруднення здатна приводити до аномалій у розвитку живих організмів, стати причиною їх міграції;

• шумове забруднення характеризується перевищенням рівня природного шумового фону. Основне його джерело – технічні пристрої, транспорт і т.д. Особливо характерне для міст, околиць аеродромів, промислових об'єктів. Призводить до стомлюваності людини, стресових станів, розвитку нервово-психічних захворювань. При досягненні рівня шуму 90 децибел можлива втрата слуху. Навіть відносно невисоке, але тривале шумове забруднення природних екосистем веде до їх зміни (переселенню окремих видів, порушенню процесів відтворення і т.д.);

• радіоактивне забруднення пов'язане з перевищенням природного радіаційного фону і рівня вмісту в природному середовищі радіоактивних елементів і речовин (одночасно може розглядатися і як хімічне забруднення). Основними джерелами є ядерні установки (особливо під час їх випробувань, в результаті аварій). Є особливо небезпечним забрудненням для людини, тварин і рослин внаслідок негативного впливу підвищених доз радіації на генетичний апарат і біологічні структури організмів;

• електромагнітне забруднення – форма фізичного забруднення навколишнього середовища, пов'язана зі зміною її природних електромагнітних властивостей. Основні джерела – лінії електропередач (ЛЕП), теле- і радіоустановки та ін. Відноситься до особливо небезпечних забруднень, оскільки здатне індукувати порушення в тонких біологічних структурах живих організмів. Крім того, призводить до геофізичних аномалій.

6.1. Якісна оцінка можливого впливу на довкілля як результат прямого впливу на нього в результаті забруднення

В рамках оцінки антропогенного впливу на довкілля після реалізації проєкту, що розглядається, були визначені об’єкти та чинники, вплив шляхом забруднення на які можливий під час здійснення технологічних операцій з експлуатації об’єкту, а також виникнення сторонніх факторів, що спричинить планована діяльність.

До них відносяться зростання інтенсивності дорожнього руху, що саме по собі не є видом планованої діяльності суб’єкту господарювання, але призведе до збільшення впливу цих чинників на довкілля опосередковано. Об’єктами та чинниками, на які може чинитися вплив, що визначені в процедурі оцінки, є:

- людина;
- фізичні та хімічні об’єкти;
- вірогідність виникнення чи інтенсифікації негативних процесів;
- територія в цілому як сукупність її компонентів;
- біологічні об’єкти;
- споживання енергії та води;
- соціальні аспекти.

Якісна оцінка антропогенного впливу на визначенні об’єкти та чинники шляхом забруднення здійснена методом простих матриць та зведена в таблицю, де встановлено такі умовні позначення:

Вплив відсутній взагалі або незначний
Вплив прийнятний
Вплив суттєвий

Аналіз отриманих даних свідчить, що найбільший вплив на складові довкілля через їх забруднення здійснюється саме на людину, фізичні, хімічні та біологічні об'єкти:

Об'єкт впливу на довкілля / Фактори впливу			Викиди	Скиди	Операції з відходами	Шум	Вібрація	Світлове забруднення	Теплове забруднення	Електромагнітне випром.	Радіаційне випром.
Людина		Здоров'я населення									
		Безпека населення									
Фізичні та хімічні об'єкти	Земля	Ґрунт (забруднення)									
		Форма рельєфу									
		Силові поля									
		Фонова радіація									
		Збереження родючого шару									
	Води	Моря та лимани									
		Озера та водосховища									
		Ріки та річки									
		Струмки та джерела									
		Водоносні горизонти									
	Повітря	Якість (гази, частки)									
		Фізичні фактори впливу									
		Клімат									
		Мікроклімат									
Процеси		Наводнення									
		Ерозія									
		Ущільнення та осідання									
		Ступінь стійкості (оповзні, обвали)									
		Напруженість та розтяжіння (землетруси)									
		Засолення вод									
		Евтрофікація									
Територія		Водно-болотні угіддя									
		Території, що особливо охороняються									
		Місця нересту									
		Коридори міграцій									
		Дика природа та незайняті ділянки									
		Сільське господарство									
		Лісове господарство									
		Землі, що використовуються для рекреації									
		Землі, що використовуються для житлової забудови									
		Місця видобутку корисних копалин									
		Перспективні місця видобутку корисних копалин									
		Пейзажі									
		Ландшафтний дизайн									
		Заповідники									

Біологічні об'єкти	Флора	Дерева								
		Кущі та трави								
		Водна рослинність								
		Види, що мають харчову цінність								
		Види, що знаходяться під загрозою зникнення								
	Фауна	Птахи								
		Наземні тварини, в т.ч. рептилії								
		Риби та молюски								
		Бентичні організми								
		Комахи								
		Види, що знаходяться під загрозою зникнення								
Споруди		Дамби, греблі								
		Мости								
		Нафтопроводи та газопроводи								
		Лінії комунікацій								
		Автомобільні дороги та залізниця								
		Причали та пірси								
		Архітектурні пам'ятки								
		Пам'ятки, пов'язані з релігією								
Ресурси та енергія		Використання енергії та енергоносіїв								
		Використання води								
		Використання сировинних матеріалів								
		Використання допоміжних матеріалів								
		Використання земель								
Соціальні аспекти		Розвиток транспортної інфраструктури								
		Розвиток енергетичної інфраструктури								
		Створення робочих місць								
		Відрахування податків								
		Культурний розвиток								
		Розвиток рівня освіти								
		Розвиток охорони здоров'я								
		Соціальне забезпечення малозабезпечених								
		Створення умов для дозвілля та відпочинку								
		Розвиток спорту								

6.2. Кількісна оцінка впливів на довкілля планованої діяльності з урахуванням їх характеристик

З метою отримання кількісних характеристик будь-яких впливів на об'єкти довкілля, що здійснюються на усіх етапах планованої діяльності, був використаний метод модифікованої складної матриці, який розробив на початку 70-х рр. XX ст. американський еколог О. Леопольд. Він запропонував виявляти значимі дії за допомогою матриці, в якій стовпці відповідають різним етапам здійснення проєкту і видам діяльності, а рядка – факторам довкілля (підземні води, флора і фауна і т.д.) На перетині рядків і стовпців за допомогою умовних знаків (зазвичай у балах визначеної шкали оцінок) вказується значущість, ступінь передбачуваності. Цей метод широко використовується у світі для визначення оцінки впливу на довкілля приватних проєктів на якісно-кількісному рівні. Основна перевага матриці О.Леопольда полягає в тому, що вона є контрольним списком, який містить інформацію про взаємозв'язки типу причина-наслідки, і до того ж корисна як джерело інформації про результати.

Під час здійснення процедури оцінки впливу на довкілля планованої діяльності запропоновано таке ранжування екологічної значущості впливу, як результат множення його складності на ймовірність настання несприятливих

наслідків. Для цього запропоновано використати шкали від 0 до 5, де:

0 – неймовірність настання наслідків або складність впливу незначна;

5 – невідворотність настання наслідків або найвища складність.

Результати ранжування надані в таблиці:

Критичний	20-25	Вірогідність →	5	5+	5	10	15	20	25
Високий	9-16		4	4+	4	8	12	16	20
Середній	6-8		3	3+	3	6	9	12	15
Низький	2-5		2	2+	2	4	6	8	10
Незначний або позитивний	0-1		1	0+	1	2	3	4	5
Значущість впливу	Бали			0+	1	2	3	4	5
			Наслідки →						

Застосування такого ранжування та використання модифікованої матриці О.Леопольда дає змогу здійснити якісну оцінку значущості впливів на об’єкти та чинники довкілля на різних етапах провадження планованої діяльності (включно з настанням можливої аварійної ситуації), що базується на основі аналізу інформації, отриманої на попередніх етапах оцінки, а також містить в собі можливі антропогенні впливи будь-якого характеру (як негативні, так і позитивні).

Відображення результатів оцінки в табличній формі надає можливість здійснення аналізу та оцінки рівня впливу (як негативного, так і позитивного), відображення його в наочній кольоровій гамі з визначенням умовного балу негативного впливу за шкалою від 1 до 25 та позитивного впливу за шкалою від 1 до 5. Зазначена наочність дозволяє виділити фактори довкілля, щодо яких може здійснюватися значний та критичний вплив, і які заходи доцільно та необхідно впроваджувати для його пом’якшення. Під час експлуатації найбільший вплив буде здійснюватися утворенням відходів та на атмосферне повітря (викиди забруднюючих речовин), але вони не є значущим.

Позитивний вплив від провадженої діяльності буде здійснюватися на соціальні аспекти життєдіяльності людини. Також позитивним фактором є сприяння розвитку міста шляхом розвитку інфраструктури, створення додаткових робочих місць, підтримка освіти, дослідництва, творчості та мистецтва.

Результати оцінки за методом модифікованої матриці О.Леопольда наведені в таблиці:

Об’єкт впливу на довкілля / Етапи діяльності			Наявність факторів та об’єктів	Провадження планованої діяльності	Опис та характеристика основних впливів	Заходи	
						Компенсаційні	Запобіжні
Людина		Здоров’я населення	√	1	Утворення відходів		√
		Безпека населення	√	1	Утворення відходів		√
Фізичні та хімічні об’єкти	Земля	Ґрунт (забруднення)	√	1	Забруднення відходами		√
	Повітря	Якість (гази, частки)	√	1	Забруднення атмосферного повітря при здійсненні діяльності		√
		Мікроклімат	√	0	Теплове випромінення		
Ресурси та енергія		Використання енергії та енергоносіїв	√	1	Використання електроенергії та палива (природний газ)		√
		Використання води	√	1	Використання води питної якості		

Об’єкт впливу на довкілля

Соціальні аспекти	Розвиток транспортної інфраструктури	√	1+	Розвиток інфраструктури транспорту		
	Створення робочих місць	√	2+	Створення робочих місць		
	Відрахування податків	√	1+	Відрахування податків в місцевий та державний бюджети		
	Соціальне забезпечення малозабезпечених	√	0	Соціальне забезпечення малозабезпечених за рахунок податків		

Однак суттєвим недоліком запропонованої методики оцінки є неврахування під час її здійснення важливих характеристик факторів впливу та його наслідків – їх тривалості (тимчасовий, середньостроковий, довгостроковий). Співвідношення тривалості впливу до тривалості наслідків впливу характеризує інтенсивність впливу. Це означає, що настання довготривалих наслідків від короткострокового впливу характеризує його найбільш інтенсивним та навпаки.

Тимчасовим (короткостроковим) впливом/наслідком є вплив/наслідок, що здійснюється/відчувається протягом відносно короткого терміну – 3-5-ти років.

Середньостроковим впливом/наслідком є вплив/наслідок, що здійснюється/ відчувається протягом 10-15-ти років.

Довгостроковим впливом/наслідком є вплив/наслідок, що здійснюється/ відчувається протягом більш тривалого часу – 50-100 років.

Ще однією характеристикою впливу є його ознака за типом (прямий, опосередкований, побічний). З перелічених найбільш небезпечним за своїми наслідками є саме прямий вплив. Саме він є найбільш вагомим та створює підстави для виникнення факторів, що здійснюють побічний вплив.

З метою врахування зазначених ознак запропонована шкала знижувальних та підвищувальних коефіцієнтів, що збільшують значущість впливу та дозволяють уточнити попередні оцінки з урахуванням: тривалості впливу; тривалості наслідків впливу; інтенсивності впливу (як співвідношення тривалості наслідків до тривалості впливів); характеру впливів. Шкала коригуючих коефіцієнтів:

Вплив	Наслідки тимчасові			Наслідки середньострокові			Наслідки довгострокові		
	Побічний	Опосеред-кований	Прямий	Побічний	Опосеред-кований	Прямий	Побічний	Опосеред-кований	Прямий
Короткостроковий (3-5 років рік)	0,2	0,3	0,4	0,6	0,8	1	1,5	1,75	2
Середньостроковий (10-15 років)				0,4	0,6	0,8	1,25	1,5	1,75
Довгостроковий (від 50 до 100 років)							1	1,25	1,5

Результат аналізу можливості прийняття коригуючих коефіцієнтів до значень значущості факторів, що отримані на попередніх етапах оцінки впливу на довкілля наведений в наступній таблиці:

Об'єкт впливу на довкілля / Етапи діяльності			Провадження планованої діяльності	Опис та аналіз основних впливів
Людина		Здоров'я населення	0,8	Утворення відходів
		Безпека населення	0,8	Утворення відходів
Фізичні та хімічні об'єкти	Земля	Грунт (забруднення)	0,6	Забруднення відходами
	Повітря	Якість (гази, частки)	0,8	Забруднення атмосферного повітря при здійсненні діяльності
		Мікроклімат	0,8	Теплове випромінення
Ресурси та енергія		Використання енергії та енергоносіїв	0,8	Використання електроенергії та палива (природний газ)
		Використання води	0,4	Використання води питної якості
Соціальні аспекти		Розвиток транспортної інфраструктури	0,4	Розвиток інфраструктури транспорту
		Створення робочих місць	0,4	Створення робочих місць
		Відрахування податків	0,4	Відрахування податків в місцевий та державний бюджети
		Соціальне забезпечення малозабезпечених	0,4	Соціальне забезпечення малозабезпечених за рахунок податків

Іншим значним фактором щодо визначення значущості впливу є можливість впровадження попереджувальних, запобіжних та компенсаційних заходів та їх ефективність. До них відносяться організаційні, технічні, технологічні заходи, що можуть бути спрямовані на:

- попередження здійснення впливу. Здійснення попереджувальних заходів, насамперед, базується на загальних принципах охорони навколишнього природного середовища, серед яких особливе місце посідає принцип запобіжного характеру заходів щодо охорони навколишнього природного середовища та направлений на зменшення вірогідності настання несприятливих наслідків (попередження аварійних ситуацій, неконтрольованих впливів тощо);
- запобігання здійснення впливів, що спрямовані на забезпечення підтримки в робочому стані та забезпечення ефективності природоохоронного устаткування тощо;
- заходи щодо зменшення рівня впливів, що спрямовані на зменшення його масштабів, інтенсивності, складності чи тривалості.

Результати прийняття коригуючих коефіцієнтів до значущості факторів впливу, отриманих шляхом складання матриць, як підсумкові з урахуванням коефіцієнтів, що знижують за рахунок впровадження заходів, наведені таблично:

Об'єкт впливу на довкілля / Етапи діяльності			Наявність факторів та об'єктів	Провадження планованої діяльності	Опис та характеристика основних впливів	Заходи	
						Компенсацій	Запобіжні
Людина		Здоров'я населення	√	0,8	Утворення відходів		√
		Безпека населення	√	0,8	Утворення відходів		√
Фізичні та хімічні об'єкти	Земля	Грунт (забруднення)	√	0,6	Забруднення відходами		√
	Повітря	Якість (гази, частки)	√	0,8	Забруднення атмосферного повітря при здійсненні діяльності		
		Мікроклімат	√	0	Теплове випромінення		
Ресурси та енергія		Використання енергії та енергоносіїв	√	0,8	Використання електроенергії та палива (природний газ)		√

	Використання води	√	0,4	Використання води питної якості		
Соціальні аспекти	Розвиток транспортної інфраструктури	√	0,4+	Розвиток інфраструктури транспорту		
	Створення робочих місць	√	0,8+	Створення робочих місць		
	Відрахування податків	√	0,4+	Відрахування податків в місцевий та державний бюджети		
	Соціальне забезпечення малозабезпечених	√	0	Соціальне забезпечення малозабезпечених за рахунок податків		

Більш конкретна інформація щодо заходів, що плануються здійснюватися під час впровадження планованої діяльності, наведена в розділі 7 даних матеріалів СЕО.

6.3. Визначення масштабів факторів впливів

В межах здійснення цієї оцінки за масштабом поширення розрізняють забруднення точкове, локальне, регіональне, національне, транскордонне та глобальне.

В цій класифікації визначені такі терміни:

- точковий масштаб впливу – вплив, наслідки якого не виходять за межі його місця, який обмежується локальними ділянками на території та, як правило, займає площу не більше ніж декілька десятків або сотень квадратних метрів;
- локальний масштаб впливу – вплив, наслідки якого не виходять за межі самого виробничого майданчика або його санітарно-захисної зони;
- регіональний масштаб впливу – вплив, наслідки якого не виходять за межі адміністративно-територіальної одиниці устрою та, як правило, займають площу не більше ніж декілька десятків або сотень квадратних кілометрів;
- національний масштаб впливу – вплив, наслідки якого не виходять за межі державного кордону, але розповсюджується на дві та більше адміністративно-територіальної одиниць устрою;
- транскордонний масштаб впливу – вплив, наслідки якого виходять за межі державного кордону або зачіпають інтереси сусідньої держави;
- глобальний масштаб впливу – вплив, наслідки якого виходять за межі державного кордону та зачіпають інтереси однієї або декількох держав, що не є сусідніми державами України.

В таблиці наведений результат аналізу можливих масштабів впливу за запропонованою класифікацією:

Об'єкт впливу на довкілля / Вид впливу			Провадження планованої діяльності						Характеристика масштабів впливу
			Точковий	Локальний	Регіональний	Національний	Транскордонний	Глобальний	
Людина		Здоров'я населення		-	-	-	-	-	Населення м. Березівка
		Безпека населення							Населення м. Березівка
Фізичні та хімічні об'єкти	Земля	Ґрунт (забруднення)		-	-	-	-	-	Площа території ДПТ
	Повітря	Якість (гази, частки)			-	-	-	-	Площа Березівської тергромади
		Мікроклімат		-	-	-	-	-	Площа Березівської тергромади

Ресурси та енергія	Використання енергії та енергоносіїв	-			-	-	-	Площа території Одеської області
	Використання води			-	-	-	-	Площа Березівської тергромади
Соціальні аспекти	Розвиток транспортної інфраструктури				-	-	-	Площа території Одеської області
	Створення робочих місць				-	-	-	Площа території Одеської області
	Відрахування податків	-	-		-	-	-	Площа території Одеської області
	Соціальне забезпечення малозабезпечених	-	-		-	-	-	Площа території Одеської області

Результати аналізу свідчать, що загалом негативні впливи планованої діяльності здійснюють точковий та локальний вплив.

Регіональний та національний масштаби відсутні.

Транскордонного впливу немає.

Обладнання, що планується використовувати на підприємстві, не відноситься до видів обладнання та процесів, на які розповсюджуються вимоги щодо регулювання викидів парникових газів, що викладені в національному законодавстві та Міжнародних конвенціях щодо попередження зміни клімату.

6.4. Визначення кумулятивних ефектів та синегічних наслідків

Особливе місце у комплексній оцінці впливів діяльності, яка планується, посідає оцінка наслідків при кумуляції впливів, тобто екологічних наслідків, що проявляються із закінченням часу в результаті змін, завданих навколишньому середовищу під час реалізації діяльності, яка планується.

Кумулятивні впливи – впливи, спричинені поступовими змінами, викликаними іншими минулими, теперішніми або передбачуваними діями разом з плановану діяльністю:

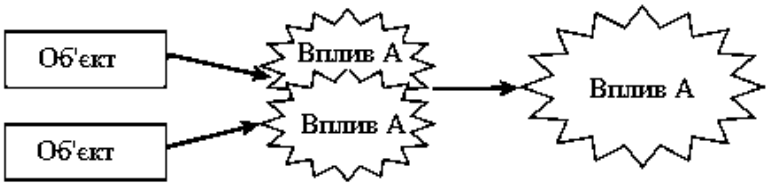

Кумулятивні впливи можуть бути визначені як додаткові зміни, викликані запропонованим розвитком у поєднанні з іншими подібними розробками (об’єктами/проєктами) або як сумарний ефект від сукупності поєднаних подій. На практиці терміни «ефекти» та «впливи» використовуються взаємозамінно. На відміну від непрямого впливу та взаємодії впливів:

Непрямий вплив

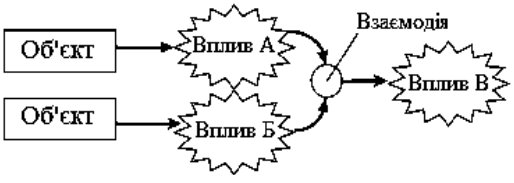

Взаємодія впливів

Складність оцінки значущості спільних впливів різних факторів визначається тим, що можливі різні сценарії взаємодії факторів впливів: незалежні впливи, просте підрахування, взаємне підсилення (ефект синергії) чи ослаблення. Впливи, які повторюються, можуть призводити до різної реакції об'єктів впливу: розмір відгуку може бути постійним, може з часом зменшуватися (ефект звикання), може збільшуватися (ефект вичерпання захисних механізмів).

Необхідність оцінки імовірності та величини кумулятивних ефектів при сумісній дії окремих факторів, які повторюються, виявлення найбільш несприятливого поєднання цих факторів, а також визначення найбільш ефективних природоохоронних заходів призводить до необхідності комплексної оцінки при кумуляції впливів.

Аналіз масштабу впливів, що здійснено на попередніх етапах, може бути покладено в основу кумулятивних ефектів впливів, що здійснюється іншими наявними об'єктами планованої діяльності та об'єктами, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності.

Насамперед, кумулятивний ефект має впливи, наслідки яких поширюються за межі майданчика та зону впливу, а саме мають регіональний чи національний характер.

Кумулятивні впливи можуть бути оцінені за рахунок винесення їх в окремий стовпчик, та аналізом минулих, сьогоднішніх та майбутніх впливів, спричинених діяльністю.

Беручи до уваги короткочасність впливів, що здійснюються під час будівництва, проаналізовано лише впливи, що мають середньостроковий та довгостроковий характер, тобто в процесі експлуатації об'єкту.

Кількісні оцінки можуть бути використані, щоб показати приблизний масштаб чи розмір впливу.

Оцінка кумулятивних впливів планованої діяльності методом простих матриць:

Об'єкт впливу на довкілля	Минулі дії	Теперішні дії	Майбутні дії	Оцінка кумулятив-ного впливу
	Оцінка за шкалою 1 – 5			
Здоров'я населення	1	1	1	1
Безпека населення	1	1	1	1
Ґрунт (забруднення)	1	1	1	1
Силові поля	1	1	1	1
Якість (гази, частки)	1	1	1	1
Фізичні фактори впливу	1	1	1	1
Клімат	1	1	1	1
Мікроклімат	1	1	1	1
Коридори міграцій	1	1	1	1
Пейзажі	1	1	1	1
Дерева	1	1	1	1
Кущі та трави	1	1	1	1
Види, що мають харчову цінність	1	1	1	1
Птахи	1	1	1	1
Наземні тварини, в т.ч. рептилії	1	1	1	1
Комахи	1	1	1	1
Лінії комунікацій	1	1	1	1
Використання енергії та	1	1	1	1

енергоносіїв				
Використання земель	1	1	1	1
Розвиток енергетичної інфраструктури	1	1	1	1
Створення робочих місць	1	1	1	1
Відрахування податків	1	1	1	1
Розвиток соціального забезпечення	1	1	1	1

Тимчасовими наслідками впливу на довкілля та здоров'я людини є локальний вплив на довкілля та здоров'я людини, що стосується реконструкції, зокрема прокладання інженерних мереж, об'єктів інженерного забезпечення, споруд та інших об'єктів інфраструктури. Для зменшення такого впливу потрібно дотримуватись актуальних санітарних норм і правил.

Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Короткострокові (1-2 роки)

Короткострокові наслідки для довкілля пов'язані із проведенням будівельних робіт. Істотних змін в порівнянні з існуючим станом, у тому числі для здоров'я населення, не очікується.

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря та шумового забруднення при будівництві виступають автотранспорт, будівельна техніка, розпилення будівельних матеріалів, незначні земляні роботи тощо. Зменшити вплив будівельних робіт можливо за рахунок проведення робіт тільки в денний час, застосування нових технологій будівництва та виконання заходів щодо пригнічення пилу (полив автодоріг водою, застосування захисної будівельної сітки) тощо, застосування сучасних малошумних технологій будівництва. Будівельні машини з двигуном внутрішнього згоряння повинні регулярно проходити контроль. Вплив будівельних робіт, як правило, носить короткочасний характер і тільки в період виконання будівництва. При виконанні реконструкції необхідно суворо дотримуватися вимог ДСТУ Н Б В.2.1-28-2013, ДБН А.3.1-5-2016, ДБН А.3.2-2-2009, ДБН Б.2.2-5-2011, ДБН В.2.4-3:2010, а також правил пожежної безпеки при виробництві БМР ППБ 05-86 тощо.

Реалізація проєктних рішень передбачає утворення відходів будівельно-ремонтних робіт. Такі відходи підлягають управлінню згідно сучасних методів відповідно вимог діючого законодавства .

Уточнення прогнозованих наслідків впливів можливе за умови отримання достовірної інформації щодо етапів, термінів та обсягів впровадження проєктних заходів. У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

у тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення щорічного моніторингу, який достовірно визначать масштаб і силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть підосновою для уточнення цілей та заходів документу державного планування.

Середньострокові (3-5 років) та довгострокові (10-15 років)

За умови реалізації визначених документом державного планування заходів

передбачається, що вплив на довкілля буде відповідати нормам, які є актуальними на час прийняття такого документа.

У разі виявлення не передбачених цим Звітом наслідків та для їх запобігання, Замовник має дотримуватись п. 1 ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

у тому числі вторинні, кумулятивні, синергічні

Науково обґрунтований аналіз вторинних, кумулятивних та синергічних наслідків можливий за умови проведення щорічного моніторингу, який достовірно визначать масштаб і силу зазначеного впливу та за потреби слугуватимуть підосновою для уточнення цілей та заходів документу державного планування.

Узагальнені результати процедури оцінки містобудівної документації:

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природо-охоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Територія розробки ДПТ	П/ ДС М	П/ ДС М/ К	Нп/ ДС М	Нп/ ДС М	Нп/ М	Нп/ М	П/ М

ПОЗНАЧЕННЯ	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
+ 1	Помірний позитивний вплив.
+ 2	Значний позитивний вплив.
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий / Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий / Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний

Сукупність перелічених ефектів прийнята як підсумковий результат оцінки ризику виникнення кумулятивних ефектів.

Імовірнісний підхід до оцінки ризику найкращим чином забезпечує реалістичність оцінок, які недосяжні для детермінованих методів і, крім того, дозволяє врахувати кумулятивний ефект множинних джерел невизначеності.

Критичних та високих кумулятивних впливів не очікується як на сьогодні, так і на майбутнє з урахуванням впровадження планованої діяльності. Всі впливи на даний час і на довгострокову перспективу характеризуються як середні та низькі.

Низький рівень кумулятивних ефектів свідчить про те, що ці впливи як на сьогодні, так і на майбутній період не є небезпечними. Тобто реалізація

планованої діяльності не спричинить небезпечних екологічних наслідків, що проявляються із закінченням часу в результаті змін, внесених у навколишнє середовище.

Ознаки впливу на клімат внаслідок реалізації МД:

Напрям	Вплив на клімат	Ознаки
Пом'якшення наслідків зміни клімату	Зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат	- Зменшення енерго-, ресурсо- та водокористування - Зменшення або відмова від використання викопного палива - Зменшення неефективних втрат
Адаптація до зміни клімату	Сприяння підвищенню сумарного адаптаційного потенціалу території до зміни клімату	- Перехід на ефективні в умовах зміни клімату технології - Забезпечення комфортних зон (тінь, вода, контрольована температура та вологість) - Підготовка до надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру (в т.ч. запаси та запасні джерела) - Перевага місцевих ресурсів

Інші компоненти довкілля не підлягають оцінці, тому що не зазнають кумулятивних ефектів.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків

Фактором щодо визначення значущості впливу є можливість впровадження попереджувальних, запобіжних та компенсаційних заходів та їх ефективність. До них відносяться організаційні, технічні, технологічні заходи, що можуть бути направлені на:

- попередження здійснення впливу. Здійснення попереджувальних заходів насамперед базується на загальних принципах охорони навколишнього природного середовища, серед яких особливе місце займає принцип запобіжного характеру заходів щодо охорони навколишнього природного середовища та направлені на зменшення вірогідності настання несприятливих наслідків (попередження аварійних ситуацій, неконтрольованих впливів, тощо);
- запобігання здійснення впливів, що направлені на забезпечення підтримки в робочому стані та забезпечення ефективності природоохоронного устаткування тощо;
- заходи щодо зменшення рівня впливів, що направлені на зменшення його масштабів, інтенсивності, складності чи тривалості.

З метою формування здорового та комфортного середовища проживання, місць прикладання праці і забезпечення охорони природного середовища рішеннями детального плану території рекомендовано виконання ряду планувальних та інженерних заходів по облаштуванню території.

В період реконструкції слід забезпечити безпеку природного середовища від забруднень від технологічних процесів виробництва робіт. Місце розташування планованого об'єкту не належить ні до заповідників, ні до цінних сільськогосподарських земель. На ділянці відсутні поклади корисних копалин, а також місця видалення відходів, склади непридатних та заборонених до використання пестицидів та агрохімікатів. Інформація щодо завишення радіаційного природнього фону та радіонуклідів – відсутня.

Після закінчення реконструкції територія будмайданчика повинна бути очищена від сміття.

Територія, вільна від забудови, після закінчення будівельно-монтажних робіт підлягає благоустрою у відповідності з проєктними рішеннями.

Вертикальне планування поверхні землі виконана з ухилами, що виключає застій води.

При виробництві будівельно-монтажних робіт слід дотримуватися вимог щодо запобігання запиленості та загазованості повітря.

Встановлені обмеження у використанні земельних ділянок

Після реалізації проектних рішень (Креслення 3) на територію будуть встановлені наступні обмеження:

- уздовж газопороду низького тиску (2 м в обидві сторони від осі);
- уздовж водопроводу стального діаметром 150 мм (10 м в обидві сторони від осі).

Всі санітарні та/чи охоронні зони показані на Схемі охорони природного середовища, див. додатки до даного звіту СЕО та графічні матеріали ДПТ.

Санітарно-захисна зона відповідно чинного законодавства для даного виду

об'єктів не встановлюється.

Заходи з охорони навколишнього середовища слід приймати згідно з вимогами діючого законодавства у сфері екологічного захисту – Закону України «Про екологічну мережу України», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МД:

Складові довкілля, в т.ч. здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МД
Атмосферне повітря	- зменшення енерго-, ресурсо- та водокористування - сприяння впровадженню відновлювальної енергетики - зменшення використання викопного палива - озеленення для зниження ступеню пилового забруднення - своєчасний ремонт дорожнього покриття
Земельні ресурси	- максимально можливе збереження існуючого рельєфу - при використанні дотримання призначення території детального плану - відновлювати рослинний шар в процесі забудови при проведенні виробок (котлованів і траншей), збирати рослинну землю і зберігати її повністю, а після укладання інженерних мереж - максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом; недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок; - дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів та ін.; - збереження існуючого ландшафту; - збереження ґрунтів і деревних насаджень; - відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів; - мінімального обсягу земляних робіт; - збереження та використання ґрунтового шару для подальшого використання при проведенні благоустрою (підпункт 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019); - у межах території санітарно-захисної зони завширшки 100 м і більше з боку сельбищної території слід передбачати смугу деревно-чагарникових насаджень завширшки не менше 50 м (пункту 7.6.8 ДБН Б.2.2-12:2019)
Відходи	- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ - влаштування майданчику для сміттєвих контейнерів з твердим покриттям - накопичення відходів у спеціально встановлених контейнерах - роздільний збір відходів

	- вивезення відходів спеціальним автотранспортом для подальшого управління
Біорізноманіття	- максимальне озеленення ділянок; - благоустрій, догляд та очищення території
Здоров'я населення	- розташування обладнання на нормативній відстані від житлових і громадських будівель - використання сертифікованого та дозволеного до використання в Україні обладнання - мінімальна площа озеленення СЗЗ в залежності від ширини зони повинна складати: до 300 м – 60%, від 300 до 1000 м – 50% (п. 5.13 ДСП №173-96); - охоронних зон джерел водопостачання, водозабірних споруд та споруд водопровідної розподільної мережі (п. 5.10 ДСП №173-96); - при проєктуванні і будівництві міських і сільських поселень, промислових, комунальних і транспортних об'єктів потрібно передбачати заходи, які забезпечують гігієнічні нормативи звуку і вібрації на сельбищній території (додатки № 16-19) відповідно до санітарних норм (пункт 8.38 ДСП №173-96); - контейнерні майданчики повинні бути ізольовані від об'єктів обслуговування населення, господарських дворів і магістральних вулиць смугою зелених насаджень шириною не менше ніж 1,5 м, не повинні бути прохідними для пішоходів і транзитного руху транспорту (пункт 5.9 ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 «Настанова з улаштування контейнерних майданчиків»)

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, зокрема: виконання вимог статті 48 Закону України «Про охорону земель», пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», зокрема:

- урахування вимог раціонального використання земель;
- дотримання встановленого порядку містобудівної документації та проєктів;
- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- урахування таких основних вимог: збереження існуючого ландшафту; збереження ґрунтів і деревних насаджень; відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів; мінімального обсягу земляних робіт;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

На території планування існуючих обмежень у використанні земель не виявлено.Вагомим заходом є відповідальність у справі охорони навколишнього природного середовища, стимулювання і заохочення у отриманні знань з питань екології.

За умови виконання всіх заходів значного негативного впливу на навколишнє середовище не очікується.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, опис способу здійснення стратегічної екологічної оцінки, будь-які ускладнення

8.1. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися

В даному звіті про СЕО розглядається три запропоновані альтернативних сценарії щодо прийняття рішень по детальному плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області. Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи:

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	«Нульова» альтернатива	Продовження існуючої ситуації	Переваги Не порушується існуюча соціально-економічна структура громади Недоліки Неестетичність обліку міста Невикористання можливості працевлаштування мешканців Невикористання можливості відрахування податків	Рекомендується обрати Альтернативу 1, оскільки вона: - є біль екологічно безпечною; - потребує менш фінансових вкладень; - сприятиме покращенню умов життя населення, що в дійсних умовах актуальніше розвагам і дозвіллю; - сприятиме розвитку інфраструктури міста; - місто матиме більш охайний та доглянутий вид; - створення нових робочих місць; - збільшення відрахувань у бюджет
2	Альтернатива 1	Реконструкція магазину	Переваги Створення нових робочих місць Збільшення відрахувань у бюджет Підвищення рівню комфорту життя мешканців Розвиток інфраструктури міста Впорядкування і благоустрій прилеглої території Недоліки Впливи на довкілля при реконструкції, але вони є незначущі Збільшення кількості відходів	
3	Альтернатива 2	Нове будівництво лазерного клубу	Переваги Створення нових робочих місць Збільшення відрахувань у бюджет Недоліки Збільшення кількості відходів і викидів, акустичного впливу при проведенні будівельних робіт Збільшення кількості відходів	

			при експлуатації Висока вартість проведення будівельних робіт Ризик втрати зацікавленості відвідувачів виходячи з малої кількості мешканців цільового віку	

При обиранні «нульової» альтернативи ситуація з основними питаннями та проблемами щодо житлових умов, заселеності, стану перевантаження інженерних комунікацій і інфраструктурних мереж залишиться без змін, що не забезпечить досягнення поставленої мети та не вирішить проблеми негативного впливу чинників на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. Також цей варіант не може комплексно вирішити проблему екологічного стану в області.

Крім цього, відсутня можливість залучення цільових коштів з державного та обласного бюджетів, а також координація дій виконавців таких заходів, що не дозволяє забезпечити ефективне використання наявних ресурсів.

Отже, цей варіант не є оптимальним.

Принципово альтернатива 1 та альтернатива 2 схожі. Але альтернатива 1 має низку переваг, які зазначені у таблиці, наведеній вище.

Таким чином, зазначений варіант є оптимальним. Він надає можливість формувати та виконувати конкретні природоохоронні заходи, що спрямовані на усунення та обмеження дій шкідливих для навколишнього природного середовища чинників.

8.2. Ускладнення, що виникли в процесі проведення СЕО

Маючи достатню наукову, інформаційну, технічну та матеріальну базу, а також враховуючи досвід та кваліфікаційний рівень учасників розробки матеріалів СЕО суттєвих труднощів і ускладнень (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення оцінки) при підготовки даного тому з оцінки впливу на довкілля не виникало. Рішення прийнятті з урахуванням сучасних наукових, методичних, технічних та технологічних досягнень.

Науково-методологічне та методичне підґрунтя дозволило чітко визначити завдання та мету природоохоронних заходів, а також передбачити ділянки впливу планованої діяльності та заходи для зменшення негативного впливу на довкілля.

Ускладнення, що виникли в процесі проведення СЕО, стали у неможливості наведення ще більш детальної характеристики стану довкілля на території проєктування за обставин, пов'язаних з збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Сучасна природоохоронна законодавча база України ратифікована. Бухарестська конвенція, про захист Чорного моря від забруднення (1992) і інші міжнародні угоди передбачають створення в басейні Чорного моря системи екологічної безпеки, як обов'язкової умови соціального і економічного розвитку країни і регіону в цілому. Для оцінки фактичного впливу на довкілля плановану діяльність необхідно супроводжувати екологічними моніторинговими дослідженнями. Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проєкту є забезпечення та гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Значущі наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації Стратегії, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами виконавчої влади;
- перевірки того, що план або програма виконується відповідно до ухваленого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» моніторинг наслідків виконання Документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднюється один раз на рік місцевою радою на своєму офіційному вебсайті, у мережі Інтернет. У разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, місцева рада вживає заходів для їх усунення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» затверджено порядок проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів, зокрема на засадах смарт-спеціалізації. Відповідно до документу до моніторингу включається такі компоненти як:

а) стан виконання плану заходів шляхом порівняння фактично отриманих значень індикаторів оцінки результативності виконання завдань і їх прогнозних значень;

б) динаміка зміни значень показників, що застосовуються для розрахунку індексів конкурентоспроможності регіону та регіонального людського розвитку.

Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документу

державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Виконавчий комітет Березівської міської територіальної громади – орган виконавчої влади, який здійснює загальне керівництво і контроль за виконанням документа державного планування.

Стратегічні цілі за тематичними напрямами визначені наступні:

- екологічне врядування;
- соціальне врядування;
- кліматичне врядування.

Методи визначення показників: визначення показників моніторингу має здійснюватися шляхом збору та аналізу даних від відповідальних підрозділів, які володіють такими даними.

Періодичність вимірювання показників. Заходи з моніторингу наслідків виконання ДПТ для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, необхідно здійснювати щорічно на постійній основі (часові рамки ДПТ + 1 рік).

Періодичність збору, звітування і оприлюднення даних – щорічно.

Звітування. Публікація у відкритому доступі на офіційному веб-сайті – щорічно після затвердження документу про розрахунок показників, в тому числі у вигляді інтегрованих даних до районних, місцевих, обласних та державних звітів, звітів громади.

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля. Виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, відбувається шляхом здійснення аналізу показників та їх співставлення із цільовими значеннями.

Критерії, за якими визначаються кількісні та якісні показники для моніторингу результатів та наслідків виконання СЕО та цільові значення на розрахунковий період показників. Вибрані належним чином показники, що базуються на достатніх часових рядах даних (часові тренди), можуть не тільки відображати основні тенденції, але й сприяти аналізу причин та наслідків екологічної обстановки, що склалася. Також дозволяють спостерігати за ходом здійснення та ефективністю екологічної політики в країнах.

В залежності від ролі показника в оцінці конкретного питання показники класифікуються за схемою Європейської агенції з навколишнього середовища РС-Т-С-В-Р (DPSIR): Рушійні сили – Тиск – Стан – Вплив – Реагування.

РС – Рушійні сили (Driving force) – соціально-економічні фактори та види діяльності, що посилюють або зменшують навантаження на довкілля.

Т – Тиск (Preasure) – пряме антропогенне навантаження на довкілля, що здійснюється через викиди та скиди забруднюючих речовин, використання природних ресурсів.

С – Стан (State) – відносяться до поточного стану та тенденцій змін навколишнього середовища, що включають також параметри якості основних складових довкілля.

<рВ – Вплив (Impact) – наслідки зміни довкілля для здоров'я населення, наслідки для природи та біорізноманіття.

Р – Реагування (Respons) – конкретні дії, що спрямовані на вирішення екологічних проблем.

Згідно системи аналізу за цієї схемою, соціальний і економічний розвиток

збільшує тиск на довкілля і, як наслідок, спричиняє зміни довкілля – наприклад, створення адекватних умов для здоров'я, доступності ресурсів і біорізноманіття. Нарешті, це призводить до протистояння людського здоров'я, екосистем і матеріалів, які можуть спричинити негативну соціальну реакцію, що підтримується рушійними силами через тиск на довкілля або фактори впливу безпосередньо, через адаптацію або запобіжні дії.

Екологічні показники моніторингу та оцінки стану навколишнього природного середовища наведені у таблиці:

Цільові показники для моніторингу наслідків		Наявність і очікуваний тренд у зміні*
A.	Забруднення атмосферного повітря та порушення озонового шару атмосфери	+
1	Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	C
2	Якість атмосферного повітря в міських населених пунктах	C
3	Використання озоноруйнівних речовин	-
B.	Зміна клімату	-
1	Температура повітря	-
2	Атмосферні опади	-
3	Викиди парникових газів	-
C.	Водні ресурси	+
1	Відновлювальні ресурси прісних вод	-
2	Забір прісних вод	-
3	Побутове водовикористання у розрахунку на душу населення	C
4	Втрати води	-
5	Повторне і оборотне використання прісної води	-
6	Якість питної води	-
7	Біохімічне споживання кисню (БСК) та концентрація азоту амонійного в річковій воді	-
8	Біогенні речовини в прісній воді	-
9	Біогенні речовини в прибережних морських водах	-
10	Забруднені стічні води	C
D.	Біорізноманіття та ліси	-
1	Природні території, що підлягають особливій охороні	-
2	Ліси та інші лісовкриті землі	-
3	Види, що знаходяться під загрозою зникнення, і види, що охороняються	-
4	Тенденції зміни чисельності і розповсюдження окремих видів	-
E.	Земельні ресурси та ґрунти	-
1	Вилучення земель із продуктивного обороту	-
2	Райони, що зазнають ерозії ґрунтів	-

F.	Сільське господарство	-
1	Внесення мінеральних та органічних добрив	-
2	Внесення пестицидів	-
G.	Енергетика	+
1	Кінцеве енергоспоживання	С
2	Загальний об'єм енергоспоживання	-
3	Енергоємність	-
4	Енергоспоживання на основі відновлюваних джерел	-
H.	Транспорт	+
1	Пасажирооборот	-
2	Вантажооборот	С
3	Склад парку дорожніх механічних транспортних засобів у розбивці по видах палива, що використовується	-
4	Середній вік парку дорожніх механічних транспортних засобів	-
I.	Відходи	+
1	Утворення відходів	С
2	Транскордонні перевезення небезпечних відходів	-
3	Переробка та вторинне використання відходів	-
4	Кінцеве видалення відходів	-

* Граничні рівні показників очікуваного тренду у зміні показників – бенчмарк за принципом світлофора: червоний – високі значення; жовтий – середні значення; зелений – низькі значення

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного, з визначених у звіті про СЕО, наслідків виконання проєкту МД, а також для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проєкту МД рекомендується визначати відповідно індикаторів, наведених нижче.

Для об'єктивної оцінки результативності реалізації проєкту необхідно ввести ряд індикаторів, що могли б візуалізувати отримані результати. Дані індикатори не є цілком об'єктивними, та за умов обмеженості джерел отримання інформації, залишаються найбільш доступними.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого кола відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів.

Система запропонованих в Стратегії індикаторів може включати еколого-економічні та екологічні індикатори:

- кількість створення нових робочих місць;
- обсяг економії енергоресурсів;
- роздільне збирання окремих видів відходів.

Також для проведення моніторингу застосовуються показники соціально-економічного розвитку на підставі даних територіальних підрозділів центральних органів влади. Відстеження динаміки відповідних індикаторів та показників соціально-економічного розвитку дозволять чітко відслідковувати ефективність реалізації проєкту.

Кількість індикаторів пропонується розширити шляхом використання екологічних індикаторів. Екологічні індикатори для моніторингу виконання Стратегії:

№	Індикатор
	Забруднення атмосферного повітря
1	Обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел викидів, тон/рік
2	Динаміка показників фактичної якості атмосферного повітря (а саме, фактичних фонових концентрацій за забруднюючими речовинами) за період реалізації МД у порівнянні до базового (початкового) періоду (за результатами здійснення моніторингу атмосферного повітря), частка ГДК
3	Обсяги викидів забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за видами економічної діяльності, %/загального підсумку
	Водні ресурси
1	Обсяг стічних вод від житлово-комунального сектору та промислових підприємств, $м^3$/рік
2	Загальний об'єм забору прісних вод у цілому, в тому числі: об'єм забору прісних поверхневих вод, об'єм забору прісних підземних вод, $м^3$/рік
3	Використання прісних вод у цілому, в тому числі: виробничі потреби, побутово-питні потреби, сільськогосподарські потреби, інші, $м^3$/рік
4	Використання прісних вод у цілому, в тому числі за основним видом економічної діяльності, $м^3$/рік
	Підвищення ефективності системи управління відходами
1	Обсяги утворення, накопичення та оброблення ТПВ, тонн/рік
2	Обсяги утворення, накопичення та оброблення промислових відходів, в т.ч. небезпечних, тонн/рік
3	Обсяги утворених відходів, збирання (приймання) яких здійснюється на підставі договорів, заключених з організаціями розширеної відповідальності виробника, тонн/рік, % від загального обсягу утворених відходів
4	Обсяги утворення відходів за видами економічної діяльності підприємств, тонн/рік
	Соціально-економічні аспекти
1	Питома вага відновлюваних джерел у загальному обсязі відпуску електричної енергії, %
2	Питома вага відновлюваних джерел у загальному обсязі відпуску теплової енергії, %;
	Здоров’я населення
1	Кількість нещасних випадків пов’язаних з виробництвом, одиниць

Моніторинг за результатами СЕО та пов`язані з ним процеси звітності повинні бути інтегровані із загальним процесом моніторингу реалізації МД та пов`язані з періодичним переглядом МД.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Транскордонний масштаб впливу – вплив, наслідки якого виходять за межі державного кордону або стосуються інтересів сусідньої держави.

Можливий незначний викид парникових газів при згорянні викопного палива у період проведення будівельно-монтажних робіт.

Обладнання, що планується використовувати на етапі провадження проєктних рішень детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, не відноситься до видів обладнання та процесів, на які розповсюджуються вимоги щодо регулювання викидів парникових газів, що викладені в національному законодавстві та Міжнародних конвенціях щодо попередження зміни клімату.

Транскордонного впливу не передбачається.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, розраховане на широку аудиторію

Об'єктом розробки даного детального плану є територія відповідно до рішення Березівської міської ради Березівського району Одеської області №2124-VIII від 10.06.2025 року «Про надання дозволу на розроблення детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області».

Ціллю розробки детального плану території є землевпорядні заходи перспективного використання земель, які формуються на основі розроблених проєктних рішень і містять інформацію щодо перспективного розподілу земель за категоріями, видами цільового призначення, власниками і користувачами (форма власності, вид речового права), угіддями з урахуванням наявних обмежень (обтяжень).

Метою розробки матеріалів СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

Передумови для розробки ДПТ виникли в зв'язку з необхідністю реконструкції існуючої будівлі магазину після пожежі зі збільшенням його об’ємно-планувальних параметрів. Вибір місця розташування – земельна ділянка, що є сформованою, за кадастровим номером 5121210100:02:002:0149

Доцільність розроблення детального плану території обумовлена необхідністю реконструкції будівлі магазину зі зміною його геометричних розмірів.

Основні показники проєкту детального плану території визначені на розрахунковий період 1-2 роки.

В межах території, щодо якої розробляється детальний план території, відсутні житлові будинки. Відстань до найближчого житлового будинку складає 85 м на північний схід.

В межах території, на яку розробляється детальний план території розташований магазин «Ідеал». Поряд з територію планування, на півдні, знаходиться магазин «Наталі» та торгівельний будинок в якому розташовані магазини: «Світ одягу та взуття», «Тріумф» та аптека «Ультрас».

Наразі, на території планування, виробничої забудови, основних промислових, сільськогосподарських, лісогосподарських, рибогосподарських, транспортно-складських, комунальних та інших підприємств не знаходиться.

На території опрацювання детального плану території відсутня транспортно-дорожня інфраструктура, мікрорайон обмежений вулицями М. Грушевського, Пушкінська, Свято-Миколаївська та провулком Шаховцева.

Вздовж території, що підлягає детальному плануванню, відсутні упорядковані пішохідні та велосипедні сполучення.

Паркування легкового автотранспорту та відстій вантажного автотранспорту в існуючому використанні не передбачено.

Заходи з благоустрою території планування не передбачаються.

Землевпорядні заходи перспективного використання земель формуються на основі розроблених проєктних рішень і містять інформацію щодо:

- перспективного розподілу земель за категоріями, видами цільового призначення;

- призначення земель, власниками і користувачами (форма власності, вид речового права), угіддями з урахуванням наявних обмежень (обтяжень);

- відомості про межі таких територій вносяться до Державного земельного кадастру на підставі електронних документів окремо на кожен об'єкт.

Оскільки об'єктом планування є окрема земельна ділянка, землевпорядні заходи перспективного використання земель визначаються вимогами що цієї ділянки.

Інженерне забезпечення. До території детального планування в існуючому використанні підключені наступні комунікації:

- ЛЕП 380 В;
- газопровід низького тиску;
- водопровід та каналізація.

До вище вказаних комунікацій будуть здійснені всі необхідні підключення на території детального планування.

Управління відходами

Оскільки на даному етапі неможливо точно визначити параметри та характеристики діяльності об'єкту, прийняті данні аналогів для можливості визначення орієнтованої кількості утворення відходів.

Розрахунки носять оціночний характер та потребують уточнення на подальших етапах проєктування, детальніше див. додатки.

Вивезення сміття здійснюється комунальним підприємством «Благоустрій» Березівської міської ради на сміттєзвалище що знаходиться за межами міста, у напрямку до села Новоандріївка чверть години їзди на захід від м. Березівка.

Видалення ТПВ з території планування здійснюється в контейнер, що розташований згідно «Правил благоустрою території Березівської об'єднаної територіальної громади», затверджених рішенням Березівської міської ради №558-VII/1 від 07.06.2019 року.

Побутові стічні води, за мірою накопичення, також вивозяться спецорганізацією на подальше управління.

Заходи з інженерної підготовки

Заходи з інженерної підготовки реалізовані з урахуванням інженерно-будівельної оцінки території, забезпечення захисту від несприятливих природних і антропогенних явищ та прогнозу зміни інженерно-геологічних та гідрологічних умов при різних видах техногенного навантаження.

Заходи по вертикальному плануванню передбачаються у відповідності до проєкту (або передпроектних пропозицій) реконструкції будівлі магазину.

Розроблення детального плану території здійснюється відповідно до:

- Схеми планування території Одеської області, що затверджена рішенням Одеської обласної ради 24.04.2013 року №775-VI «Про затвердження Схеми планування території Одеської області»;
- Проект районного планування Березівського району;
- Схема землеустрою і техніко економічних обґрунтувань використання та охорони земель Березівського району;
- екологічно спрямованих регіональних програмам;

- інформації державного земельного кадастру.

Оскільки розробка детального плану території містобудування і охорони довкілля та опосередковано стосується енергетики, транспорту, поводження з відходами, то повинні бути виконані вимоги ст. 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Таким чином проведення процедури стратегічної екологічної оцінки у даному випадку є обов'язковим.

На подальших стадіях проєктування у разі необхідності провести процедуру оцінки впливу на довкілля у відповідності до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Остаточне рішення щодо цього буде прийнято на етапі створення проєктної документації будівництва об'єкту.

Розроблений детальний план території на земельну ділянку, яка розташована за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі виконано відповідно до діючих норм і правил деталізує та удосконалює їх рішення.

В рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки детального плану території відповідно до вимог Порядку ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 травня 2023 р. №430, складено та розміщено на Єдиній екологічній платформі «ЕкоСистема» Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 17.06.2025 р., реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі №17-06-15216-25.

Ознайомитись з текстом Заяви про визначення обсягу СЕО можна у приміщенні Березівської міської ради Березівського району Одеської області в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки за посиланням: https://eco.gov.ua/registers/yedynyi-reiestr-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky та на сторінці Березівської міської ради в мережі інтернет: https://berezivka-gromada.gov.ua/.

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегії екологічної оцінки (10 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

На виконання вимог частин 2 та 6 ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» було складено заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, і внесено її до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки для проведення консультацій з відповідними органами виконавчої влади з відповідними компетенціями, зазначеними у статтях 6, 7, 8 цього Закону.

Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації надав пропозиції щодо визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до звіту про стратегічну екологічну оцінку (лист №1587/06/05-07/2-25/2621 від 24.06.2025 р.), які було враховано.

У разі незатвердження детального плану території на земельну ділянку, яка розташована на території Березівської сільської ради Одеського району Одеської області без змін запишуться всі компоненти довкілля, окрім соціально-економічних умов життя людей та стану природного середовища.

Довкілля та його компоненти характеризується постійністю концепції наявних процесів в результаті багаторічного (100 років і більш) розвитку стану сценарію. На території, що розглядається, не очікується негативних явищ, в т.ч. селів, зсувів, посух, наводнення, ущільнення та осідання, оповзнів, обвалів, руйнівних землетрусів, засолення вод, евтрофікації. Вплив на рівень забруднення атмосферного повітря також очікується на даному рівні з можливим поступовим покращенням стану незважаючи на зростаючий антропогенний вплив за рахунок впровадження новітніх альтернативних технологій органічному паливу (сонячна та вітрова енергії, збільшення використання електромобилів).

Очікуються зміни клімату у контексті глобальних трендів. За даними IPCC за останні 100 років температура на Землі зросла майже на 1°С. Дослідження показують, що за нинішніх темпів викидів парникових газів температура на Землі у наступні 100 років може зрости ще на 4°С. Вплив локальних факторів на зміну мікроклімату несуттєві. При впливі існуючих факторів діяльності не передбачається змін мікроклімату, оскільки відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи тощо. Хвилювання також викликає сфера управляння відходами через відсутність освіченості мешканців, відсутності роздільного збору побутових відходів та інших організаційних заходів. Негативного впливу зазнають соціально-економічні умови життя людей через нестачу робочих місць.

До позитивних аспектів прогнозу зміни стану довкілля та стану здоров'я населення за умов, якщо ДПТ не буде затверджено, належить відсутність впливів на довкілля при проведенні значних будівельно-монтажних робіт для реалізації проєкту та функціонування запланованих об'єктів. Але впливи при проведенні будівельно-монтажних робіт є локальними та короткочасовими, та через вже існуючий значний антропогенний тиск на навколишнє середовище в даному регіоні функціонування об'єктів, запланованих проєктом, здійснюватиме незначний негативний вплив та у межах існуючих норм. Функціонування аналогічних об'єктів не показує перевищень дозволених законодавством впливів на довкілля.

Для збереження екологічної рівноваги на території регіону треба реалізовувати наступні принципи:

- формування екологічного збалансованого природного каркасу розселення на основі раціонального територіального розподілення та розвитку зон екологічної рівноваги;
- сучасний рівень виконання та використання інженерних мереж;
- раціонального господарського зонування території, яке б забезпечувало максимальну ефективність природокористування;
- зменшення антропогенного навантаження на природне середовище території, зниження забруднення середовища до екологічно безпечного рівня, нарощування екологічно безпечних технологій.

Проектні обмеження у використанні існуючих земельних ділянок, що розглядаються при детальному плануванні, встановлюються відповідно проектному цільовому призначенню – «03.07 Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі».

Ці обмеження визначаються відповідно до додатку 6 «Перелік обмежень щодо використання земель та земельних ділянок» до «Порядку ведення Державного земельного кадастру», Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від

17 жовтня 2012 р. №1051.

Розташована у функціональній зоні територія, відповідно до додатків 59 «Класифікатору видів цільового призначення земельних ділянок» та 60 «Класифікатору видів функціонального призначення територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок» до Постанови КМУ №1051 від 17 жовтня 2012 р. «Порядок ведення Державного земельного кадастру», відноситься до підгрупи 1, класу виду функціонального призначення території 02, підкласу 05.

Код виду функціонального призначення території – 10205.0 «Території закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування».

В проектному використанні, мають бути встановленні наступні обмеження: цільове призначення сформованих земельних ділянок може відповідати кодам 03.07; 03.08; 03.13; 08.01; 01.12, щодо переважних (основних) видів цільового використання земельних ділянок та 03.20; 04.10; 05.01; 07.08; 11.04; 13.01; 13.03; 14.02 (в частині розміщення об'єктів розподільчих мереж), щодо супутніх видів цільового використання визначених у додатку 59 до ПКМУ №1051, але, оскільки встановлюється 10205.0 «Території закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування», то обмеженням щодо цього конкретного коду.

Ділянка території детального плану має площу 0,0214 га.

Будівля магазину (проектна) передбачається площею 182,23 м^2.

Проектне використання території не суперечить обмеженням, що встановлюються.

Чинниками, що можуть впливати на фактори довкілля, є:

- викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- здійснення операцій управління відходами;
- скиди (інфільтрація) забруднювачів у поверхневі та підземні водні об’єкти;
- фізичні фактори впливу (шум);
- використання енергії та ресурсів.

На фактори довкілля можуть впливати як один або декілька чинників впливу, так відсутність цього впливу. Розглядається вплив з точки зору суттєвості, а також характеру цього впливу (негативний або позитивний). Може здійснюватися прямий або опосередкований вплив на фактори довкілля.

При здійсненні діяльності не передбачається значного негативного впливу на атмосферне повітря. При проведення реконструкції викиди мають локальний, короткочасний характер, який оцінюється як несуттєвий.

Всі види відходів, що утворюватимуться в процесі діяльності, будуть вивозитися спеціалізованими підприємствами на подальше управління за договорами. Тому за місцем діяльності чинитимуть на навколишнє середовище незначний негативний вплив. Передбачено роздільне збирання окремих видів відходів.

Вплив можливий при потраплянні стоків у наземні водні об’єкти та при інфільтрації забруднювачів у підземні. Відкриті водойми відсутні у зоні можливого стоку з території. Стоки характеризуються як побутові та зливові води, специфічні стічні води відсутні. Вся вільна від забудови територія передбачається з тротуарної плитки, що виключає інфільтрацію стоків дощових та талих вод у грунт. Організація відведення дощових і талих вод не планується.

На підставі розрахунків, виконаних для аналогічних проєктів, можна зробити висновок, що при експлуатаційній діяльності, з урахуванням найгірших умов, чинитиметься незначний негативний на навколишнє середовище і соціальні умови життєдіяльності людей та їх здоров'я.

Викопне паливо, яке може бути використано – природний газ. На теперішній час у світі набирають оберти впровадження відновлювальної «зеленої» енергетики, що зменшує використання викопного палива та сприяє автономії енергетичних систем.

Впровадження планованої діяльності не завдаватиме негативного впливу на стан здоров'я людей, в тому числі не призведе до небезпечного ризику розвитку неканцерогених і канцерогенних ефектів, не збільшить соціальний ризик.

Оцінювалися рівні ризику для факторів довкілля, для яких значимість впливу визначена як низька або середня – атмосферного повітря і грунт, які виявилися допустимими за рівнем індексу екологічної небезпеки та прийнятними за значенням екологічного ризику. Рівень ризику на поверхневі води не оцінювався, оскільки вплив в ході здійснення планованої діяльності при забезпеченні усіх заходів безпеки є вкрай низьким або відсутнім.

Критичних та високих кумулятивних впливів не очікується як на сьогодні, так і на майбутнє з урахуванням впровадження планованої діяльності. Всі впливи на даний час і на довгострокову перспективу характеризуються як середні та низькі.

Низький рівень кумулятивних ефектів свідчить про те, що ці впливи як на сьогодні, так і на майбутній період не є небезпечними. Тобто реалізація планованої діяльності не спричинить небезпечних екологічних наслідків, що проявляються із закінченням часу в результаті змін, внесених у навколишнє середовище.

Заходи з охорони навколишнього середовища слід приймати згідно з вимогами діючого законодавства у сфері екологічного захисту – Закону України «Про екологічну мережу України», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Вагомим заходом є відповідальність у справі охорони навколишнього природного середовища, стимулювання і заохочення у отриманні знань з питань екології. На території планування існуючих обмежень у використанні земель не виявлено. За умови виконання всіх заходів значного негативного впливу на навколишнє середовище не очікується.

Санітарно-захисна зона відповідно чинного законодавства для даного виду об'єктів не встановлюється.

В даному звіті про СЕО розглядається три запропоновані альтернативних сценарії щодо прийняття рішень по детальному плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області.

При обиранні «нульової» альтернативи ситуація з основними питаннями та проблемами щодо житлових умов, заселеності, стану перевантаження інженерних комунікацій і інфраструктурних мереж залишиться без змін, що не забезпечить досягнення поставленої мети та не вирішить проблеми негативного впливу чинників на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. Також цей варіант не може комплексно вирішити проблему екологічного стану в області.

Крім цього, відсутня можливість залучення цільових коштів з державного та обласного бюджетів, а також координація дій виконавців таких заходів, що не дозволяє забезпечити ефективне використання наявних ресурсів.

Отже, цей варіант не є оптимальним.

Принципово альтернатива 1 та альтернатива 2 схожі. Але альтернатива 1 має низку переваг:

- є біль екологічно безпечною;
- потребує менш фінансових вкладень;
- сприятиме покращенню умов життя населення, що в дійсних умовах актуальніше розвагам і дозвіллю;
- сприятиме розвитку інфраструктури міста;
- місто матиме більш охайний та доглянутий вид;
- створення нових робочих місць;
- збільшення відрахувань у бюджет.

Таким чином, зазначений варіант є оптимальним. Він надає можливість формувати та виконувати конкретні природоохоронні заходи, що спрямовані на усунення та обмеження дій шкідливих для навколишнього природного середовища чинників.

Маючи достатню наукову, інформаційну, технічну та матеріальну базу, а також враховуючи досвід та кваліфікаційний рівень учасників розробки матеріалів СЕО суттєвих труднощів і ускладнень (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення оцінки) при підготовки даного тому з оцінки впливу на довкілля не виникало. Рішення прийнятті з урахуванням сучасних наукових, методичних, технічних та технологічних досягнень.

Науково-методологічне та методичне підґрунтя дозволило чітко визначити завдання та мету природоохоронних заходів, а також передбачити ділянки впливу планованої діяльності та заходи для зменшення негативного впливу на довкілля.

Ускладнення, що виникли в процесі проведення СЕО, стали у неможливості наведення ще більш детальної характеристики стану довкілля на території проєктування за обставин, пов’язаних з збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

Моніторинг за результатами СЕО та пов`язані з ним процеси звітності повинні бути інтегровані із загальним процесом моніторингу реалізації МД та пов`язані з періодичним переглядом МД.

Обладнання, що планується використовувати на етапі провадження проєктних рішень детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області, не відноситься до видів обладнання та процесів, на які розповсюджуються вимоги щодо регулювання викидів парникових газів, що викладені в національному законодавстві та Міжнародних конвенціях щодо попередження зміни клімату.

Цей звіт розроблено:

Барський Руслан Анатолійович

Інженер-проектувальник
Інженерно-будівельне проектування у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища
Кваліфікаційний сертифікат атестаційної архітектурно-будівельної комісії АР №000245

Провідний експерт
Експертиза проектної документації у частині забезпечення безпеки життя та здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення
Кваліфікаційний сертифікат атестаційної архітектурно-будівельної комісії АР №004829

Екологічний аудитор
Сертифікат екологічного аудитора, виданий Міністерством екології та ресурсів природних України ЕА №037

Додатки

1). Схема охорони природного середовища
2). Орієнтовані розрахунки утворення відходів
3). Орієнтовані розрахунки викидів забруднюючих речовин та розрахунки розсіювання при експлуатації об’єкту
4). Листування щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки

Додаток 1

Схема охорони природного середовища

детального плану території земельної ділянки, кадастровий номер 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7а, м. Березівка Одеської області

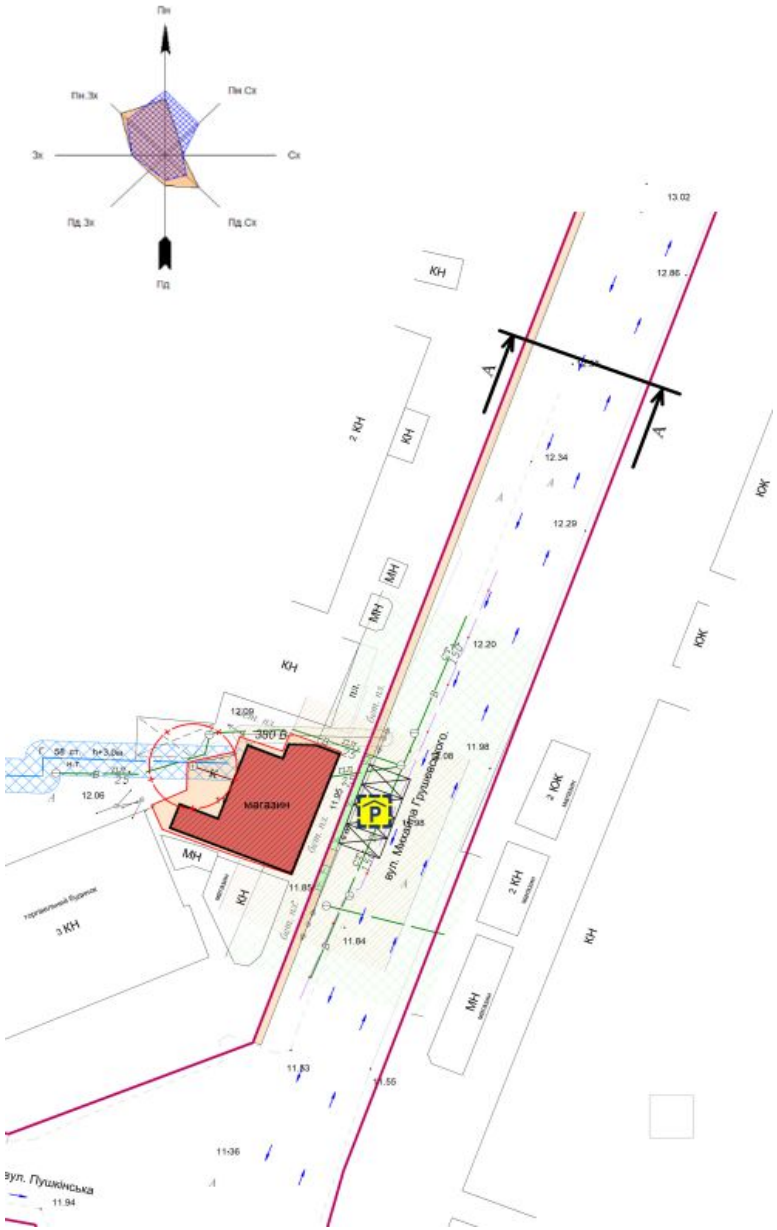

Техніко-економічні показники:

№ п/п	Найменування показника	Площа, м^2
I	Загальна площа території планування	214
II	Площа забудови	161,58
III	Покриття тротуарної плитки	52

Умовні позначення

- Межа розробки ДПТ
- Земельні ділянки внесені в ДЗК
- Громадські будівлі та споруди проектні
- Охоронна зона водопроводу
- Охоронна зона газопроводу
- Мощення (тротуарна плитка)
- Зелені насадження
- Напрямок руху автотранспорту
- Водопровід
- Газопровід
- Каналізація
- Межа з бортовим каменем
- Межа без бортового каменя
- Кам'яні, залізобетонні огорожі заввишки 1 м та більше
- Огорожі металеві вис. 1 м і більше
- Лінії зв'язку підземні кабельні
- Огорожі дротяні з дротяної сітки (вольєри)
- Лінії електропередач повітряні високої напр.
- ЛЕП направлення низ. напруги

Додаток 2

Визначення орієнтованої кількості утворення відходів

Оскільки на даному етапі неможливо точно визначити проектні рішення реконструкції, прийняті данні об'єктів-аналогів для можливості визначення орієнтованої кількості утворення відходів. Виходячи з досвіду реконструкції аналогічних будівель, очікується утворення наступних видив відходів:

№	Найменування відходу	Код відходу	Клас небезпеки	Кількість, т*
1	Деревина інша, ніж зазначена за кодом 20 01 37 (деревні відходи від підготовки території)	20 01 38	Не є небез-печним	0,2
2	Бетон (відходи бетону в кусковій формі)	17 01 01	Не є небез-печним	0,75
3	Метал (брухт металів)	20 01 40	Не є небез-печним	0,8
4	Змішані побутові відходи	20 03 01	Не є небез-печним	1,2
5	Відходи, позначені як небезпечні, частково стабілізовані	19 03 04*	Небез-печний	0,1
6	Абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральне ганчір'я та захисний одяг, забруднені небезпечними речовинами	15 02 02*	Небез-печний	0,03
7	Змішана упаковка	15 01 06	Не є небез-печним	0,5
8	Шлами септичних ємностей	20 03 04	Небез-печний	5,7

*За даними аналогічних об'єктів

При проведенні експлуатації, з огляду на досвід аналогічних об'єктів, передбачається утворення наступних видів відходів: змішані побутові відходи; змішана упаковка, – у кількості:

№	Найменування відходу	Код відходу	Клас небезпеки	Кількість, т/рік*
1	Змішані побутові відходи	20 03 01	Не є небез-печним	20,0
2	Змішана упаковка	15 01 06	Не є небез-печним	5,0
3	Шлами септичних ємностей	20 03 04	Небез-печний	2,5

*За даними аналогічних об'єктів

Класифікація відходів за видами може корегуватися після початку експлуатації за необхідністю.

Відходи передбачено накопичувати у спеціально встановлених контейнерах, вивезення яких здійснюється автотранспортом за договорами з відповідними організаціями для подальшого управління.

Додаток 3

Орієнтовані розрахунки викидів забруднюючих речовин та розрахунки розсіювання при експлуатації об'єкту

Паливовикористовуюче обладнання – обладнання опалення та гарячого водопостачання.

Паливо – природний газ.

Нижня робоча теплота згоряння природного газу Q^r=33,08 МДж/м^3 або 45,75 МДж/кг при ρ = 0,723 кг/м^3.

Річна витрата палива – 5,0 т/рік.

Максимальна годинна витрата палива – 2,4 кг/год, або 0,667 г/с.

Забруднюючі речовини: оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту) [NO+NO2], оксид вуглецю.

Важкий метал: ртуть та її сполуки (в перерахунку на ртуть).

Парникові гази: вуглецю діоксид, азоту (I) оксид [N_2O], метан.

Викиди ЗР розраховані згідно Збірнику показників емісії (питомих викидів) забруднюючих речовин в атмосферне повітря різними виробництвами (Український науковий центр технічної екології. Донецьк. 2010 р.) за формулою:

$Mi = 10^{-6} \times k_i \times B \times Q^r$, г/с,

де: k_i – показник емісії і-ої забруднюючої речовини, г/ГДж;

Q^r – нижня робоча теплота згоряння палива, МДж/кг;

B – витрата палива за проміжок часу, г/с.

На даному етапі проектування визначаємо лише секундні викиди забруднюючих речовин.

Оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту) [NO+NO_2]

Показник емісії k_{NOx}, г/ГДж, з урахуванням заходів по зменшенню викидів розраховується за формулою:

$k_{NOx} = (k_{NO2})_0 \times f_н \times (1 - \eta_I) \times (1 - \eta_{II} \times \beta)$, г/ГДж,

де: $(k_{NO2})_0$ – показник емісії оксидів азоту без урахуванням заходів по скороченню викидів, $(k_{NOx})_0$ = 70 г/ГДж;

$f_н$ – ступень зменшення викиду NO_x під час роботи на низькому навантаженні, розраховується за формулою: $f_н = (Q_ф / Q_н)^z$,

де: $Q_ф$ и $Q_н$ – фактична та номінальна теплова потужність установки спалювання, відповідно даних генпроектувальника $Q_ф/Q_н$ = 0,8;

z – емпіричний коефіцієнт, який залежить від виду установки спалювання, її потужності, типу палива, z = 1,25; $f_н = (0,8)^{1,25}$ = 0,76.

η_I– ефективність первинних (режимно-технологічних) заходів скорочення викиду, η_I=0;

η_{II} – ефективність вторинних заходів скорочення викиду (азотоочисної установки), η_{II}= 0;

β – коефіцієнт роботи азотоочисної установки, β = 0;

$k_{NO2} = 70 \times 0,76 \times (1 - 0) \times (1 - 0) = 53,2$ г/ГДж.

$m_{NO2} = 10^{-6} \times 53,2 \times 0,667 \times 45,75 = 0,002$ г/с.

$M_{NO2} = 10^{-6} \times 68,4 \times 5,0 \times 45,75 = 0,016$ т/рік.

Оксид вуглецю

Показник емісії оксиду вуглецю для природного газу k_{CO} = 250 г/ГДж.

$m_{CO} = 10^{-6} \times 250 \times 0,667 \times 45,75 = 0,008$ г/с.

$M_{CO} = 10^{-6} \times 250 \times 5,0 \times 45,75 = 0,057$ т/рік.

Ртуть та її сполуки (у перерахунку на ртуть)

Показник емісії k_{Hg}, г/ГДж, розраховується за формулою:

$k_{Hg} = (k_{Hg})_0 (1 – \eta_{гзу})$, г/ГДж,

де: $\eta_{гзу}$ – ефективність уловлювання ртуті в золоуловлювальній установці, $\eta_{гзу}=0$;

$(k_{Hg})_0$ – показник емісії ртуті без використання золоуловлювальної установки, $(k_{Hg})_0=1\times10^{-4}$г/ГДж.

$k_{Hg} = 1 \times 10^{-4} \times (1 – 0) = 1 \times 10^{-4}$ г/ГДж.

$M_{Hg} = 10^{-6} \times 1 \times 10^{-4} \times 5,0 \times 45,75 = 0,00000002$ т/рік.

Вуглецю діоксид

Показник емісії k_{CO2}, г/ГДж, розраховується за формулою:

$k_{CO2} = 3,67\ k_C\ \varepsilon_C$,

де: k_C – показник емісії вуглецю, $k_C = 15300$ г/ГДж;

ε_C – ступень окислення вуглецю палива, $\varepsilon_C = 0,995$;

$k_{CO2} = 3,67 \times 15300 \times 0,995 = 55870,245$ г/ГДж.

$M_{CO2} = 10^{-6} \times 55870,245 \times 5,0 \times 45,75 = 12,780$ т/рік.

Азоту (1) оксид [N_2O]

Показник емісії для природного газу $k_{N2O} = 0,1$ г/ГДж.

$M_{N2O} = 10^{-6} \times 0,1 \times 5,0 \times 45,75 = 0,00002$ т/рік.

Метан

Показник емісії метану для природного газу $k_{CH4} = 1,0$ г/ГДж.

$M_{CH4} = 10^{-6} \times 1,0 \times 5,0 \times 45,75 = 0,0002$ т/рік.

Визначення доцільності проведення розрахунку розсіювання забруднюючих речовин на ЕОМ проводиться відповідно до вимог пункту 5.21 ОНД-86. Доцільність проведення розрахунків забруднення атмосфери визначається умовами:

$$\frac{M}{ПДК} > \Phi ,$$

де: $\Phi = 0,01 \times \overline{H}$ при $\overline{H} > 10$ м, $\Phi = 0,1$ при $\overline{H} \le 10$ м,

де: М – сумарне значення викиду від усіх джерел підприємства, яке відповідає найбільш несприятливим із встановлених умов викиду, включаючи вентиляційні джерела та неорганізовані викиди

ГДК – максимальна разова граничнодопустима концентрація, мг/м^3;

Н – середньозважена по підприємству висота джерел викидів, м.

Розрахунок доцільності проведено таблично:

№ з/п	Код речо-вини	Найменування забруднюючих речовин	$ГДК_{мр}$, ОБУВ, мг/м^3	∑М, г/с	М/ ГДК (ОБУВ)	Н, м	Ф	Доціль-ність
1	301	Азоту діоксид	0,2	0,002	0,04	2	0,2	ні
2	337	Вуглецю оксид	5,0	0,008	0,0016	2	0,2	ні

Отже, проведення розрахунків розсіювання недоцільно за всіма забруднюючими речовинами.

При проведенні робіт з реконструкції не очікується значного негативного впливу на атмосферне повітря.

Додаток 4

Листування щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки

УКРАЇНА

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

вул. Канатна, 83, м. Одеса, 65012, тел. (048) 728-35-05
E-mail: ecolog@od.gov.ua веб-сайт: https://ecology.od.gov.ua/ Код ЄДРПОУ 38721915

_____№_____
на № _____від _____

Березівська міська рада
Березівського району Одеської області

Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) на виконання вимог частин 2 та 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» розглянув Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 17.06.2025 (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки № 17-06-15216-25) до документа державного планування «Детальний план території земельної ділянки, кад. № 5121210100:02:002:0149, для будівництва та обслуговування будівель торгівлі за адресою: вул. М. Грушевського, 7 а, м. Березівка Одеської області» та, в межах компетенції, надає наступні пропозиції, які необхідно врахувати при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Вимоги до структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку, визначені частиною 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Відповідно до частини 3 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» у складі містобудівної документації звітом про стратегічну екологічну оцінку для проектів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища».

Розроблення детального плану території та звіту про стратегічну екологічну оцінку необхідно здійснювати відповідно до вимог законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про стратегічну екологічну оцінку», ДСТУ-Н ББ.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації» та з урахуванням вимог:

- Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

СЕД АСКОД Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації
ДОКУМЕНТ № 1587/06/05-07/2-25/2621 від 24.06.2025
Сертифікат 5E984D526F82F38F04000000728F5601C10C1B06
Підписувач ШАТОХІНА ІРИНА ВАДИМІВНА
Дійсний з 13.03.2025 9:37:22 по 13.03.2026 23:59:59

- Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закону України «Про управління відходами»;
- Закону України «Про рослинний світ»;
- Закону України «Про тваринний світ»;
- Закону України «Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів»;
- Закону України «Про екологічну мережу України» (відповідно до Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 № 136-VI (електронну версію розміщено на офіційній сторінці Департаменту http://ecology.odessa.gov.ua), територія Березівської міської територіальної громади Березівського району Одеської області входить до Тилігульського регіонального екологічного коридору. Згідно з частиною 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності);
- частини 3 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (містобудівна документація розробляється у формі електронного документа, формат якого визначається Кабінетом Міністрів України, на оновленій картографічній основі, облікованій у Державному картографо-геодезичному фонді України, в цифровій формі як набори тематичних геопросторових даних у Державній геодезичній референцній системі координат УСК-2000 і єдиній системі класифікації та кодування об'єктів містобудування для формування баз даних містобудівного кадастру);
- Закону України «Про охорону земель»;
- при проєктуванні інженерних мереж та споруд забезпечити дотримання вимог ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення» (у тому числі щодо проведення розрахунку водопостачання та водовідведення, влаштування очисних споруд виробничих, господарсько-побутових стоків, дощової каналізації тощо);
- навести опис технологічного процесу запланованої діяльності із зазначенням усіх чинників впливу на навколишнє середовище, у тому числі на здоров'я населення, з урахуванням кумулятивних ефектів, технічних рішень, спрямованих на усунення чи зменшення шкідливих впливів, у тому числі, заходи щодо запобігання або зменшення надходження у навколишнє середовище

забруднюючих речовин, стоків, запахів, шумів, попередження виснаження поверхневих і підземних водних ресурсів;

- деталізувати інформацію щодо поводження з відходами, а саме: привести розрахунки утворення відходів із визначенням місць їх тимчасового розміщення та подальшого поводження з ними (якісні та кількісні характеристики відходів, що утворюються під час реалізації діяльності на усіх етапах); організації роздільного збирання корисних компонентів відходів, у тому числі твердих побутових відходів;

- включення до звіту про стратегічну екологічну оцінку інформації про розглянуті виправдані альтернативи та обґрунтування їх вибору, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено (вимоги статей 10, 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Директор Ірина ШАТОХІНА

Наталія Шевченко
Анастасія Тамара (048) 728-35-05